

Rešeto

intervju **Tomaž Lovšin, direktor Rokodelskega centra Ribnica** reportaža
Očistimo Ribnico 2021 | seja **Sprejet Zaključni račun proračuna Občine Ribnica** | aktualno **Se bolj bojimo cepiva ali okužbe?** | kolumna **Mateja Dekleva**

www.ribnica.si

Akcija za vse
generacije

ZDRAVSTVENI DOM dr. Janeza Oražma Ribnica
vabi vse bodoče starše, da se udeležijo spletnih predavanj

»PRIPRAVA NA POROD IN STARŠEVSTVO«

Pridobili boste veliko koristnih informacij o
**nosečnosti, porodu, poporodnem obdobju, dojenju
in negi novorojenčka.**

Z udeležbo na predavanjih bo prehod v materinstvo
in očetovstvo gotovo lažji.

Za spremljanje zadošča pametni mobilni telefon ali
računalnik, posebno predznanje uporabe
tovrstnih spletnih orodij ni potrebno.

Predvidena so **1 predavanje v zgodnji nosečnosti (12.–24. teden)**
in 4 predavanja po 30. tednu nosečnosti.
Udobno se namestita v domačem okolju in se nam pridružita!

Dodatne informacije in prijave: 031 342 819, maja.zagar@zdr Ribnica.si
Maja Žagar, dipl. babica

TE VESELI IGRA Z ŽOGO?
PRIDRUŽI SE NAM IN POSTANI NOGOMETAŠ!

NOGOMETNI KLUB RIBNICA

VABI K VPISU

V NOGOMETNO IN FUTSAL ŠOLO OTROKE od 4. LETA DALJE!

Treningi potekajo ob **PONEDELJKIH, TORKIH IN ČETRTRKIH** ob 17.30 uri
NA STADIONU UGAR!

Otroke bomo naučili nogometnih skrivnosti, jih navdušili za gibanje in s pravilno oblikovanimi
treninzi vplivali na razvijanje gibljivosti in splošne motorike v povezavi z nogometom.

Prvi mesec vadbe je **BREZPLAČEN!**

Urnike, spremembe in obvestila spremljajte na www.nkribnica.si, **FB, Instagram.**

Več informacij o treningih in vpisu: info@nkribnica.si; M: 041 393 490 (Sabina)

Rešeto

trženje oglasnega prostora

041 536 889

Najem KONFERENČNE DVORANE

V Rokodelskem centru Ribnica za
predstavitve, dogodke, seminarje,...

OPREMLJENOST DVORANE:

- LCD projektor
- projekcijsko platno
- prenosnik
- mikrofoni in ozvočenje
- Flip chart ali bela tabla
- dostop do interneta
- klimatizirano
- dostop za invalide
- brezplačno parkirišče

DODATNE MOŽNOSTI:

- po dogovoru poskrbimo za hrano in pijačo

ROKODELSKI CENTER RIBNICA

Rokodelski center Ribnica, Cesta na Ugar 6, 1310 Ribnica
tajnistvo@rokodelskicenter-ribnica.si, 01 83 61 104

www.rkanal.si

TV PROGRAM:

informativne odaje, tedenski pregledi
dogodkov, novice, oglaševanje,
intervjuji, predstavitve ...

SVETOVANJE in IZDELAVA

video spotov, predstavitev in
dokumentarnih filmov ...

SNEMANJE

športnih, glasbenih, kulturnih,
izobraževalnih dogodkov ...

NAJNOVEJŠA TEHNOLOGIJA

snemanja HD, live streaming ...

PREDVAJANJE na TV R kanal+

Marketing TV R.kanal+
041 452 777

Občinsko glasilo REŠETO izdaja Občina Ribnica.

Uredniški odbor:

Sašo Hočevar – odgovorni urednik
Tina Peček – članica
Jurij Kožar – član

Programski svet:

Alenka Pahulje, Mitja Ilc, Tadeja Šmalc,
Uršula Jaklič Žagar, Domen Češarek,
Matej Zobec, Metka Tramte, Tjaž Mihelič

Lektura: Jasmina Vajda Vrhunec, s. p.

Trženje oglasnega prostora: GSM: 041 536 889

Oblikovanje: Barbara Koblar

Prelom: LUart d.o.o. - zanj Manca Oblak

Tisk: Luart d.o.o.

Naklada: 3.300 izvodov

Naslov: Škrabčev trg 40, 1310 Ribnica

GSM: 051 641 021, 041 932 232

E-pošta: reseto@ribnica.eu

Izid naslednje številke: 31. 5. 2021

Naslovnica: Sašo Hočevar

Na podlagi Zakona o davku na dodano vrednost (Ur. list št. 89/98) sodi glasilo Rešeto med proizvode, za katere se obračunava DDV po stopnji 9,5 %. V primeru objave istih oglasov v drugih tiskovinah si pridružujemo pravico do avtorskega honorarja. Pridružujemo si pravico do morebitnega tiskarskega škrate.

Gradivo za naslednjo številko oddajte do 17. 5. 2021.

Anonimnih pisem ne objavljamo.

Mnenja in stališča posameznih avtorjev prispevkov ne odražajo nujno tudi mnenj in stališč uredništva. Prispevki v časopisu niso uradno mnenje Občine Ribnica.

Spomladansko čiščenje

V tokratni izdaji glasila Rešeto smo se bolj posvetili čistilni akciji »Očistimo Ribnico 2021 in ohranimo naš rokodelski bisser«. Veliko ljudi se je odzvalo povabilu k akciji, kar je optimističen podatek in pove, da nam ni vseeno, kaj se dogaja z našim okoljem. Manj optimistične pa so številke, kot je tista 32 m³ pobranih smeti v enem samem dopoldnevu. Iz divjega odlagališča sredi gozda so gasilci odpeljali še dodatnih 30 m³ smeti. Glavnina pobrane embalaže je ležala ob glavnih prometnicah. Z nekaj prostovoljnimi pobiralci smeti smo se spraševali, kakšen človek lahko tako brezbržno odpre avtomobilsko okno in odvrže plastenko. Na tem mestu velja premislek o našem odnosu do planeta, ki vsakega 22. aprila praznuje svoj dan. Dan zemlje. Znanstveniki že leta opozarjajo na segrevanje planeta, nekateri svetovni voditelji pa vehementno zanikajo in ignorirajo ta podatek. Kakšen klišejski slogan v stilu »z malimi koraki do velikega cilja« tu kaj ne pride v poštev. Čas malih korakov je minil, treba je pogumno stopiti, celo teči.

Cilj takih čistilnih akcij je poleg pobiranja smeti predvsem ozaveščanje in zavedanje ljudi. Koordinator čistilne akcije Blaž Marn iz Komunale Ribnica je izpostavil pomembnost sodelovanja otrok pri takih dogodkih, da ne bi zrasli v onesnaževalce in metalce smeti skozi okna svojih požrešnih cestnih utrd.

Na tem mestu izpostavljam še mali prispevek Rešeta k čistejšemu okolju in pravičnejšemu ravnanju z naravo. Že nekaj mesecev Rešeto tiskamo na papir s certifikatom FSC, ki promovira trajnostno, okolju prijazno, ekonomsko sprejemljivo in socialno pravično gospodarjenje z gozdovi. Certifikacija v skladu s standardi FSC je prostovoljno dejanje, katerega namen je podpiranje odgovornega upravljanja gozdov na svetovnem nivoju. Ker morajo biti presojsani vsi člani v dobavni verigi, je lahko kupec prepričan, da je kupljeni proizvod iz lesne biomase iz gozda, ki je odgovorno upravljan. Znak certifikata FSC je na tej strani spodaj levo.

Sašo Hočevar

KOLENDAR DOGODKOV v občini Ribnica

maj 2021

- 1. 5. od 7. ure naprej PO NAGELJ NA GRMADO**
Grmada
- 5. 5. ob 17. uri TEČAJ KLEKLJANJA za otroke z mentorico Slavico Mihelič, prvo srečanje (potrebne so prijave)**
Rokodelski center Ribnica
- 8. 5. od 9. do 13. ure DELAVNICA za otroke od 5. do 8. razreda: UTRIP SRCA**
Rokodelski center Ribnica (potrebne so prijave)
- 8. 5. od 9. do 13. ure DELAVNICA za dijake in študente: MAVRIČNO SVETILO**
Rokodelski center Ribnica (potrebne so prijave)
- 15. 5. ob 18. uri ROKOMETNA TEKMA RD, 24. krog, RIKO RIBNICA : MRK LJUBLJANA**
Športni center Ribnica
- 12. 5. v času odprtosti knjižnice ZBIRAMO SPOMINE NA TEMO ŠEGE IN NAVADE: OD SETVE DO ŽETVE**
Knjižnica Miklova hiša Ribnica
- 17. 5. ODPRTJE RAZSTAVE: 30 LET ČASOPISA NOVE NOVICE Z RIBNIŠKO-KOČEVskega KONCA**
Knjižnica Miklova hiša Ribnica
- 29. 5. ob 18. uri ROKOMETNA TEKMA, 26. krog, RD RIKO RIBNICA : RK SLOVENJ GRADEC 2011**
Športni center Ribnica

Kalendar dogodkov pripravlja Zdenka Mihelič.

Podatke za mesec maj pošljite na mihelic.zdenka@gmail.com.

V življenju ima vsak izmed nas svoje cilje, eni izmed njih so kratkoročni, drugi dolgoročni. In če želimo doseči te cilje, si moramo vedno pripraviti načrt, začrtati strategijo, ki nam služi kot zemljevid do končnega cilja.

Večina naših ciljev je osebne narave, prepričan pa sem, da imamo vsi tudi mnogo skupnih ciljev, in eden izmed takih je tudi, da bi živeli, bivali in delovali v uspešni in razvijajoči se občini. Pa naj bo to uspešnost na področju gospodarstva, urbanizma, turizma, športa, kulture, izobraževanja, energetske učinkovitosti, digitalizacije, bivanja ali pa zgolj na področju dobre in učinkovite javne infrastrukture.

In prav za vsa ta področja na občini aktivno pripravljamo strategije razvoja. V prvem koraku bodo strateški dokumenti pripravljani za vsako področje posebej, nato pa bodo združeni v skupni dokument, ki bo jasno določil razvojno pot občine in opredelil, kje bo naša občina čez dvajset let.

Na nekaterih področjih smo še zelo podhranjeni, saj se je v preteklosti bistveno premalo pozornosti namenilo za pridobivanje strateških zemljišč, tako za stanovanjsko kot za industrijsko gradnjo, in prav na teh dveh področjih imamo zdaj precejšnje stisko. Stanovanja v Ribnici praktično ni možno kupiti ali ga najeti, prav tako pa je zelo težko kupiti zemljišče

Pomembni koraki k razvoju naše občine

za potrebe gospodarske dejavnosti.

Kot kaže, so mladi iz naše občine, pa tudi veliko potencialnih občanov iz drugih krajev po Sloveniji, zaznali, da je Ribnica lahko njihova priložnost. Velikega povpraševanja po zazidljivih parcelah in stanovanjih ne smemo prezreti, ampak moramo na tem področju ukrepati hitro in narediti vse, da se čim prej zagotovi ustrezna infrastruktura za stanovanjsko in industrijsko gradnjo.

Občina je v aprilu v industrijski coni Lepovče kupila zemljišče v velikosti 11.297 kvadratnih metrov. Gre za izjemno pomemben korak pri širitvi industrijske cone Lepovče. Če bodo ostali lastniki zemljišč aktivno sodelovali v postopku, predvsem pri pogodbeni komasaciji, bi lahko do konca letošnjega leta uredili vse potrebno, da pridobimo gradbeno dovoljenje za širitev cone, to pa bo tudi podlaga za prijavo na sofinanciranje.

Tudi na področju stanovanjske gradnje se izvajajo pomembni koraki. Potrebe po stanovanjih in tudi zemljiščih za individualno gradnjo so zares velike. Tako imamo že izdelano idejno zasnovo za stanovanja na Knafljevem trgu (nekdanja vrtnarija), hkrati pa smo za individualno gradnjo ravno v fazi nakupa dveh večjih zemljišč v naselju Gornje Lepovče, v skupni površini 10.800 kvadratnih metrov. Če se bo izteklo po načrtanem načrtu, bi lahko v naslednjem letu začeli s komunalnim opremljanjem in na ta način zagotovili zemljišče za približno 10–12 gradbenih parcel.

28. aprila smo v Ribnici gostili tudi Ministra za gospodarstvo razvoj in tehnologijo, gospoda Zdravka Počivalška. Glavna tema pogovora je bila namenjena predstavitvi projekta za širitev industrijske cone Lepovče, predstavili smo mu projekt medgeneracijskega centra, kjer si tudi od ministrstva za gospodarstvo obetamo nepovratna sredstva. Hkrati pa smo obisk izkoristili tudi za uradno otvoritev Obrtne cone Ugar, saj je bil ta projekt sofinanci-

ran s sredstvi ministrstva za gospodarstvo. Drage občanke, cenjeni občani. Za nami, pa tudi pred nami, so nekateri ključni koraki, ki so vsekakor veliki, nekateri celo zgodovinski, in bodo prispevali k pospešenemu razvoju naše občine.

Želim poudariti, da imamo na vseh področjih jasne cilje in trdno voljo za njihovo doseganje. Eden izmed pokazateljev trdega dela in investicijske naravnosti je tudi zaključni račun preteklega leta, ki ga je občinski svet sprejel na aprilski seji. Več o tem boste lahko prebrali na naslednjih straneh občinske uprave. Za uspešno realizacijo proračuna tako na prihodkovni kot odhodkovni strani se želim zahvaliti vsem zaposlenim v občinski upravi, ki so s svojim predanim delom kljub epidemiji dokazali, da znajo in zmorejo.

Tudi letošnje leto se bomo lotili velikih in ambicioznih ciljev. Poleg ostalih infrastrukturnih projektov in načrtanih vsebin bo to leto temeljilo na začetku postopkov za izgradnjo medgeneracijskega centra, ki bo srce Ribnice za vse generacije, na pripravi dokumentacije za širitev industrijske cone in na projektih, ki bodo omogočili reševanje stanovanjske problematike.

Kot vaš župan si želim, da bi se v občini, v kateri skupaj bivamo in delujemo, vsi počutili dobro in bili ponosni na našo Ribnico, zato bom tudi v prihodnje vedno stremel k napredku in razvoju naše občine.

Vaš župan

Samo Pogorelec

Videokonferenčna seja ribniškega Občinskega sveta

Sredi aprila, natančneje 15. 4. 2021, so se občinski svetniki Občine Ribnica sestali na 15. redni seji. Kot nazadnje je tudi tokrat potekala virtualno prek videokonference. Na tokratni seji so svetniki obravnavali kar 19 točk dnevnega reda.

Kot na vseh sejah so svetniki najprej potrdili zapisnike prejšnjih sej. Na tokratni seji so potrdili tako zapisnik 14. redne seje kot tudi zapisnik 3. izredne seje. V 3. točki so svetniki obravnavali predlog o Zaključnem računu proračuna Občine Ribnica za leto 2020.

Zaključni račun proračuna Občine Ribnica za leto 2020 sestavljata splošni in posebni del. Proračun za leto 2020 je bil pripravljen na osnovi izračuna primerne porabe občin za leto 2020 in načrtovanih ostalih prihodkov Občine Ribnica. V proračunu za leto 2020 so bila predvidena tudi sredstva iz sredstev proračuna Evropske unije iz kohezijskega sklada za obdobje 2014–2020 v višini 1.618.716,11 EUR, ki so bila realizirana v višini 1.362.976,07 EUR, in sicer za projekt regionalnega vodovoda Sodražica–Ribnica–Kočevje (SORIKO v višini 98.600,59 EUR) in za investicijo Komunalno opremljanje OC Ugar v višini 1.237.772,78 EUR. V letu 2020 so bili prihodki realizirani v višini 7.198.192,39 EUR, kar je za 8,74 % več od realiziranih v letu 2019 in za 1,11 % manj od načrtovanih. Realizacija prihodkovnega dela proračuna je bila glede na sprejeti proračun 95,04 %. V Načrtu ravnanja z nepremičnim premoženjem Občine Ribnica je bilo načrtovano pridobivanje nepremičnin v vrednosti 368.744,32 EUR, prihodki od razpolaganja nepremičnin pa v vrednosti 536.873,32 EUR. Načrt ravnanja je bil dopolnjen na 2. dopisni in na 12. redni seji. Načrt pridobivanja nepremičnega premoženja je bil realiziran v višini 209.357,20 EUR, načrt razpolaganja pa v višini 255.947,60 EUR.

Svetniki so potrdili Odlok o grbu in zastavi Občine Ribnica.

V 5. točki so svetniki v prvi obravnavi potrdili Odlog o pokopališkem redu na območju občine Ribnica. Poglavitna rešitev odloka je uskladitev terminologije z zakonom, uvaja pa tudi novosti pri načinu pokopa – anonimni pokop, raztros pepela, prepovedi na pokopališčih in kazni

za kršitelje, obseg prve ureditve groba in 24-urno dežurno službo.

S 1. junijem 2018 je stopil v uporabo Zakon o urejanju prostora, ki v petem delu ureja ukrepe zemljiške politike, na katerih občine izvajajo aktivnosti, ki omogočajo uresničevanje ciljev prostorskega razvoja in usmerjanje razvoja poselitve. Med ukrepe preskrbe in pridobivanja zemljišč ter pravic na njih spada tudi predkupna pravica občine. Zakon določa tudi nekatere omejitve oziroma prepovedi, saj občina predkupne pravice ne more uveljavljati v primeru, da lastnik proda ali podari nepremičnino solastniku, svojemu zakoncu ali drugi osebi, s katero živi v zunajzakonski skupnosti, oziroma svojemu sorodniku v ravni vrsti, posvojitelju ali posvojencu, v primeru, če je kupec država, oseba javnega prava, ki jo je ustanovila država, ali izvajalec državne javne službe, ali investitor gospodarske javne infrastrukture, in v primeru prodaje etažne lastnine.

Občinski svet je obravnaval tudi spremembo višine taks za obravnavanje zasebnih pobud za spremembo namenske rabe prostora v OPN. Taksa za spremembo osnovne namenske rabe prostora je 250 EUR, za spremembo podrobnejše namenske rabe prostora pa 200 EUR.

V 8. točki so svetniki obravnavali Odlog o turističnem vodenju na območju občine Ribnica. Sprejem odloka o turističnem vodenju bo pomenil dodatni prihodek, in sicer za organizacijo in vodenje vodniške službe – Rokodelski center Ribnica. Hkrati je tudi predviden prihodek iz naslova morebitnih pobranih glob.

Sprejet je bil tudi pravilnik o sofinanciranju malih komunalnih čistilnih naprav in hišnih črpališč. Občina Ribnica omogoča občanom subvencijo v višini 40 % nakupa naprave brez DDV, kar po izračunih občine znaša 1.040 EUR na posamezno čistilno napravo. Potrjen je bil tudi sklep o sodelovanju Občine Ribnica z Občino Velike Lašče pri obnovi ceste Škrlovica–Zlati Rep. Svetniki so bili seznanjeni tudi

s Poročilom o neposredni oddaji stanovanja v najem. Na Občino Ribnica je bila 31. 7. 2020 vložena vloga za izjemno dodelitev stanovanja v najem. V svoji vlogi je vlagateljica priložila mnenje Centra za socialno delo. Občinski svet Občine Ribnica se je seznanil z neposredno dodelitvijo stanovanja v najem prosilki – mami dveh mladoletnih otrok za obdobje šestih mesecev oziroma največ do 30. 6. 2021. Občinski svet je obravnaval tudi Poročilo MIR 2020 z zaključnim računom, seznanili so se tudi s Poročilom o delu Nadzornega odbora. Obravnavali so dodeljevanje donatorskih sredstev s strani Občine Ribnica, kjer niso ugotovili nepravilnosti, ter postopke nabav malih vrednosti Občine Ribnica in sklepanje avtorskih pogodb, kjer prav tako niso ugotovili nepravilnosti. Tretji nadzor je bil opravljen za Obravnavo zaključnega računa proračuna občine za leto 2019, kjer so ugotovili, da občinski svet ni imel pripomb. So pa predlagali, da se v prihodnjih poročilih posveti več pozornost oblikovanju informacij na osnovi podatkov in temu, ali bi bilo treba vsebino in postopek letnega popisa sredstev dopolniti z daljšim časovnim obdobjem. Nadzorni odbor je obravnaval tudi svoj novi poslovnik, ki so sprejeli. Za leto 2021 si je Nadzorni odbor zadal načrt nadzorov: Rekonstrukcija mostu v Dolenji vasi – cesta v Lipovec, Poslovanje rokodelskega centra Ribnica, Javni razpis za dodeljevanje pomoči in ohranjanje in spodbujanje razvoja podeželja v občini Ribnica v letu 2020, Preučitev domnevnih nepravilnosti v zvezi s fotografiranjem in izdelavo koledarjev, Pregled dokumentov inventure osnovnih sredstev občine, Razpolaganje s premičnim in nepremičnim premoženjem občine, Obravnavo zaključnega računa proračuna občine za leto 2020 in Nadzor nad izrednimi zadevami na zahtevo župana ali občinskega sveta.

*Jurij Kožar
Foto: Tina Peček*

Intervju Tomaž Lovšin, direktor Rokodelskega centra Ribnica

»Imamo dobre sestavine, ki jih moramo sestaviti v okusno jed.«

Tomaž Lovšin je ribniččan, a že od srednje šole naprej živi v Ljubljani. Pred nastopom službe direktorja Rokodelskega centra Ribnica (RCR) je bil devet let zaposlen na Razvojnem centru Kočevje Ribnica d.o.o., od tega je prvih osem let delal kot podjetniški svetovalec in vodja projektov, zadnje leto pa kot direktor. Je poročen in oče treh otrok, prosti čas pa najraje preživlja v naravi in pravi, da to velja za vso družino. Veliko se ukvarjajo s športi na prostem, pogreša pa potovanja oziroma raziskovanje drugih krajev.

Pred nastopom pet letnega mandata direktorja RCR ste bili eno leto direktor Razvojnega centra Kočevje Ribnica d.o.o. Kako to, da ste kandidirali na razpis za direktorja RCR?

Ko me ljudje vprašajo iz kje sem, jim vedno odgovorim, da sem ribniččan. Ribnica mi je domača in jo imam rad. Ko sem zasledil razpis, sem si rekel: »Tomaž, to je lahko nov izziv. Tukaj (Razvojni center Kočevje Ribnica op. a.) si devet let, če ostaneš tu še nekaj časa, boš vse težje odšel kam drugam«, in sem se prijavil. Rokodelski center sem poznal že od prej, tu sem videl ogromno potenciala, ki ga je potrebno prezentirati ljudem.

Po kakšnih petih mesecih na tem mestu lahko že pokomentirate stanje v hiši. Teče enajsto leto obstoja Rokodelskega centra, menite, da je bilo narejenega dovolj, bi kaj spreminjali, dodajali?

Narejenega je bilo veliko, vedno pa obstajajo možnosti za spremembe in izboljšave. Če tega ne bi videl, se ne bi javil za to mesto. V teh petih mesecih sem spoznal kako hiša diha in kako razmišljajo zaposleni. S sodelavci smo zastavili program, določili naloge in terminski plan za izvedbo. Prav tako smo sklenili nekaj ugodnejših pogodb z dobavitelji, opravili kar nekaj birokratskega dela. Dorekli smo nekatere stvari, kot so recimo urniki za rokodelce, ki delujejo v naših prostorih. S tem smo prišli do tega, da je vedno prisoten vsaj en rokodelca v delavnici RCR. Dogovorili smo se o odkupu njihovih izdelkov in nadaljnji prodaji v Muzejski trgovini in podobno. Moram reči, da stvar deluje, za kar se rokodelcem lepo zahvalujem. Ključno je, da

v začetku postavimo jasna pravila, ki nam bodo osnova za naprej.

Vsebina RCR je precej široka, saj zajema rokodelstvo, muzej, galerijo, trgovino, likovno šolo, po novem tudi turizem. Boste kakšno od vsebin obravnavali prednostno?

Turizmu trenutno posvečamo največ časa, glede na to, da v preteklosti v Ribnici turizem ni bil prepoznan kot prioriteta. Vemo, da je tukaj potencial in smatram, da je turizem tisti del RCR, ki bi moral vse ostale vsebine najbolj povezovati. Vsebine ostalih mora turizem preko promocijskih aktivnosti pripeljati do ljudi. Ravno sedaj oblikujemo pakete za obiskovalce, kjer bodo lahko doživeli rokodelska doživetja, tako pri nas kot pri rokodelcih na domu. Prav tako se pripravlja zemljevid kolesarskih poti, ki bo objavljena letos, v maju bodo postavljene table na začetku nekaterih pohodnih poti,...

Kako bi se odvijali vaši načrti s turizmom v Ribnici, če poskusite odmisлити celotno korona virus situacijo?

Na nas korona kriza nima takega vpliva kot na turistične destinacije, ki so že uveljavljene. Seveda tudi mi občutimo pomanjkanje obiskovalcev, vendar ne v taki meri kot uveljavljene destinacije. Mi se moramo najprej uveljaviti in glede na to, da tukaj ni bilo nikoli masovnega turizma, menim da moramo graditi na butičnih in unikatnih doživetjih. S tem sledimo tudi nacionalni strategiji razvoja, ki daje poudarke na doživetjih, zelenem in butičnem.

V prvi vrsti pa je potrebno dokončati strategijo turizma in to je prva stvar. Zaenkrat imamo narejeno analizo stanja, sedaj je nujno združiti vse deležnike, ki delujejo

na področju turizma, zapisati cilje in konkretne ukrepe za doseganje teh ciljev.

Ob uveljavljenih dogodkih (Ribniški sejem, Pustovanje, Poletni večeri,...), ki imajo svojo množico obiskovalcev, jim moramo ponuditi še ostalo ponudbo, ki jo je precej. Potruditi se moramo, da gostje odidejo zadovoljni, polni edinstvenih vtisov. To je tudi najboljša promocija.

Ribniško rokodelstvo nekako najbolj izstopa tudi v slovenskem merilu. Ob odprtju RCR so potekali pogovori v smeri, da bi bil ribniški RC vodja konzorcija vseh slovenskih rokodelskih centrov. Kaj menite o tem, so ti cilji še aktualni?

Konzorcij je že formiran, mislim, da glede na tradicijo, ki jo Ribnica ima, se vidimo tudi kot vodja konzorcija. Ribnica ni veliko vlagala v prepoznavnost, trženje, promocijo in turizem, a nas vsi poznajo. Poznajo nas pa predvsem po suhi robi in rokodelstvu na splošno. Seveda vidim Ribnico kot vodilni center rokodelstva.

Kot rečeno, ima rokodelstvo močne korenine na ribniškem. Suha roba se ponaša z Geografsko označbo, dosežena je tudi Nacionalna poklicna kvalifikacija Suhorobar. Kakšno dodano vrednost vidite v naštetem?

Prepričan sem, da moramo graditi na blagovnih znamkah, za katerimi stojimo. Ko jih ljudje prepoznajo, se z njimi identificirajo, potem je mnogo lažje. Ribniška suha roba ima Geografsko označbo, nosilka je Občina Sodražica. Temelji so postavljeni, sedaj pa se je potrebno dogovoriti kdo bo skrbel za ohranjanje in nadaljnji razvoj. Dejstvo je, da bodo izdelki, ki se ponašajo z geografsko označbo postali

zanimivi za izdelovalce, če bodo le ti prinašali dodano vrednost oziroma bodo pri potrošnikih bolj zaželeni.

Dejstvo pa je, da se je potrebno prilagajati času v katerem živimo. Tako smo se v Rokodelskem centru odločili, da vzpostavimo novo blagovno znamko, ki jo bomo najverjetneje poimenovali ROKO DELC. Gre predvsem za to, da pripravljamo komplete, v katerih bodo sestavni deli iz katerih si boš lahko sam sestavil izdelek. Pripravljamo celotno zgodbo; od kje izhaja ta les, ki je delno pripravljen s strani našega rokodelskega mojstra, embalaže, snema se celoten postopek izdelave izdelka,... Dejstvo pa je, da nam je še vedno najbolj v interesu, da bi ljudi privabili na območje Ribnice, da bi te stvari počeli prav tukaj.

Ko sva ravno pri blagovnih znamkah. Pred leti so tukaj vzpostavili znamko Ribrand, ki je prejela tudi pomembno nagrado Red Dot. Kako je s to blagovno znamko?

Na začetku je bilo veliko vlaganja v trženje in marketing Ribranda, in tudi prodaja je bila višja. Sedaj pa bolj kot ne stagnira. Načrtovano je bilo, da bi vsako leto tradicionalen izdelek preoblikovali v novejšo različico. Ideja se mi ne zdi slaba, vendar bo potrebno več energije vložiti v trženje in prodajo izdelkov.

Kakšna pa je strategija razvoja muzejske in galerijske dejavnosti?

Glede na to, da smo v deželi suhe robe in lončarstva, bomo stalno razstavo Suha roba in lončarstvo temeljito prenovili in jo preselili iz gradu v Rokodelski center. Ta razstava je ključna in trenutno stanje te razstave je neprimerno.

Galerija je prepoznavna in uveljavljena, ključna težava pa je, da imajo ljudje v tem lokalnem okolju strah obiskati razstavo. Tako to vidim jaz. Galerijo moramo približati širšemu krogu ljudi. Prepričan sem, da je program, ki ga ponuja galerija tako širok in raznovrsten, da je zanimiv za veliko ljudi. Galerija Miklova hiša razpolaga z obsežno stalno zbirko, ki pa je žal zaradi pomanjkanja prostora v depoju, ker ni prostora. Sem tudi član delovne skupine, ki oblikuje vsebine za medgeneracijski center na mestu današnjega Ideal centra in si prizadevam, da bi ta stalna zbirka tam dobila del prostora.

Kakšne vzporednice, poleg galerije, bi še lahko potegnili z RCR v bodočem medgeneracijskem centru, nekdanjem Idealu?

V prvi vrsti si želim, da bi šlo za kulturni center in v tem primeru lahko takoj potegnem vzporednice. Kot rečeno, si želimo

prostor za stalno zbirko galerije, s tem bi dosegli ta preboj; približati galerijsko dejavnost sleherniku.

Kako pa je z likovno šolo LICE?

Potrebno se je zavedati, da šola poteka že precej let in se število slušateljev iz okolice zmanjšuje, zato smo ravno sredi priprave novega programa, ki bi moral biti po našem mnenju dovolj atraktiven, da se številke vpisa vrnejo na raven izpred nekaj let.

Ob odprtju RCR je takratni upravitelj Obrtna zbornica Ribnica vsebine postavil preko projekta in ob tem predvidel visok delež za delovanje, ki bi bil dosežen na trgu. Ta delež je sedaj precej nizek, Občina Ribnica pa povečuje sredstva za delovanje centra. Imate vi kakšno strategijo za dvig tega deleža, doseženega na trgu?

Vsaka stvar, ki jo počnem, jo hočem tržiti in ne živeti na račun nekoga drugega. Dejstvo je, da kultura nikoli ne bo mogla preživeti sama. Vidim pa potencial na tržnem delu. Tako smo se lotili prenove spletne trgovine na način, da bo izstopala. Pripravljamo različne pakete za poroke, z najemnikom kavarne v gradu smo sklenili ugodnejši dogovor,... Je pa na tem mestu potrebno povedati, da smo bili ob koncu leta 2020 zelo uspešni na razpisih, preko katerih bomo delno financirali plače zaposlenih in tako znižali sredstva, ki jih za delovanje namenja ustanovitelj.

V proračunu Občine Ribnica je tudi postavka za prenovu grajskega kompleksa. Kaj si lahko obetamo iz tega naslova?

Gre za projekt LEADER, kjer je RCR vodilni partner v projektu z naslovom Prenova grajske površine. V okviru tega projekta je načrtovano tlakovanje letnega gledališča, dvignjen in obnovljen portal iz smeri RCR, urejena servisna do letnega gledališča. V okviru projekta so predvidene tudi različ-

ne prireditve. Morda kot zanimivost. Posebej za to priložnost bo razvito grajsko pivo.

V februarjem Rešetju smo na občinskih straneh med projekti zasledili postavko prenove poslovnih prostorov v RCR v višini 80.000€. Zdi se precej visoka postavka za pred enajstimi leti popolnoma prenovljen objekt?

Tu gre za ureditev in združitev pisarn, ki so v vseh treh etažah, ta postavka zajema selitev in postavitev nove stalne razstave o suhi robi in lončarstvu, prenovu Muzejske trgovine in rokodelskih delavnic ter zamenjavo prostorov zadnjih dveh, s tem bomo omogočili krožni ogled za obiskovalce. Prijavili smo se tudi na razpis Ministrstva za kulturo za prenovu tovrstnih stavb, odgovora sicer še nimam, a močno upam, da bomo uspešni in tako znižali to postavko.

Bi ob koncu dodali še kaj?

Rad bi se zahvalil ustanovitelju za podporo. Občane pa povabil, da nas obiščejo. Prepričan sem, da bodo presenečeni nad pestro izbiro vsebin, ki jih ponujamo.

Sašo Hočevar

To je čisto!

Čistilna akcija 'Očistimo Ribnico 2021 in ohranimo naš rokodelski biser' je potekala na pobudo Občine Ribnica in Komunale Ribnica zadnjo soboto v marcu. Blaž Marn iz Komunale Ribnica in koordinator čistilne akcije pravi, da so se navezali tudi regijsko, saj so odvržene odpadke organizirano pospravljali tudi v Kočevju in Novem mestu. Nekaj let zapored so potekale vseslovenske čistilne akcije, a jih lani in letos ni bilo zaradi epidemiološke situacije. Zato pa je bilo več manjših.

Tisti pregovor, da je treba najprej pomesti pred svojim pragom, je ob akciji Očistimo Ribnico 2021 z obilo udeleženci potrdil, da imajo ti ljudje doma zelo čisto, saj so šli pobirat odvržene smeti drugih.

Z Blažem Marnom in voznikom Komunale Ribnica smo se srečali v Dolenji vasi, kjer je bilo odvrženih in potem prostovoljno pobranih smeti za dva manjša tovornjaka. »Pobuda je prišla iz Občine Ribnica in dober odziv ljudi smo opazili že ob njihovem prevzemu vrečk in rokavic na Komunalni. Prišli so ljudje tako rekoč iz vseh ribniških vasi,« pravi Marn. Mrežo zainteresirane javnosti so začeli širiti prek krajevnih skupnosti, ki so pozvale najrazličnejša društva k akciji. Razveseljivo je dejstvo, da se je vključilo tudi veliko družin z mlajšimi otroki, saj je pomembno, da se že podmladek ozavešči, kako ravnati z odpadki.

Blaž Marn, koordinator čistilne akcije Očistimo Ribnico 2021

Čistilna akcija ni bila namenjena praznjenju podstrešij, ampak širšemu čiščenju okolice. Zato je bilo največ smeti, predvsem embalaže, pobranih ob glavnih cestah. »Težava so glavne ceste, kjer ljudje očitno vržejo pločevinko kar skozi okno. Vsaka vas ima ekološki otok, kjer bi vozniki lahko odvržli te odpadke, ali pa če smeti samo postavijo nekje poleg, jih bomo že mi pobrali,« doda Marn.

Glede divjih odlagališč pa Marn odgovarja, da »jih je manj kot prejšnja leta, se pa še vedno pojavljajo, in to najbrž počnejo eni in isti ljudje, ki odpadke puščajo na istih lokacijah«. In kakšne so sankcije? »Težko je človeka ujeti pri onesnaževanju, razen če je med smetmi pomotoma kakšen račun ali položnica z imenom in podobno.« Tak namernež plača globo v višini 200 EUR.

Spomnil sem se na znanca, ki je nameraval odsluženo azbestno kritino, tako imenovane salonitne plošče, odpeljati kar v gozd. Seveda je naletel na ostro neodobranje in za celo smetišče zbadljivk. Informacija iz Komunale Ribnica glede rokovanja z omenjenim odpadkom pravi, da salonitne plošče zavijete v folijo in odpeljete na Komunalno, kjer bodo rakotvorno reč stehali in

izračunali vaš dolg. Račun gre nekako takole: za eno tono odpadnih azbestnih salonitnih plošč bi plačali 200 EUR, a od tega odbijete 85 % občinske subvencije in dobite zares nizek znesek za pravilno ravnanje z nevarnim odpadkom.

»Na Komunalni Ribnica pozdravljamo take čistilne akcije. Fantje iz Komunale smo najprej čistili po svojih vaseh, na koncu pa še pobrali zbrane kupe smeti.« Količina odpadkov je nekako pričakovana, kar pove, da so ljudje to čistilno akcijo vzeli zares, pa tudi, da lansko leto take akcije ni bilo. »Smiselno je, da s tako pobudo nadaljujemo vsako leto pred vegetacijo,« zaključuje Marn.

Komunala Ribnica je z vnaprej določenih zbirnih mest odpeljala 8 kombijev zbranih odpadkov, kar je približno 32 m³. Od tega je bilo 50 % embalaže, 30 % preostanka in 20 % kosovnega odpadka. Še enkrat toliko smeti so nekaj dni kasneje pospravili iz samo enega divjega odlagališča s pomočjo gasilcev.

V nadaljevanju vam v branje ponujamo še zapise nekaterih krajevnih skupnosti in društev ob akciji Očistimo Ribnico 2021.

Sašo Hočevar

Odvoz nabranih smeti.

Slemena tudi očiščena

V KS Sv. Gregor se je v soboto, 27. 3., ob 9.00 pred gasilskim domom zbralo 25 krajanov. Večinoma so to bili otroci Podružnične šole dr. Janeza Evangelista Kreka in OŠ Sodražica.

Razdelili smo se v štiri skupine in kot vsako leto izvajali čistilno akcijo, predvsem ob prometni cesti. Prva skupina se je napotila iz Sv. Gregorja v smeri Velikih Lašč do odseka Grebenje, saj se tu konča področje občine Ribnica. Druga skupina je izvajala akcijo v smeri proti Sodražici in kaj kmalu srečala krajanje Sodražice ter zato svojo pot nadaljevala ob prometni cesti do vasi Zadniki. Tretja skupina se je podala v smeri vasi Graben in Hudi Konec. Četrta skupina pa se je odpravila skozi vasi do naselja Ortnek.

Letos smo le opazili malenkost manj odpadkov. Vse nabrane odpadke smo odpeljali na zbirno mesto pri Sv. Gregorju, od koder jih je še isti dan odpeljalo komunalno podjetje iz Ribnice. Ker so slemenske poti zanimive za sprehajalce in tudi kolesarje, skušamo z akcijo zagotavljati prijetno počutje na našem področju. Prav tako pa apeliramo na vse uporabnike vozni in sprehajalnih poti, da je naš sprehod toliko lepši, če se iz zelenih travnikov ne svetijo pločevinke in ostala embalaža raznovrstnih napitkov.

Hvala vam, da se je v vas prebudila zavest vzdrževanja čiste okolja. Hvala tudi Občini Ribnica, ki je za vse sodelujoče prikrbela sendvič, in hvala TŠD Slemena za organizacijo izvedbe akcije.

Peter Adamič, KS Sv. Gregor

Akcija Očistimo Ribnico 2021 v KS Dolenja vas

Za nami je še ena čistilna akcija. Spet en poskus peščice občanov, ki še niso izgubili volje plezati med grmovjem in vleči ven odpadkov, ki so jih tja odvrgli njihovi soobčani. Čeprav je vsem jasno, da jih bodo hitro nadomestili drugi odpadki.

Desetletja nazaj je bilo nekaj normalnega, da so ljudje kramo, ki je niso več potrebovali, odpeljali v gozd. Ni bilo sistema, ki bi urejal to področje. Pa tudi odpadkov ni bilo veliko, večinoma ni šlo za nevarne odpadke, kakšen preluknjani lonec ali nočna posoda, ki ni več mogla služiti svojemu namenu. Oblačil tako in tako ni bilo veliko, pa še ta so bila v uporabi leta in leta, preden so pristala med odpadki.

Danes so časi drugačni, kupujemo vse zapakirano, oblačila so poceni, moda se spreminja iz dneva v dan. Odpadki pa se kopičijo. Nihče še ni našel recepta, kako v celoti rešiti ta problem. Nekaj pa je drugače kot nekoč: odpadkov nam ni več treba voziti v gozd, saj obstajajo zbirni centri, kamor jih lahko oddamo. Kako potem razumeti človeško neumnost, da odpadke, ki si jih naložil v avto ali na traktorsko prikolico, namesto na Komunalo odpelješ v gozd? Koliko vesti mora imeti človek, ki ga ne moti, da bo nekdo za njim pobiral nesnago, ki jo je on odvrغل?

Akciji Očistimo Ribnico 2021 smo se pridružili tudi krajani KS Dolenja vas. Udeležba je bila dobra, na akcijo se je odzvalo več posameznikov in večina gasilskih društev, ki so se odlično organizirala in pobrala ogromne količine odpadkov. S traktorji so jih z vseh strani vozili za gasilski dom, od koder so jih ob koncu ak-

V strugi reke Ribnice se vsako leto znajde največ odpadkov.

cije odvažali delavci Komunale. Kup je rasel iz ure v uro. Človek ne more verjeti, kaj vse so morali udeleženci akcije pobrati. Vse od uporabljenih plenilic, igrač, posode, gum, delov pohištva, tudi vzmetnica se je znašla na kupu.

Vsa pohvala velja MK Crknene podgane, ki so dokazali, da niso samo uživači na motorjih, ampak znajo poskrbeti tudi za svoj kraj. Veliko je bilo mladih, kar je še posebno spodbudno. Tudi nekaj mladih družin z otroki se je pridružilo akciji in s tem dalo dober zgled svojim otrokom.

Tisti, ki smo se akcije udeležili, apeliramo na vse krajanе: ne onesnažujte naše lepe narave! Imamo vse možnosti, da odpadke odložimo tja, kamor sodijo. Kar pa je najpomembnejše, preden nekaj kupimo, pomislimo, ali to resnično potrebujemo. Zavedati se moramo, da bo večina naših nakupov slej ko prej postala odpadek.

Breda Lovšin, KS Dolenja vas

POROKA V RIBNANIŠKEM GRADU

NAJEM POROČNE DVORANE

ROKODELSKI CENTER RIBNICA

Cesta na Ugar 6, 1310 Ribnica
www.rokodelskicenter-ribnica.si

T: 01 836 11 04

E: info@rokodelskicenter-ribnica.si

Očiščeno divje odlagališče

V soboto, 27. 3. 2021, je po vsej občini Ribnica potekala čistilna akcija. Na samo akcijo se je odzvalo ogromno posameznikov in tudi različnih organizacij, ki delujejo v občini. Tako smo se odzvali tudi gasilci PGD Ribnica in dodali svoj delček v mozaik zgodbe o čisti Ribnici.

Gasilci PGD Ribnica smo s pomočjo čolna očistili strugo Bistrice, od pregrade pri župnišču pa vse do čistilne naprave. Nabrali oziroma pobrali smo goro odpadkov, ki v strugo nikakor ne sodijo. Naši najmlajši člani pa so očistili bližnjo okolico gasilskega doma ter okolico osnovne šole, športnega centra, zdravstvenega doma in doma starejših.

Svoj prispevek k akciji so medtem na drugi strani občine prispevali gasilci PGD Grčarice, ki so ob cesti iz Jelendola proti Mlaki naleteli na pravo divje smetišče. Ogromna količina odpadkov se je nahajala več metrov pod cesto v kraški vrtači. Dostop do dna vrtače je bil za gasilce prenevaren, zato zaradi varnosti niso očistili tega predela. Ker pa gasilci nikoli ne priznamo poraza, smo ribniški gasilci ob njihovi objavi strnili glave in takoj ponudili pomoč pri čiščenju.

Beseda je dala besedo in že v ponedeljek, 29. 3., smo se s pomočjo vrvene tehnike spustili v brezno in se lotili čiščenja. Nad videnim smo bili presenečeni, ogorčeni, jezni, razočarani, žalostni itd. Besed, ki bi opisale stanje na dnu vrtače, nismo našli. Leta 2021, ko so smetnjaki dostopni na vsakem vogalu, ko je postopek oddaje odpadkov tako enostaven. Nikakor ne razumemo posameznikov, da se odpeljejo v gozd in svojo navlako enostavno in brez srca zmečejo v globel. Toliko je načinov, da se odpadkov znebijo brezplačno in na primeren način, ampak ne, raje jih brezbrizno zmečejo v naravo.

Takoj smo videli, da ne bo lahko odstraniti tolikšne količine odpadkov, prav tako smo vedeli, da dela ne bomo opravili v enem dnevu. Prvi dan smo tako iz brezna ob pomoči vrvene tehnike izvlekli približno 10 m³ odpadkov. Na pomoč so nam prišli dežurni delavci Komunale Ribnica, ki so poskrbeli za odvoz vseh odpadkov. Prehitela nas je noč in zaradi varnosti smo se kljub nedokončanemu delu odločili za prenehanje čiščenja.

Jasno nam je bilo, da brezna ne moremo pustiti takšnega, in tako smo se ponovno zbrali v sredo, 31. 3., in se spet spustili med smeti. Tokrat nam je Komunala Ribnica na vrhu pustila zabojnik, v katerega smo ponovno s pomočjo vrvene tehnike izvlekli še približno 15 m³ odpadkov. Izvlekli smo avtomobilske dele, gume, odbijače, gradbeni material, plastične odpadke, računalniške in druge elektronske naprave, različne embalaže barv, pločevink in podobno. Izvlekli smo tudi štedilnike, omare in celo motor.

Skupaj smo tako odstranili slabih 30 m³ odpadkov, ki jih je odpeljala ribniška komunala. Na dveh intervencijah je sodelovalo 12 gasilcev iz PGD Ribnica in Grčarice, ki so skupaj opravili 96 ur prostovoljnega in garaškega dela. Vreče, ki smo jih dvigali, so namreč tehtale več kot 50 kg. Koliko vreč smo dvignili, niti nismo šteli, saj jih je bilo preveč. Smo pa na koncu vsi zadovoljno gledali v brezno, ko smo videli, kakšno delo smo opravili.

Na koncu smo bili seveda vsi zadovoljni, a vendar razočarani. Če bi posamezniki bili bolj odgovorni, nam tega dela ne bi bilo treba opraviti.

Blaž Mohar, podpredsednik Gasilske zveze Ribnica

Prej-potem

Čistilna akcija na Velikih Poljanah

Vsako leto se člani Turističnega društva Grmada organiziramo in izvedemo čistilno akcijo. Čeprav smo letos za datum izbrali soboto, 17. aprila, je prišlo do spremembe. Dobili smo povabilo s strani KS Velike Poljane in Občine Ribnica za sodelovanje v občinskem projektu Očistimo Ribnico, ki je potekal 27. marca. Ker je bilo napovedano lepo vreme, za april se pa nikoli ne ve, smo ponudbo sprejeli.

Hitro smo sklicali naše člane in ostale krajanje. Pred gasilskim domom se je zbralo 21 občanov. Nekateri so vsakoletni udeleženci, nekaj pa se jih vsako leto prijavi na novo. Opaziti je bilo veliko število otrok. Razdelili smo si rokavice in vrečke, ki smo jih dobili na Komunalni Ribnica. Dogovorili smo se o poteku poti, razdelili v majhne skupine in posneli skupinsko fotografijo za spomin. Vsaka skupina se je odpravila po svoji izbrani poti. Počistili smo okolico glavne ceste, stare ceste do Ortneka, poti do pokopališča, makadamskih poti do njiv in travnikov, ceste do Bukovca in ceste do Grmade.

Na določenih odsekih, recimo ob glavni cesti proti Ortneku, so udeleženci akcije nabrali izjemno veliko količino embalaže, predvsem pločevink. Vprašali smo se, kakšen mora biti človek, da iz avta hladnokrvno odvrže pločevinko skozi okno. Upamo, da bo takih vse manj in da pločevink ob cesti ne bomo več videvali. Na določenih območjih smeti praktično ni bilo, saj tudi izven organiziranih akcij veliko

vaščanov na sprehodu nabere kakšno vrečko smeti in tako pripomore k čistejšemu okolju, za kar se jim zahvaljujemo.

Po končani čistilni akciji smo se zbrali v gasilskem domu in se okrepčali s sendviči, ki jih je prispevala Občina Ribnica.

Prvotni predvideni dan čistilne akcije, 17. april, smo izkoristili za ureditev parkirišča pod Grmado. Zamenjali smo dotrajano ograjo. Zahvaljujemo se našim moškim članom, ki so priskočili na pomoč pri fizično zahtevnejšem delu. Čaka nas

še precej dela, a s skupnimi močmi nam bo uspelo.

Zahvaljujemo se vsem, ki ste se udeležili čistilne akcije, predvsem pa tistim, ki skozi vse leto skrbite za čisto okolje. Zahvala velja KS Velike Poljane za spodbudo, PGD Velike Poljane za sodelovanje, Komunalni Ribnica za darovane vrečke, rokavice in odvoz smeti ter Občini Ribnica za pogostitev in sofinanciranje prek razpisa za turizem.

Za TD Grmada: Anita Andolšek

V društvu Veter s čistilno akcijo za lepše okolje in bivanje

Društvo Veter je v soboto, 27. marca, organiziralo tradicionalno čistilno akcijo. Akcija je sovpadala tudi s številnimi drugimi akcijami v ribniški občini in širše.

Vreme nam je bilo na ta dan naklonjeno. Ko je posijalo sonce, je postalo prav prijetno toplo, da ni bilo ob sklanjanju k smetem prevroče, pa je poskrbel še veter. Čistilne akcije se nas je udeležilo več kot 20 vaščanov. Letos so pobudo prevzeli najmlajši, kar je zelo pohvalno in obetavno za prihodnost društva, takih akcij in okoljsko ozaveščenost mladega rodu.

Cigaretni ogorki, papirnati robčki, pločevinke

Prisotni smo se razdelili v več skupin, od katerih je vsaka krenila v svojo smer. Očistili smo predel vasi Breg na obeh straneh ceste do črpalke Maxen in na nasprotni strani do podjetja Zobec. Žalostni smo, tako kot v preteklih letih, pobrali ogromno cigaretnih ogorkov, ki jih vozniki in sprehajalci vržejo kar na tla ob cesti in pločnikih. Ste vedeli, da cigaretni ogorki potrebujejo dobrih dvajset let, da se razgradijo? In da je njihov veliki problem poleg razkrajanja ta, da onesnažujejo vodo in okolje skoraj bolj kot sama plastika? Narejeni so iz majhnih plastičnih delcev,

v sebi pa vsebujejo številne strupe, ki so vanje prišli s cigaretinim dimom. Prav škodljive kemikalije predstavljajo problem, o katerem se pri odvrženih ogorkih premalo govori. Zato naslednjič ogorek odvrzite med preostanek odpadkov, nikakor pa ne med biološke odpadke ali na cesto, v vodo, kanalizacijo itd.

Podali smo se tudi v gozd, do križišča pri Mareli, priljubljenega izhodišča za pot na Sv. Ano. Ob poti smo naleteli na pločevinke in platenke ter odvržene papirnate robčke. Razgradnja pločevinke traja od 50 do 100 let! Kaj pa robčki? Če so robčki 100-odstotni organski, lahko traja tudi pol leta, da se razgradijo, vmes pa kazijo naravo. Večina robčkov pa je narejena iz recikliranih materialov in beljena s klorom. Pri beljenju nastaja rakotvorna spojina dioksin, ki se spira v zemljo in naprej v podtalnico. Pohodniki, naslednjič torej le vzemite robček po uporabi s seboj in ga odvrzite v preostanek odpadkov! Zanimivost, ki smo jo opazili ob poti na Sv. Ano, je, da nekdo na istem mestu večkrat odvrže platenko Donata. Težko je razumeti, da nekdo, ki uživa v naravi in jo večkrat obiše, to počne?!

Podali smo se ob potok Bistrica, kjer se je nabralo veliko pločevink, plasten in plastike, ki jih prinese visoka voda. Nadalje-

vali smo pot ob glavni cesti do Griča, kjer smo se zopet srečali z množico cigaretnih ogorkov, plastenkami, pločevinkami, našli smo tudi odslužen čevalj in celo kos odvrženega pršuta.

Ob koncu akcije smo kljub nekaj vrečam pobranih smeti zadovoljni ugotovili, da se število odvrženih smeti zmanjšuje. Verjetno je nekaj k temu prispevala tudi epidemija koronavirusa.

Za vse pridne roke je na koncu sledilo okrepčilo v obliki pic in sokov. Hvala vsem sodelujočim in vabljeni ponovno čez leto dni. Si predstavljate, da bi tisti, ki tako radi odvržejo smeti v naravo, to prenehali početi in naslednje leto ne bi bilo odvrženih smeti?!? Verjetno bi si vsak od nas z veseljem našel kakšno drugo, zabavno razvedrilo. Mogoče pa bo nekoč vendarle tako, da bodo vse smeti končale tam, kjer je treba. Varujmo naše okolje, saj drugega nimamo!

Mateja Rovan

Ravnanje z odpadki (ločevanje odpadkov)

V današnjem času sta pri ljudeh sicer prisotni vse večja ozaveščenost in odgovornost do varovanja okolja in narave, še vedno pa se odložijo prevelike količine odpadkov.

Ravnanje z odpadki zajema zbiranje, prevažanje, predelavo in odlaganje oziroma odstranjevanje odpadkov.

Pri ravnanju z odpadki so pomembni trije vidiki:

- **VIDIK OKOLJA:** ločevanje odpadkov je eden prvih korakov k reševanju obremenjevanja okolja in hkrati podlaga za izvajanje recikliranja oziroma predelave koristnih odpadkov. Odgovornost na strani vsakega posameznika je, da ohranja okolje oziroma preprečuje izkoriščanje naravnih virov in naravo ter s tem skrbi za čisto, urejeno in predvsem zdravo okolje.

- **ZAKONSKI VIDIK:** v Sloveniji je zakonsko predpisano ravnanje z odpadki, določena pa so tudi natančna pravila o njihovem ločevanju. Nadzor nad neupoštevanjem zakonskih predpisov izvajajo občinske in državne institucije, povzročitelju pa je zagrožena denarna kazen.

- **EKONOMSKI VIDIK:** pri ekonomskem vidiku je pomembno vprašanje, zakaj bi plačevali za odpadke, ki jih ni treba plačevati oziroma smo za odpadek plačali že ob samem nakupu. Določene ločene frakcije lahko oddamo brezplačno, medtem ko se preostanek odpadkov plača

glede na težo. Zmanjšanje količin preostanka odpadkov pomeni posledično nižje stroške odlaganja, zato odpadke pravilno ločujemo vsi na samem izvoru le-teh.

Zavedati se moramo, da so odpadki naša skrb in kako pomembno je njihovo pravilno ločevanje, zato z ločevanjem odpadkov začnimo v našem domu!

V nadaljevanju smo vam pripravili tabelo o ločevanju odpadkov, ki vam bo v pomoč pri vsakodnevnem ločevanju odpadkov.

Za več informacij obiščite našo spletno stran www.komunala-ribnica.si ali Facebook stran www.facebook.com/Komunala-Ribnica, kjer smo vam pripravili podrobnejše opise posameznih odpadkov, razna gradiva in druga pomembna obvestila.

V primeru dodatnih vprašanj nas lahko pokličete na stacionarno telefonsko številko 01 835 90 80, mobilno številko 031 758 717 ali nam pišete na info@komunala-ribnica.si.

In ne pozabimo, odpadke ločujem – okolje varujem! Od nas je odvisno, koliko odpadkov bo nastalo in kje bodo ti odpadki pristali: na odlagališču ali v predelavi. Pomembno je torej, da se držimo zadanih smernic in odpadke ločujemo vestno in odgovorno.

**KOMUNALA
RIBNICA**

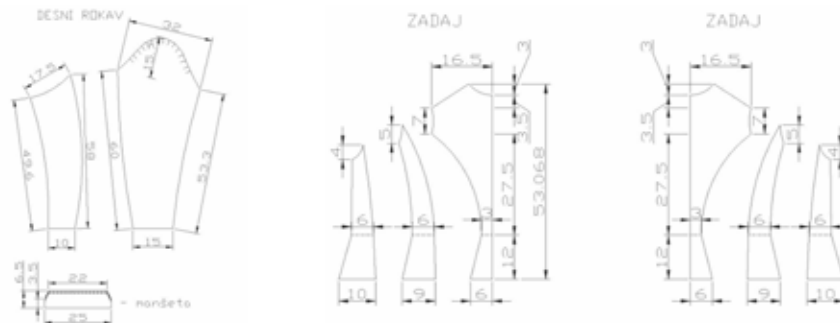
EMBALAŽA	✓ Plastenke pijač in živil, plastenke čistil, pralnih sredstev in kozmetičnih sredstev, pločevinke živil in pijač, votla embalaža od mleka, sokov, jogurtov ipd., plastični kozarci, krožniki, tube in vrečke, ovojni in plastificiran papir, zamaški od steklenic in kozarcev.	✗ Plastična ali kovinska embalaža nevarnih snovi ali njihovih ostankov, ki zahteva posebno ravnanje (motorna in druge vrste mineralnih olj, sredstva za zaščito rastlin, pesticidi, barve, laki itd.), plastični izdelki (otroške igrače, polomljeni plastični stoli itd.), embalaža od bal, gajbice, diskete in zgoščenke, cvetlični lončki, ovitki od salam.	NASVETI Embalažo vedno izpraznimo, speremo z vodo in stisnemo, da zmanjšamo njihovo prostornino. Na embalaži ne prezrite odtisnjenih ekoloških oznak s področja ravnanja z odpadno embalažo. Kupujte izdelke brez nepotrebne embalaže.
BIOLOŠKI ODPADKI	✓ Netekoči ostanki hrane, kuhinjski odpadki (zelenjava, sadje, čebulni in krompirjevi olupki, ostanki solat itd.), kavna gošča in kavni filtri, čajni filtri, ostanki hrane iz pločevink, jajčne lupine, onesnažene papirne vrečke od sadja in zelenjave, vrtni odpadki (cvetje, odmrle lončnice skupaj z zemljo, pokošena trava, plevel, listje, obrezano grmičevje), drugi lesni odpadki (žagovina, lesni sekanci, lubje, veje drevov in grmovja), plutovinasti zamaški.	✗ Plastična ali kovinska embalaža živil, sanitarnih izdelkov, papirnatih plen, olj in maščob, pločevink, kosti, mesa, rib, mleka, jogurtov, sirov, iztrebkov malih živali, kamenja, cigaretne ogorkov, embalaže z vsebino, lasje in dlake, poginule živali in kože.	NASVETI Biološke odpadke lahko kompostiramo in predelamo v kakovosten humus. Biološki odpadki ne smejo biti odvrženi v namensko posodo v plastičnih vrečkah ali kakršnikoli drugi embalaži, temveč jih odložimo neposredno v posodo oziroma v biorazgradljive vrečke ali v papirnate vrečke, ki se jih kupi v trgovinah.
STEKLENA EMBALAŽA	✓ Steklenice živil in pijač, steklena embalaža zdravil in kozmetike, kozarci vloženi živil, druga steklena embalaža, steklene posode in vaze.	✗ Okensko, avtomobilsko in drugo ravno steklo, ogledala, kristalno in ekransko steklo, žarnice, pleksi steklo, karbonsko steklo in druge vrste stekla iz umetnih mas, porcelan, keramika, žično steklo, pokrovčki in zamaški itd.	NASVETI Stekleno embalažo vedno izpraznimo in izplaknemo z vodo, ne pozabimo odstraniti zamaškov ali pokrovčkov.
PAPIR IN KARTONSKA EMBALAŽA	✓ Časopisi, revije, reklame, zvezki, knjige, prospekti, katalogi, pisemske ovojnice, pisarniški papir, papirnate nakupovalne vrečke, kartonska embalaža, lepenka, papirnata ali kartonska embalaža živil, vreče od cementa, apna, krmil itd.	✗ Kartonska votla embalaža tekočin (mleko, sadni sokovi, jogurti itd.), samokopirni, povoščeni in plastificirani papir, celofan, tapete, higienski papir (papirnate brisače, prtički, robčki itd.), od živil pomazana ali prepojena (jedilno olje, druge tekočine in ostanki živil) papirnata in kartonska embalaža (pladnji, kozarci in skodelice za enkratno uporabo, embalaža globoko zmrznjenih živil in jedi itd.), stranice rokovnikov in zvezkov iz umetnih mas.	NASVETI Kartonske škatle in drugo embalažo z veliko prostornino zložimo ali raztrgamo, revijam in prospektom vedno odstranimo zaščitno folijo.
MEŠANI KOMUNALNI ODPADKI	✓ Plenice in sanitarni izdelki, iztrebki malih živali, mačji pesek, ostanki kosti in mesa, ohlajen pepel od premoga, lasje in dlake, ogorki cigaret, vžigalniki, umazan papir, tapete, smeti od pometanja, keramična posoda, porcelan, žično steklo, kasete, filmi, fotografije, zgoščenke, diskete, klasične žarnice, celofan, lepilni trakovi, izolacijski material, šiviljski odpadki (manjše količine).	✗ Biološki odpadki iz kuhinje ali z vrta, plastična embalaža, kovinska embalaža, papirnata embalaža, steklena embalaža, baterije, odpadna električna in elektronska oprema, varčne sijalke, barve, laki, zdravila.	NASVETI Dosledno ločujte in hkrati zmanjšajte količino mešanih odpadkov, hrane ne zavijajte v odvečno folijo ali papir.

Videz ribniških žena (drugi del)

V oblačenju ribniških žena pred stotimi leti so se uveljavila dvodelno krojena oblačila, krilo na pas in zgornje oblačilo »obtesnjena kočemajka«. Jope in »kočemajke« so bile ozko krojene na več pol, z ožjim stoječim ravnim ovratnikom »kažolco«, dolgimi, v rami nabranimi rokavi, segajočimi do zapestja, in spredaj do vratu zapete z zapenci. S tem je bil dosežen namen, da so zakrivala vrat in roke ter zadostile merilom o spodobnosti. Z notranje strani je bila v celoti podložena z drugim blagom, krojenim na enake dele. Praznične jope so se razlikovale od preprostih, vsakdanjih. Šivilje so vedele, da obleko povzdignejo drobni dodatki, zato so na prsni del boljših jop šivale detajle, okrasne trakove v najrazličnejših oblikah, čipke, gubice in okrasne gumbje. »Kočemajke« so se nosile samostojno ali prek tanke bluze.

Poročna »kočemajka« iz »Šanžan klota« iz leta 1888.

Kroj »kočemajke« izrisal Filip Pakiž v programu AutoCAD.

Konec devetnajstega stoletja so si ženske vseh slojev ogrinjale **pletene plete in volnena ogrinjala**. V hladnih dneh so kvadratno vrhnje oblačilo, prepognjeno v trikot, pokrile prek praznih in delovnih oblek. Volnena ogrinjala so bila precej velika, v temnejši sivih, črnih, rjavih in zelenih odtenkih, nekatera debela kot »koci«. Imenovala so jih »tihl, nahtihl, kochtihl«. Vanje so si zavijale ramena, hrbet in roke, včasih so si jih pokrile prek glave. Ženski plašči in pletene jope so prihajali v rabo šele pred drugo svetovno vojno.

Žena s pletom zaščiten pred mrazom.

V volnene plete so zavili tudi otroke.

Zimsko opravljena družina v Ribnici leta 1951.

Krila so bila po takratni oblačilni modi rezana v več pol, nagubana v pasu le na zadnjem delu, prek trebuha gladka, v pasu priležna, ozko stisnjena. Starejša šivilja je zagotavljala, da so tudi vaške ženske hotele imeti v pasu ozke »kikle«. Dolžina kril je bila vsaj do gležnjev, včasih tudi do tal. Poletna krila so bila zašita iz tanjšega platna ali bombaža, zimska iz sukna, včasih so bila tudi topleje podložena. Pri delu na polju in travniku se je uporabljalo krilo »scela«, kjer je bil živec prišit h krilu – »kikla z modrcem«. Pri delu je bila uporabna, saj se je žena lahko sklanjala, bluza pa je ostala za pasom.

Delovni dan na žagi in mlinu, Breže leta 1899.

Do prve svetovne vojne so ženske nosile spodnje krilo, »**ki-klo za zdolaj, capec**«, pod delovno in pražnjo obleko, h krilu z životcem in h krilu na pas. Krojeno je bilo na pole in na pas, nekaj centimetrov krajše od vrhnjega krila. Spodnji širši rob je bil dvojno guban, ojačan z robčki in obrobljen s čipko ali zobčki. V mrazu so ženske nosile tudi več spodnjih kril, najbolj so jih grele »podkikle iz barhenta«.

Predpasniki so bili obvezen del oblačil, v uporabi pri delovni in pražnji obleki. Navadno so bili krajši od kril. Razlikovali so se po kroju, barvi in vrsti blaga.

S svilenimi ali satenastimi predpasniki, v pasu zavezanimi nad pražnjim krilom, je ženska izkazovala boljši premoženjski položaj. Imeli so okrasni pomen, zato so bili krojeni iz finih materialov ter bili krajši in ožji. Predpasnik, okrašen s tankimi čipkami ob robu, je še bolj poudaril svečan oblačilni videz. V rabi je bil do konca devetnajstega stoletja, sčasoma se ga je opuščalo.

Ohranil se je spomin, da ženske brez »fjertaha« niso lotile nobenega dela. Tudi delovno obleko je bilo treba zaščititi s predpasnikom, da je bila čim dlje uporabna. Gospodinje so nosile različne predpasnike in jih menjale pred drugim opravilom. Za v hlev in delo na zemlji so uporabljale gosto tkane iz grobega platna, za gospodinjstva dela pa iz tanjšega bombažnega blaga. Včasih, ko je gospodinja hitela z raznimi dnevnimi opravili, se je pripetilo, da je na koncu dneva imela na sebi vse tri »fjertahe«.

Predpasnik, širok prek bokov, krojen v enem kosu, z zgornjim delom »scajla« in širokimi naramnicami, »optami«, je najbolj zavaroval obleko. Naramnice so bile na hrbtu prekrizane in zapete zadaj ob pas z gumbom, pod pasom pa še v pentljo z dvema trakovima. En ali dva žepa sta prišla prav za spravljanje pri opravilu potrebnih stvari.

Poti so bile v tistem času slabe, blatne in temu je morala biti prilagojena obutev, da je bila čim dlje uporabna. Vsi prebivalci doline so nosili visoko nad gleženj oblikovane usnjene čevlje, »čižme«, ali do kolen segajoče škornje. Vse je moralo biti trpežno, usnje je bilo največkrat ustrojeno pri domačih strojarjih. Iz debelejšega usnja je bil oblikovan trdnejši podplat, iz mehkejšega zgornji del čevlja.

Za čevlje ni bilo vedno denarja. Poleti pri delu so bile ženske velikokrat bose, kadar so obule visoke čevlje, pa so jih z vezalkami navzkrižno prevezale skozi obročke, nosile so »pošlingane čižme«. Pri opravilih so velikokrat obule zelo ponošene pražnje čevlje. Ženske so si pozimi obuvale doma pletene volnene nogavice, drugače pa tudi nogavice iz sukanca, poimenovane »cvirnate štumfe«, ki so si jih nad kolenom zavezovale z navadnim trakom.

Alenka Pakiž

Foto Filip Pakiž, osebni arhiv

Praznično oblečeni, kar poudari mati s svilenim predpasnikom.

Predpasnik »scajla« je dobro ščitil delovno obleko.

Višji ženski čevlji z vezalkami.

Mateja Dekleva, arhitektka

»Kam bi s to folkloro?«

Tako se je leta 1975 vprašala znamenita ribniška rojakinja Zmaga Kumer in svoja razmišljanja razgrnila v knjižici z enakim naslovom. Folklor kot pojem za izpraznjenost, zlorabljenost, obrabljenost besede, kar smo imeli za »narodno blago« in kič. Vendar ...

Prvič se je ta beseda pojavila leta 1846 in pomeni znanje ljudstva, izročilo nešolanih slojev posameznega naroda oziroma ljudsko umetnost. Vedno ima pomembno mesto v zgodovini skupnosti. Je bistvena za raziskovanje samoniklosti nekega naroda, njegovega kulturnega prepletanja in drugačnosti v okviru sosednjih etnij, narodov. Danes se folklor razume kot proces, nekaj, kar se vseskozi spreminja, in ne kot relikv. Je nit, ki se plete iz roda v rod.

Prvine folklorne so bile od nekdaj inovativne in so tudi vedno našle pot, da so se realizirale v novih sporočilih. Prvine folklorne so globoko v narodni zavesti in skozi ustvarjalno dinamiko doživljajo nova življenja. Ljudska umetnost torej ni zaprt organizem, ampak je podvržena nenehnim spremembam. V glasbi, poeziji, pripovedništvu, dramatik, likovni umetnosti in arhitekturi se umetniki napajajo iz korenin ljudske ustvarjalnosti in jo vsak po svoji ustvarjalni moči reinterpretirajo na sebi lasten način.

A ne le oni. Vsakdo in vsak dan smo lahko tkalci niti preteklosti v prihodnost. Namesto plastične žlice izberemo leseno kuhalnico. Namesto inox ograje se odločimo za leseno. Za solato izberemo sodobno oblikovano lončeno skledo in luč naredimo iz pletiva vrbe. Zelo moderno in hkrati tradicionalno.

Tako razmišljanje je vodilo tudi Občino Ribnica pri odločitvi, da je zbirne otoke odpadkov naredila prijazne prostoru. Smiselna izbira je bil preprost lesen plot. Modularno zasnovan omogoča predpripravo v delavnici in sestavljanje v različno velike kompozicije. Sodobna polindustrijska logika pa je začinjena s ščepcem folklorne: ornament, vrezan v deščice, je poklon ribniški ljudski ustvarjalnosti, ki se tako raznoliko izkazuje na gankah po vaseh Ribniške doline.

Cvetlice, ribice, lončki in geometrijski liki v ritmu ograj govorijo o radosti rokodelskega ustvarjanja lokalnih mojstrov. V materialu in izvedbi smiselna in racionalna, pa vendar tudi poetična podoba ljudske arhitekture je navdih in vodilo tudi za današnji čas. Tako se na lesenih opažih okrog zbirnih otokov na posameznih lokacijah po vaseh pojavijo različni ornamenti, ki izpostavijo identiteto kraja: ribice, žlice, lončki, grablje, obodi itd. In če še naprej sledimo zdravi ribniški kmečki pameti, razen globinske impregnacije prepustimo

les naravnemu staranju in lastni zaščiti s srebrno patino, ki je tako značilna za tradicionalno leseno arhitekturo.

Naj tudi ta sodobni mali arhitekturni element v Ribniški dolini podkrepi samozavest in identiteto, ki jo sodobno gradimo na modrosti prednikov.

Cvetlice, ribice, lončki in geometrijski liki v ritmu ograj govorijo o radosti rokodelskega ustvarjanja lokalnih mojstrov.

V materialu in izvedbi smiselna in racionalna, pa vendar tudi poetična podoba ljudske arhitekture je navdih in vodilo tudi za današnji čas.

Zbirne otoke odpadkov smo zastrli z lesenim plotom, ki je zasnovan sodobno modularno, vendar s ščepcem folklorne – različnimi ornamenti, vrezani v deščice, kot poklon ribniški ljudski ustvarjalnosti.

Cepljenje proti COVID-19

Se bolj bojimo cepiva ali okužbe?

Po letu dni pandemije in epidemije v Sloveniji smo se znašli v razmerah, na katere nismo bili pripravljeni. Prilagajanje novim okoliščinam je izpostavilo številna področja, kjer življenje po ustaljenih tirnicah ni več mogoče. To žal velja tudi za zdravstveni sistem na vseh nivojih delovanja.

Stiske, ki jih ljudje doživljamo vsakodnevno v zvezi z okužbo s koronavirusom, zahtevajo rešitve. Pri teh pa se razlikujemo. Nekateri bolezen preprosto zanikajo. Drugi jo omalovažujejo. Spet tretji vidijo v njej biološko vojno. Veliko jih je, ki jih je prevzel strah, in neodločni ne vedo, kaj bi storili. Obstajajo pa tudi taki, ki skrbno spremljajo rezultate raziskav in epidemioloških analiz ter si jih bolj ali manj strokovno podkovani razlagajo po svoje. Na medmrežju obstaja poplava informacij vseh vrst. In tako internet vsakomur izmed nas omogoča, da poišče tiste vsebine, ki podpirajo njegova pričakovanja. Tako postane dejstvo marsikaj, kar je daleč od znanstveno podprtih spoznanj. V osnovi gre za zaupanje. Komu zaupate?

Res je, časi, v katerih živimo, so pod vprašaj postavili številne vrednote. Tudi skrb za lastno zdravje ni izjema. Pa vendar verjamem, da kot zdravnik uživam zaupanje svojih bolnikov. Zaupajo mi svoja življenja in zdravstvene stiske dan za dnem, leto za letom. Zakaj bi mi to zaupanje odrekli pri odločitvi za cepljenje? Razumem strah, priznavam dvom in spoštujem voljo posameznika. Odkrit pogovor zanesljivo pomaga.

Cepljenje proti okužbi s koronavirusom je edina pot, ki omogoča vrnitev v normalno svobodno življenje. Ne želim razpravljati

o vrstah cepiva in neželenih učinkih. Za to obstajajo strokovnjaki, ki jim zaupam. Postopki izdelave in registracije cepiv so zahtevni in kljub časovni vojni z virusom varnost cepljenih oseb ni manjša kot pri ostalih zdravilih. V zgodovini cepiv so cepiva rešila več življenj kot ostala zdravila skupaj. In niti eno izmed njih ni bilo neučinkovito.

Statistični podatki kažejo, da se je med zdravniki cepilo 80 % zaposlenih. V Zdravstvenem domu Ribnica vsi. Verjamemo v cepivo.

Epidemiologi so prepričani, da je možnost širjenja virusa omejena, ko precepljenost doseže 70 % prebivalstva. Nekatere države v svetu se temu odstotku že močno približujejo. Slovenija dosega 10-odstotno precepljenost, 10-odstotno preboleznost in 4300 umrlih. Cepljenje pa poleg osebne zaščite prejemnika ob visoki precepljenosti varuje pasivno tudi tiste, ki cepiva iz zdravstvenih razlogov ne smejo prejeti.

Premislite svojo odločitev. Zaupajte svojemu zdravniku ne samo v boleznih, ampak tudi pri cepljenju.

Peter Rus, dr. med., spec. druž. med.

#CepimoSe
www.cepimose.si

NALEZIMO SE DOBRIH NAVAD

CEPIMO SE

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA ZDRAVJE

NIJZ
Nacionalni inštitut za javno zdravje

Vsi, ki bi se želeli cepiti, se lahko prijavite:

- spletni prijavní obrazec na www.zdribnica.si,
- info@zdribnica.si (ime, priimek, rojstni datum, kontaktna številka, osebni zdravnik),
- **070 415 444** (lahko tudi SMS) – številka je za klice aktivna med 7. in 14. uro,
- **pri osebem zdravniku** po e-pošti ali telefonu.

Takoj, ko boste v skladu z Nacionalno strategijo na vrsti in bomo prejeli ustrezno količino cepiva, vas bomo iz ZD Ribnica obvestili o terminu cepljenja.

Brezplačno energetska svetovanje v Ribnici

V prostorih, kjer je nekoč poslovala Cvetličarna Požar, so konec marca odprli svetovalno pisarno energetske mreže En svet, ki je zastavljena kot državni program brezplačnega energetskega svetovanja tako za občane kot za pravne osebe, javni sektor in društva.

Katarina Kafadar, vodja mreže En svet pri Eko skladu, pravi, da nudijo nasvete pri energetskih prenovah obstoječih objektov in pri novogradnjah. »Nova pisarna v Ribnici deluje v sklopu ostalih 57 tovrstnih pisarn po Sloveniji. Od leta 2014 pisarne organizira Eko sklad, ki je poleg neodvisnega in brezplačnega energetskega svetovanja ponudil tudi možnost svetovanja za financiranje naložb.«

Samo Pogorelc, župan Občina Ribnica, pozdravlja to pridobitev in pravi, da bomo lahko s pomočjo njihovih informacij vsi privarčevali. »Tudi Občina Ribnica ima ogromno objektov, ki so prepotrebni energetske sanacije,« dodaja Pogorelc.

Vladimir Bizjak, pobudnik in vodja pisarne v Ribnici ter energetski svetovalec pri Eko skladu, pravi, da se svetovalci poglobijo v vsak objekt in iščejo najboljše rešitve. Izhodišče za iskanje optimalnih rešitev je vodenje porabe energenta in seštevek površin, ki jih ogrevamo.

Irena Bolje - Karlovšek iz Eko sklada se je zahvalila Vladimirju Bizjaku, ki si je že nekaj let prizadeval za to pisarno v Ribnici, in izpostavila problem energetske revščine občanov: »Definicija energetske revščine še ni sprejeta, a pomeni, da je energetsko revno gospodinjstvo tisto, ki za ogrevanje porabi več kot 10 % svojih mesečnih prihodkov, in takih gospodinjstev je v Sloveniji okrog 30 %. Na Eko skladu ponujamo več ukrepov, kot je brezplačen obisk svetovalca na domu s podelitvijo paketov manjših

Pisarna v Ribnici

naprav za zmanjševanje tekočih stroškov v gospodinjstvu, drugi zajeten ukrep je možnost zamenjave kurilne naprave na lesno biomaso, tretji pa je tako imenovani ZERO 500, pri katerem 100-odstotno financiramo večje naložbe v gospodinjstvih. V pripravi je nov javni poziv ZERO 500, in če bo povezava s CSD Ribnica res dobro stekla, mislim, da bomo lahko vašim občanom ponudili vse ukrepe za zmanjševanje energetske revščine.«

Energetska pisarna v Ribnici bo za stranke odprta po predhodni najavi, ob četrčkih med 15. in 18. uro ter ob petkih med 11. in 14. uro. Vse informacije v zvezi s storitvami Energetske pisarne v Ribnici dobite na telefonski številki 041 681 669 ali 051 205 152.

Sašo Hočevar

Vladimir Bizjak, energetski svetovalec in vodja pisarne v Ribnici, Igor Zupančič, predstavnik Eko sklada, Irena Bolje - Karlovšek, sodelavka na projektu ENSVET, Gašper Kavšek, odnosi z javnostmi, Katarina Kafadar, vodja projekta ENSVET, Samo Pogorelc, župan Občine Ribnica, in Helena Mate, direktorica OU.

Gremo v naravo na zabavo!

Pravijo, da narava zdravi, celi in napolni dušo in telo z življenjsko energijo. Prav v naravo vas vabi pred letom dni izdana Knjižica s pohodniškimi potmi v Ribniški dolini in okolici, kjer je zbranih in predstavljenih sedem poti, primernih za družinske pohode.

Vsaka pot je tematsko poimenovana in označena ter opremljena s štampiljko, ki jo odtisnete na zadnjo stran knjižice, ob pridobitvi vseh sedmih štampiljk pa vas v Rokodelskem centru Ribnica čaka praktična nagrada.

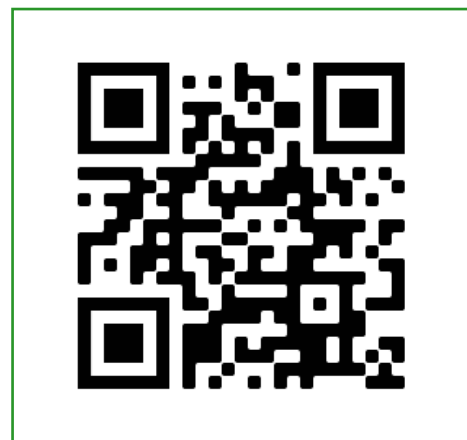
V članku bi želeli vse pohodnike in pohodnice, športne navdušence, aktivne družine in pare obvestiti, da smo v enoti turizem vse označbe na poteh, ki so na sončni svetlobi nekoliko pobledle, barvno osvežili. Zdaj so veliko bolj vidne in očem privlačnejše. Na poteh boste opazili tudi nove, trpežnejše škatlice z žigi. Vse so postavljene na dovolj vidnih mestih, pri planinski koči pri Sv. Ani ter pri Okamnelih svatih pa smo po dogovoru s PD Ribnica uporabili njihove obstoječe škatlice. Na Zmajevi poti je žig pri kapeli sv. Marjete; naj vam zdaj izdaja lokacija ne vzame motivacije za obhod celotne krožne Zmajeve poti, ki je prelepa rekreacijska pešpot. Vse obiskovalce še prosimo, da žige po njihovi uporabi vrnejo v za to namenjeno vrečko, da bodo čim dlje ohranili obstojnost.

Iskanje drevesnih označb in zbiranje štampiljk je lahko čudovita priložnost, da otroke zvbavite v naravo in se ob iskanju pozabavate z njimi tudi sami!

Na naši spletni strani www.turizem.ribnica.si spremljajte predvidene prihajajoče dogodke v našem kraju, za katere upamo, da se bodo ob ugodni epidemiološki sliki uspešno izvedli. Do spletne strani lahko dostopate tudi preko priložene kode QR.

Pred nami so prvomajski prazniki. Preživite jih na prostem v sožitju z naravo in uživajte v njeni družbi. Želimo vam lepe praznike.

Stella Vlašič

Pri Tobakovi hruški.

Škatlica z žigom pri izviru reke Ribnice.

Novice iz občinske uprave

Pripravili Nataša Abram in Tina Peček

ZAKLJUČNI RAČUN PRORAČUNA OBČINE RIBNICA ZA LETO 2020

Občinski svet Občine Ribnica je na 15. redni seji, ki je potekala 15. 4. 2021, sprejel Zaključni račun proračuna Občine Ribnica za leto 2020. Prihodki proračuna so bili v letu 2020 doseženi v višini 10.949.179 EUR, odhodki v višini 11.664.030 EUR, zadolževanje v višini 1.694.574 EUR in odplačilo dolga v višini 246.691 EUR.

Realizacija prihodkov in drugih prejemkov

Prihodki proračuna Občine Ribnica so bili v letu 2020 realizirani v višini 10.949.179 EUR, kar je za 15,2 % več od realiziranih prihodkov v letu 2019. V skladu z ekonomsko klasifikacijo so prihodki razčlenjeni na davčne, nedavčne, kapitalske in transferne prihodke ter prejete donacije. Po skupinah prihodkov največji delež (7,2 mio EUR oz. 65,7 %) predstavljajo davčni prihodki, in sicer podskupina davki na dohodek in dobiček, ki vključuje dohodnino kot glavni prihodek občin (6,3 mio EUR). Sledijo transferni prihodki (2,5 mio EUR oz. 22,8-odstotni delež), nedavčni prihodki (970.802 EUR oz. 8,9-odstotni delež), kapitalski prihodki (280.994 EUR oz. 2,6-odstotni delež) in prejete donacije (2.614 EUR oz. 0,02-odstotni delež).

Iz državnega proračuna, proračuna Evropske unije, občinskih proračunov in javnih skladov so bili v letu 2020 transferni prihodki, ki predstavljajo sredstva za tekočo porabo in sredstva za investicije, realizirani v skupni višini 2,5 mio EUR. Realizacija prejetih sredstev za investicije je znašala 2,2 mio EUR, kar predstavlja 45-odstotni delež investicijskih odhodkov. Ostali investicijski odhodki so bili financirani iz lastnih sredstev.

Realizacija prihodkov v primerjavi z veljavnim proračunom (v EUR)

Prihodki	Veljavni proračun 2020	Realizacija proračuna 2020
Davčni prihodki	7.279.247	7.198.192
Nedavčni prihodki	1.075.080	970.802
Kapitalski prihodki	329.290	280.994
Prejete donacije	10.614	2.614
Transferni prihodki	2.826.672	2.496.578
Skupaj	11.520.903	10.949.179

Realizacija odhodkov in drugih izdatkov

Odhodki proračuna Občine Ribnica so bili v letu 2020 realizirani v višini 11.664.030 EUR, kar je za 10,4 % več od realiziranih odhodkov v letu 2019. Po skupinah odhodkov največji delež predstavljajo investicijski odhodki (4,9 mio EUR oz. 42,3-odstotni delež), sledijo tekoči transferi (3,5 mio EUR oz. 30,2-odstotni delež), tekoči odhodki (2,8 mio EUR oz. 24,6-odstotni delež) ter investicijski transferi (348.969 EUR oz. 2,9-odstotni delež).

Realizacija odhodkov v primerjavi z veljavnim proračunom (v EUR)

Odhodki	Veljavni proračun 2020	Realizacija proračuna 2020
Tekoči odhodki	3.079.966	2.869.117
Tekoči transferi	3.746.090	3.508.831
Investicijski odhodki	5.866.424	4.937.113
Investicijski transferi	352.363	348.969
Skupaj	13.044.844	11.664.030

Odhodki po programski klasifikaciji

Programska klasifikacija izkazuje področja, na katerih se porabljajo proračunska sredstva. V letu 2020 je bilo iz občinskega proračuna največ sredstev namenjenih področju prostorskega planiranja in stanovanjsko komunalne dejavnosti, sledijo izobraževanje, promet in prometna infrastruktura, kultura, šport, lokalna samouprava in socialno varstvo.

Realizacija računa financiranja

V računu financiranja sta prikazani realizacija zadolževanja in realizacija odplačila dolga. Zadolževanje je bilo v letu 2020 realizirano v višini 1,7 mio EUR, najeti so bili štirje novi krediti za financiranje investicij, načrtovanih v občinskem proračunu. Odplačilo dolga je bilo realizirano v višini 246.691 EUR in predstavlja plačilo glavnin kreditov.

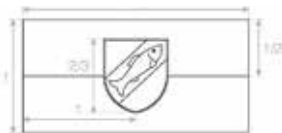
Z ODLOKOM UREJENA CELOSTNA GRAFIČNA PODOBA GRBA IN ZASTAVE OBČINE RIBNICA

Občina Ribnica je vzpostavila novo celotno grafično podobo občine, katera navzven komunicira z dvema simboloma: občinsko zastavo in občinskim grbom.

Pojavnost grba in zastave v poljubnih različicah, različnih izvedbah, na nepravilen način, zagotovo deluje negativno in je za komunikacijo in predstavitev navzven skoraj nedopustna. Celotna grafična podoba je pomemben element, ki predstavlja našo identiteto in je ključnega pomena za prepoznavnost naše občine. Prav usklajenost in ureditev posameznih simbolov pa sta tisti, ki naredita prvi vtis, in kot pri vsaki stvari tudi tukaj velja – prvi vtis je zelo pomemben. Zato smo se v občinski upravi odločili, da zadeve uredimo z vzpostavitvijo celostne grafične podobe naših simbolov, ki smo jo pripravili v sodelovanju z društvom Heraldica Slovenica. Eden od temeljev za njeno vzpostavitev je bil sprejem Odloka o grbu in zastavi Občine Ribnica na 15. redni seji Občinskega sveta Občine Ribnica, ki je potekala prek videokonference dne 15. aprila 2021. Odlok povzema oblikovna izhodišča in načine uporabe obeh simbolov. Nova celotna grafična podoba, na čelu s posodobljenim grbom in zastavo, Občino Ribnica predstavlja v novi, sveži in urejeni podobi. Odlok o grbu in zastavi Občine Ribnica bo začel veljati 15. dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije, predvidoma 10. maja 2021. Vsi uporabniki obeh simbolov pa bomo morali v roku 6 mesecev od uveljavitve omenjenega odloka začeti uporabljati novo celotno grafično podobo.

Na rdečem polju štita je srebrna leva lenta, na kateri je modra, poševno vzpenjajoča se riba.

Zastavina ruta ima dve vodoravni barvni progji in grb Občine Ribnica v središču, ki je z zgornjo polovico na modrem polju, s spodnjo polovico pa na zelenem. Višina grba je 2/3 širine zastave. V vodoravni izvedbi zastave je zgornje polje modro in spodnje zeleno. V navpični izvedbi zastave je levo polje modro in desno zeleno. Grb je tako v vodoravni kot v navpični izvedbi zastave vedno obrnjen pokončno.

PODPISAN SPORAZUM O SOFINANCI-RANJU UREDITVE GLAVNE CESTE SKOZI NASELJI GRIČ IN BREG

Konec meseca marca je župan Ribnice z ministrom za infrastrukturo Jernejem Vrtovcem v družbi državnega sekretarja Aleša Miheliča podpisal sporazum o sofinanciranju ureditve glavne ceste G2-106 – odsek Žlebič–Kočevje skozi naselji Grič in Breg. Celoten projekt je ocenjen na dobrih 2,7 milijona EUR in bo v 82-odstotnem deležu sofinanciran s strani ministrstva. Investicija zajema projektno dokumentacijo, nakup zemljišč, gradbena dela za ureditev ceste, pločnika in avtobusnih postajališč ter ureditev druge komunalne infrastrukture. Občina Ribnica pa bo v tem projektu na omenjenem odseku obnovila celotno vodovodno omrežje. Začetek del je predviden že konec letošnjega leta.

OBČINA RIBNICA PRIDOBILA 15.000 EUR SREDSTEV ZA PROJEKT WiFi4EU

Občina Ribnica je na podlagi poziva EU-komisije WiFi4EU uspešno pridobila bon v višini 15.000 EUR za vzpostavitev brezplačnega brezžičnega dostopa do interneta po glavnih središčih javnega življenja v občini Ribnica.

Cilj pobude oziroma poziva WiFi4EU je državljanom in obiskovalcem zagotoviti dostop do interneta visoke kakovosti po vsej EU prek brezplačnih dostopnih točk WiFi na javnih mestih, kot so parki, trgi, javne uprave, knjižnice in zdravstveni domovi. Boni, ki jih Evropska komisija financira prek pobude, so dodeljeni za podporo občinam pri namestitvi dostopnih točk WiFi v teh središčih javnega življenja, z uporabo storitev podjetij za namestitev omrežja WiFi.

Bon WiFi4EU je pavšalni znesek, namenjen le kritju stroškov nakupa in namestitve opreme za dostopne točke WiFi, ki izpolnjujejo zahteve iz besedila razpisa in sporazuma o dodelitvi nepovratnih sredstev, ki je bil podpisan z izbranimi občinami. Oprema vključuje elemente, ki so potrebni za vzpostavitev omrežja WiFi4EU, kot so napajalniki (npr. adapter za napajanje prek ethernet, električni adapter, stikalo PoE) ali oprema za povezavo z internetom (npr. usmerjevalniki, stikala, požarni zidovi).

S pridobitvijo bona pa je Občina Ribnica v središču mesta vzpostavila skupaj dvanajst WiFi točk, od tega sedem zunanjih in pet notranjih, na lokacijah občine Ribnica: Rokodelski center Ribnica, Knjižnica Miklova hiša, Grad Ribnica in Zdravstveni dom Ribnica.

Vse WiFi točke so že aktivne in od sedaj dalje bomo še bolj povezani z globalnim svetom.

VABILO PROSTOVOLJCEM V OBČINI ZA SODELOVANJE KOT PROSTOVOLJNI ŠOFERJI V PROJEKTU PROSTOFER

Občina Ribnica se je v preteklem letu vključila v projekt PROSTOFER, ki temelji na prostovoljstvu in je namenjen boljši mobilnosti starejših. Hkrati pa povezuje starejše osebe, ki potrebujejo prevoz in ne zmorejo uporabljati javnih in plačljivih prevozov, s starejšimi aktivnimi vozniki – prostoferji, ki pa po drugi strani radi prisločijo na pomoč.

Prostofer je namenjen vsem tistim starejšim, ki ne vozijo sami, nimajo sorodnikov in imajo nizke mesečne dohodke, pa

tudi slabše povezave z javnimi prevoznimi sredstvi. Omogoča lažjo dostopnost do zdravniške oskrbe, brezplačne prevoze do javnih ustanov, trgovinskih centrov, obiskov prijateljev, zlasti v domovih za starejše, ipd.

Vozniki prostovoljci prevoze opravljajo od ponedeljka do petka med 8.00 in 16.00. V občini Ribnica je projekt dobro sprejet, prostoferji v povprečju tedensko izvedejo dva do tri prevoze.

Kdo pa je lahko prostofer?

Prostovoljni šofer je lahko vsak, ki ima veljavno vozniško dovoljenje in je v svojem prostem času pripravljen pomagati tistim, ki potrebujejo prevoze. Vendar pa so prostoferji v resnici veliko več kot zgolj prostovoljni vozniki – svojim sopotnikom nesebično pomagajo tudi, ko ti izstopajo iz avta: pri zdravniku jih pospremijo do čakalnice in počakajo nanje med pregledom, pomagajo nesti vrečke iz trgovine in jim priskočijo na pomoč pri vzpenjanju po stopnicah ipd. To so ljudje z velikim srcem, ki jemljejo svojo humanost za samoumevno in častno dejanje.

Občina Ribnica vabi k sodelovanju dodatne prostovoljce – prostoferje

Vozniki, ki želijo postati prostoferji, lahko to sporočijo na Občino Ribnica. Kontaktna oseba je Zalka Gorše – pokličete lahko na telefonsko številko 01 837 20 28 ali pošljete elektronsko pošto na:

zalka.gorse@ribnica.si.

Vljudno vabljeni vsi, ki lahko del svojega prostega časa namenite drugim občanom in jim ponudite pomoč, ko jo nujno potrebujejo.

Več informacij za zainteresirane voznike: www.prostofer.si/postani-prostofer

OB SVETOVNEM DNEVU ZEMLJE SMO V RIBNICI ZASADILI NOVA DREVEŠA

22. aprila obeležujemo svetovni dan Zemlje, ki je letos potekal pod sloganom »Obnovimo našo Zemljo«, 27. aprila pa dan dreves.

Ta dan je namenjen prav vsakemu izmed nas, da ozavestimo, da lahko po-

membno prispevamo k okoljsko in podnebno prijaznejšemu planetu. Svetovni dan Zemlje nas nagovarja, da si vsak dan lahko prizadevamo za trajnostno naravnani razvoj, zdravo okolje in bivanje ter za okoljsko in podnebno prijaznejši planet. Ljudje, živali, rastline – vsi smo del tega planeta, katerega vrednosti se v vsakdanjiku, ki mu vladata stres in naglica, premalo zavedamo. Prav ti dnevi so tako idealna priložnost, da se vsaj za trenutek zavemo, kako čudovit dar je življenje na našem zelenem planetu.

Ob tej priložnosti in v ta namen je župan Ribnice Samo Pogorelec v družbi direktorice občinske uprave Občine Ribnica Helene Mate, direktorja Rokodelskega centra Ribnica Tomaža Lovšina in direktorja Komunale Ribnica Bojana Trdana v ribniškem gradu simbolno zasadili štiri nova drevesa, ki imajo pomemben in odločilen vpliv na zdravje in dobro počutje vseh nas. Na točno določenih mikrolokacijah smo tako zasadili rdečelistno bukev, divji kostanj, tulipanovec in javor, ki se bodo zagotovo prav kmalu ponašali z izjemnimi krošnjami. Veseli nas, da praznik Zemlje z nami praznujejo že tudi tisti najmlajši, zato bi se ob tej priložnosti radi zahvalili vsem otrokom z Vrtca Ribnica in učencem ribniške šole ter obeh podružnic, ki so v počastitev svetovnega dneva Zemlje narisali čudovite risbe, ki krasijo naš grajski prostor. Imamo samo en planet, zato poskrbimo zanj!

IZMENJAVA DOBRIH PRAKS DELOVANJA INŠPEKTORJEV

Skupna občinska uprava, Medobčinski inšpektorat in redarstvo občin Dobropolje, Loški Potok, Ribnica, Sodražica in Velike Lašče, je skladno z letnim programom dela 24. 3. 2021 izvedla izmenjavo delovne prakse, ki so se je udeležili občinski inšpektorji iz Medobčinske uprave Mestne občine Nova Gorica, Občine Ajdovščina in Občine Brda ter Medobčinskega inšpektorata Kranj.

Področje dela občinskega inšpektorja je za razliko od področja dela republiških inšpektorjev bistveno bolj široko, saj zajema celoten spekter izvornih nalog lokalnih skupnosti, ki so opredeljene tako v področni zakonodaji in na podlagi zakonov spreje-

tih uredbah in pravilnikih kot tudi v občinskih odlokih, s katerimi vsaka občina samostojno ureja svoje pristojnosti. Glede na specifičnost posameznih občin pa imajo posledično nekateri občinski inšpektorji več praktičnih izkušenj na področju nadzora nad cestnimi predpisi, spet drugi na področju varstva okolja, tretji pa na primer na področju turističnih in promocijskih taks.

Namen takšnih izmenjav delovne prakse je dvojen. Na eni strani je namenjen prenosu praktičnih znanj in izkušenj pri reševanju najzahtevnejših primerov pri izvajanju nalog inšpekcijskega nadzora in s tem povečanju učinkovitosti dela. Na drugi strani pa je izmenjava delovne prakse namenjena prenosu praktičnega znanja iz inšpektorjev, ki svoje delo opravljajo že daljše obdobje, na tiste inšpektorje, ki so šele na začetku svoje službene kariere.

Dejstvo, da na izmenjavo delovne prakse v naš inšpekcijski organ hodijo tudi inšpektorji iz mestnih občin, pa govori o tem, da je naš inšpekcijski organ med stanovskimi kolegi in kolegicami v ostalih slovenskih občinah dobro prepoznaven in se lahko pohvali z bogatimi delovnimi izkušnjami.

Cveto Staniša, MIR

Vzemi knjigo, podari knjigo!

Odprtje sedmih knjigobežnic na Ribniškem

23. aprila smo praznovali svetovni dan knjige, ki je potekal v znamenju gesla »Podari knjigo, podari sanje«. Ob tej priložnosti sta direktorica Knjižnice Miklova hiša Nastja Hafnar in župan občine Ribnica Samo Pogorelec podarila knjige za knjigobežnice ob šoli v Dolenji vasi in s tem simbolno odprla Knjigobežnice v občini Ribnica.

Projekt v soorganizaciji Knjižnice Miklova hiša in Občine Ribnica zajema trenutno osem knjigobežnic. V Ribnici stojijo pred zdravstvenim domom, šolo in v vrtcu. Na Velikih Poljanah je postavljena v križišču sredi vasi, na Griču pa visi na ograji otroškega igrišča. V Dolenji vasi sta knjigobežnici pri vhodu v stavbo krajevne skupnosti in ob igrišču pri osnovni šoli, prav tako ob podružnični šoli stoji knjigobežnica pri Svetem Gregorju. Lokacije vseh knjigobežnic in več informacij najdete na zemljevidu na naši spletni strani. Za dostop poskenirajte QR-kodo.

Knjigobežnice delujejo po načelu: »Vzemi knjigo, podari knjigo!« Namen knjigobežnic je z drobno gesto polepšati dan neznancu. Na tak način pripomoremo k izmenjavi knjig brez obveznosti. Pri uporabi knjigobežnic pa je dobro upoštevati vsaj dve ključni priporočili – v knjigobežnici nikar ne puščajte knjig, izposojenih iz knjižnice, zaradi koronavirusa pa naj knjiga pred branjem doma odleži tri dni. Dogodek so podprle tudi slovenske založbe in distribucijske hiše: Amalietti&Amalietti, Alba 2000, Avrora, Buča, Forma 7, Lynx, Miš, Morfem, Primus, Tehniška založba Slovenije in Zala. Donirali so več kot sto knjig in tako prispevali k uresničevanju gesla »Podari knjigo, podari sanje«. Za sodelovanje in podporo se zahvaljujemo Občini Ribnica, Osnovni šoli dr. Franceta Prešerna Ribnica, Vrtcu Ribnica, krajevnim skupnostim Sveti Gregor, Velike Poljane in Dolenja vas.

*Nastja Hafnar in Neža Tanko,
Knjižnica Miklova hiša*

Knjigobežnice

Knjižnica Miklova hiša Ribnica pri vas doma

Knjižnico lahko uporabljate 24 ur na dan, vse dni v tednu, čeprav so ponoči naša vrata zaprta. Ponujamo vam namreč elektronske storitve, ki so na voljo ves čas.

Za rezervacije in podaljšave zagotovo že uporabljate aplikacijo Moja knjižnica ali Cobiss. Poleg tega vam že dolgo omogočamo uporabo portala EBSCO, kjer lahko prebirate literaturo s področij humanistike, kulture, izobraževanja, medicine, splošne znanosti ipd., svoje znanje lahko poglobljate v spletni enciklopediji Britannica, poleg tega pa vam ponujamo še Tax-Fin-Lex (portal za zakonodajo in finance).

Na daljavo si lahko izposodite tudi časopise in revije, elektronske in zvočne knjige. Verjetno ste se v zadnjem času že srečali z Biblosom, kjer si lahko izposodite elektronske knjige. Večino slovenskih in tujih časopisov lahko berete na portalu PressReader, zadnji novosti pa sta Audibook in Kanopy. Audibook je aplikacija, ki vam omogoča poslušanje zvočnih knjig na telefonu kjerkoli in kadarkoli. Poslušanje lahko dobro združite z vožnjo, tekom ali kakšno drugo dejavnostjo. Na enem mestu je zbranih več kot 400 zvočnih knjig v slovenščini, zbirka pa se dnevno posodablja. Audibook si lahko prenesete na telefon kot aplikacijo.

Od začetka aprila Knjižnica Miklova hiša Ribnica svojim članom nudi brezplačen dostop do platforme Kanopy, ki vsebuje bogat in kakovosten nabor mednarodnih filmov in dokumentarcev. Lahko izbirate med 30.000 naslovi v različnih kategorijah. Poleg resnih in zabavnih vsebin za odrasle je del vsebin namenjen tudi otrokom v pododdelku Kanopy Kids. Pri izbiri bodite previdni, saj lahko pogledate 10 filmov na mesec, izbrani film pa vam je na voljo 72 ur, medtem ko si epizode izbrane serije lahko pogledate v enem mesecu. Pri nekaterih filmih si lahko vklopite tudi angleške podnapise. V Kanopy vstopite prek povezave <https://miranjarc.kanopy.com/>. Za vpis pri vseh naštetih aplikacijah potrebujete svojo člansko številko in geslo za Cobiss.

Absolventi, ne spreglejte! Sofinanciranje tiska in vezave zaključnih del

Približuje se konec študijskega leta in marsikateri študent zaključuje s študijem in se podaja v karierno vode. Knjižnica Miklova hiša Ribnica v sodelovanju z Občino Ribnica v letu 2021 omogoča sofinanciranje tiska in vezave diplomskih, magistrskih in doktorskih nalog študentom s stalnim bivališčem v občini Ribnica.

Uveljavljate lahko sofinanciranje tiska in vezave dveh izvodov naloge v trdi vezavi, pri čemer skupni znesek sofinanciranja znaša največ 40 evrov. En izvod naloge v trdi vezavi ostane Knjižnici Miklova hiša Ribnica za potrebe domoznanske zbirke.

Pogoji sofinanciranja:

- stalno prebivališče v občini Ribnica,
- zaključek študija v šolskem letu 2020/21,
- uveljavljate lahko diplomska dela (1. bolonjska stopnja), ki se vsebinsko navezujejo na področje občine Ribnica,
- uveljavljate lahko magistrska (2. bolonjska stopnja) in doktorska dela (3. bolonjska stopnja) z vseh področij.

Video pravljice

Od decembra do konca aprila smo za najmlajše tedensko pripravljali video pravljice. Vsak četrtek ob 18. uri je na otroke tako čakala nova video pravljičica, skupaj se jih je nabralo skoraj dvajset. Izjemna zahvala gre založbam, ki so nam omogočile uporabo njihovih knjig, da smo lahko naredili video posnetke.

Knjige sva prebrali mladinski knjižničarki, glasbeno pa jih je opremil Blaž Lušin. Nič ne de, če ste kakšno od pravljičic zgrešili, saj vemo, da je v današnjih časih težko vsemu slediti sproti. Video pravljičice so še vedno na ogled na naši spletni strani, YouTube kanalu in Facebooku, do njih pa lahko dostopate tudi prek QR-kode.

Neža Tanko
Knjižnica Miklova hiša

Knjižne novosti iz Knjižnice Miklova hiša Ribnica

Človek, ki je kadil Biblijo – Wilhelm Buntz

Wilhelmova zgodba je resnična zgodba nekdanjega nemškega zapornika. Spremljala ga je težko otroštvo, nato rejništvo in številna kriminalna dejanja, zaradi katerih je skoraj 15 let presedel v zaporih. Takšen je bil življenjski ritem Wilhelma Buntza. Buntz nekega dne v zaporu poseže po Bibliji. Prebere stran, jo iztrga, zvije cigareto in Biblijo tako kadi do Nove zaveze. Potem mu besede, zapisane v Bibliji, za vedno spremenijo življenje ... Ko je še vedno v zaporu, da priložnost Bogu in hitro ugotovi, da je tudi življenje z njim težko. Trd kamen, vendar poln čudežev. Njegova življenjska zgodba je napeta in napisana duhovito, z velikim občutkom za ljudi.

Uboj komturja – Haruki Murakami

Haruki Murakami se zopet vrača z izvrstnim literarnim delom, zvestim njegovemu slogu. Roman govori o človeku, ki pri šestintridesetih letih ostane brez žene, brez kariernih ambicij in z občutkom, da mu je v življenju povsem spodletelo. Neimenovani protagonist se v svoji stiski odpravi na popotovanje in po krajšem vandranju najde zatočišče v gorski hiši, kjer je do nedavnega bival slovit japonski slikar. Kmalu po vselitvi na podstrešju odkrije skrivnostno slikarjevo delo, poimenovano Uboj komturja. Junaku se svet popolnoma obrne na glavo ... Murakami je napisal novo, izjemno in razburljivo delo.

Nova butalska čitanka: poučne zgodbe iz Butal – Vinko Möderndorfer

Po 100 letih je izšla nova satirična zbirka Nova butalska čitanka – Poučne zgodbe iz Butal avtorja Vinka Möderndorferja. Kako se lahko sodobni junaki Butal razlikujejo od junakov, ki nam jih je predstavil Fran Milčinski? Se Slovenci še vedno najdemo v zgodbah? Möderndorfer pravi, da je posvojil izvirne like in jezik, zgodbe pa so iz današnjega časa. Pravzaprav se v Butalah ni kaj dosti spremenilo, še vedno obrekujejo Tepanjčane in še vedno so najpametnejši. Cefizelj tat je bil nekdanj hud tolovaj, v današnjem času pa je očitno minister za policiste. Hudomušno in zabavno branje, ki znova prikazuje odsev družbe.

Onkraj reda: Še 12 pravil za življenje – Jordan B. Peterson

Kako preživeti v sodobnem svetu, je aktualno vprašanje, ki se ga lotevajo številni avtorji. Avtor knjige 12 pravil za življenje, priznani kanadski klinični psiholog in profesor Jordan B. Peterson, v težko pričakovanem nadaljevanju ponuja še dvanajst načel za upiranje izčrpanosti, ki jo neizogibno zahteva naša želja po urejanju sveta. Onkraj reda nas kliče k uravnoteženju dveh temeljnih načel resničnosti življenjskega reda in kaosa, kajti Peterson opozarja, da je preveč varnosti v življenju lahko nevarno, da se odpovemo radovednosti, kreativnosti, življenjski energiji. Knjiga je aktualni vodnik, ki nam ponuja poglobljen premislek o življenju v časih, v katerih živimo.

Žabci – Dora Kaštrun

Žabci je prvenec slovenske ilustratorke Dore Kaštrun. Povod za nastanek serije kratkih komičnih stripov Žabci je bil trenutek avtoričine cynične naveličanosti sveta, ki pa se je prelevil v serijo prikupnih dialogov in modrovanj dveh žab. Razmerja med njima se nenehno spreminjajo, kar ima morda kaj opraviti s tem, da sta dvoživki. Dodatno vzdušje v stripu drži nejevoljni pingvin Marko. Avtorica se v stripu na humoren in ironičen način dotika aktualnih tematik, od politike, kulture do vsakodnevnih stvari. Žabčev najljubši bend je denimo Žabba.

Potem pa Svizci zavijejo ... – Lucija Čakš

Avtorica Lucija Čakš je v prvencu Potem pa Svizci zavijejo ... združila prigodo petih fantov s pristnim skavtskim duhom, zanimivimi medosebnimi odnosi, humorjem in pridihom pustolovščine. Skavti so za štirinajstletnega Anžeta najboljša stvar na svetu, vendar v vod dobi štiri »šestaarčke«, s katerimi se nikakor ne ujame. Voditelj ga navori, da jih odpelje na potep, kolesarit za ves vikend. Svizcem se niti sanja ne, kaj vse jih čaka na in ob poti. Je prvi slovenski mladinski roman, ki je vsebinsko postavljen v skavtsko okolje.

Domen Češarek, Knjižnica Miklova hiša Ribnica

Umetnost nikoli ni sodila le v zaprte prostore

Preširoka in preobsežna je, da bi se pustila ujeti v neke spone, zato jo lahko danes vidimo tudi na skednju Gregoričeve domačije na Kurirski poti v Ribnici.

Skedenj je le streljaj proč od doma avtorja slike, ki je postavljen nad vrati skednja – Patrik Dvorščak pa je tako umetnost prenesel na prosto in med ljudi. Slika, ki predstavlja množico glav oziroma ljudi, je del njegove nastajajoče magistrske naloge na Akademiji za likovno umetnost in oblikovanje. Tam je diplomiral leta 2017, študij pa zaključuje na drugi stopnji programa Slikarstvo. V svoji magistrski nalogi se je osredotočil na likovno obdelavo psihologije množic, saj se mora človek znajti v facebook in instagram svetu, izključuje pa svoja čustva in se pusti vplivati socialnim omrežjem, ideologijam in politiki.

Patrik Dvorščak (rojena leta 1995) je že zelo zgodaj kazal svojo izjemno likovno talentiranost ter s svojimi poslikavami, slikami in risbami nakazoval svojo življenjsko poklicno usmerjenost, saj je že kot mlad fant navduševal svoje vrstnike in vse, ki so se znašli v tem umetniškem krogu. Najprej je uspešno opravil Srednjo šolo za oblikovanje in fotografijo, nato pa na fakulteti pridobil še akademski naziv. Sedaj nastaja magistrska naloga, za njim so že samostojne razstave, svoje znanje pa že predaja tudi mladim likovnikom. Kolikor nam je znano, je Dvorščak edini mladi slikarski umetnik iz Ribnice, ki je diplomiral na likovni akademiji v zadnjih letih, če ne celo dlje, zato je njegov

preboj toliko bolj opazen in pomemben. V roku treh let naj bi s samostojno razstavo gostoval tudi v ribniški Galeriji.

AP

Foto: Mateja Dvorščak

Zbirali bomo spomine na temo lokalnih šeg in navad

Knjižnice Dolenjske, Bele krajine in Posavja bodo v mednarodnem letu sadja in zelenjave zbirale spomine na temo Šege in navade: od setve do žetve. Domoznansko gradivo bomo v Knjižnici Ribnica zbirali v sredo, 12. maja 2021, v času odprtosti knjižnice.

Se še spomnite jedi, ki niso smele manjkati ob poroki ali za božič? Iz česa ste naredili velikonočne butare? Katere pesmi ste peli ob žetvi in košnji? Še znate napovedati dobro letino?

V preteklosti smo namreč ljudje veliko bolj dosledno živeli v sožitju z naravo. Človek se je ravnal po soncu in luni, kar se kaže predvsem v slovenskih šegah in navadah. Vsakodnevno delo na polju in obeleževanje različnih praznikov pa je narekovalo tudi prehranjevalne navade. Za veliko noč ni smel manjkati velikonočni kruh ali pogača, žetvi je obvezno sledil likof, največ porok pa je bilo v kulinarčno bogatem pustnem času.

Če želite z nami deliti fotografije, dokumente, predmete ali spomine v povezavi s šegami in navadami vašega kraja, kot so pustovanje, poroke, rojstvo, krst, jurjevanje, martinovanje, setev, koline, ličkanje koruze, mlatev ipd., vas vabimo k sodelovanju.

Vaše zgodbe si bomo zapisali, gradivo pa digitalizirali in vam ga vrnili. Zbrano digitalizirano gradivo bomo shranili v svojem arhivu in ga delno uporabili za pripravo novih digitalnih zbirk na spletnem portalu digitalizirane kulturne dediščine slovenskih pokrajin Kamra. Če na omenjeni datum ne utegnete, nas pokličite na telefonsko številko 041 390 057 (Domen Češarek). Vabljeni k sodelovanju.

Domen Češarek,

Knjižnica Miklova hiša Ribnica

Foto: Rigler G. P.: Moja vas, njen podedovani obraz (2017)

NOVI DACIA SANDERO

ŽE ZA
8.990 €

5 let podaljšanega jamstva
3 leta vzdrževanja/60.000 km*
Brezplačno obvezno in osnovno kasko zavarovanje za prvo leto*

Dacia. Zanesljiv partner GRZS.

DACIA

Podana maloprodajna cena (MPC) je neobvezujoča priporočena cena in vključuje 22-odstotni DDV in DMV ter velja za model Novi Dacia SANDERO Access 1.0 Sce 65. Pet let jamstva obsega 3 leta tovarniške garancije in podaljšano jamstvo za 4., in 5. leto ali 100.000 km, karkoli se zgodi prej, in ga prejme vsak kupec vozila Dacia. *Ob nakupu z Dacia Financiranjem kupec prejme tudi enoletno avtomobilsko zavarovanje, ki obsega 1 leto brezplačnega obveznega in osnovnega kasko zavarovanja, in vzdrževalno pogodbo My Revision za 3 leta ali 60.000 km (karkoli se zgodi prej), ki vključuje vzdrževanje po določenih servisnih intervalih. Pogoji akcije je sklenitev finančne pogodbe z minimalno financirano vrednostjo 5.000 €, minimalnim trajanjem 24 mesecev in obvezno obnovo zavarovanje vozila v drugem letu preko Dacia Financiranja. V financiranje je vključeno zavarovanje za brezposelnost, nezgodno smrt in nezgodno invalidnost. Pridržujemo si pravico do napak. Več informacij o ponudbi, nakupu in pogojih nakupa je na voljo na dacia.si. Poraba pri mešanem ciklu: 5,3-7,1 l/100 km. Emisije CO₂: 119-123 g/km. Emisijska stopnja: EURO6DFull. Emisije NOx: 0,0209 - 0,0265 g/km. Vrednosti meritev porabe in emisij ustrezajo standardu meritev WLTP. Oglikov dioksid (CO₂) je najpomembnejši toplogredni plin, ki povzroča globalno segrevanje. Emisije onesnaževal zunanega zraka iz prometa pomembno prispevajo k poslabšanju kakovosti zunanjega zraka. Prispevajo zlasti k čezmerno povišanim koncentracijam prizemnega ozona, delcev PM₁₀ in PM_{2,5} ter dušikovih oksidov. Slika je simbolna. Renault Nissan Slovenija, d. o. o., Dunajska 22, 1511 Ljubljana.

Dacia priporoča Castrol

AVTOVAL D.O.O.

POD JELŠAMI 2, GROSUPLJE; TEL.: 01 781 13 05; WWW.AVTOVAL.SI

ORIGINALNI VRTNI PROGRAM HONDA

Honda prekopalnik FG320
Največja obdelovalna širina: 90 cm
Največja obdelovalna globina: 32 cm
Motor: Honda GP160
Možnost dokupa železnih koles in pluga

Redna cena: 799,00€

Akcijska cena: 699,00€

Honda bencinska kosilnica HRG466SKEP

Kovinsko ohišje kosilnice
Širina košnje: 46 cm
Možnost mulčanja (2 noža)
Motor: Honda GCV160

Redna cena: 649,00€

Akcijska cena: 579,00€

ORIGINALNI VRTNI PROGRAM EGO

EGO 56 V akumulatorska kosa ST1211E-A

Z baterijo in standardnim polnilcem
Izredna moč
5 letna garancija

Odlična cena: 229,00€

EGO 56 V akumulatorska kosilnica LM1701E

Z baterijo in standardnim polnilcem
Pobiranje v koš
Do 400 m²
42 cm širina košnje
Možnost mulčanja
5 letna garancija

Odlična cena: 499,00€

Na zalogi tudi ostala orodja vrtnega programa Honda in Ego

Smo pooblaščen prodajalec in serviser programov Honda in EGO.

ŠiLC

Slatnik 17, 1310 Ribnica

INFO:
041 335 322

| klimatske naprave
| toplotne črpalke
| prezračevanje
| samooskrbne
| **sončne** elektrarne

Energetsko učinkovite rešitve.

www.silc.si

Panasonic

Solar company!

solar**edge**

ZAPOS LUJEMO! Nova prosta delovna mesta

INLES d.d., podjetje z dolgoletno tradicijo izdelave stavbnega pohištva, vabi v svoje vrste motivirane ljudi z veseljem do dela na različnih delovnih mestih v proizvodnji.

Če vas odlikujejo marljivost, natančnost in odgovoren odnos do dela, imate III. ali IV. stopnjo strokovne izobrazbe tehnične smeri ali pa ste ročno spretni ne glede na izobrazbo, vas vabimo, da se nam pridružite.

Nudimo zaposlitev za določen čas z možnostjo redne zaposlitve za nedoločen čas, delovna mesta s širokim spektrom delovnih nalog v urejenem delovnem okolju in rednim plačilom.

DELO POTEKA V RIBNICI

POLN DELOVNI ČAS

ENOIZMENSKO DELO

www.inles.si

Zainteresirane kandidate vabimo, da oddajo prošnjo s pripisom »Prošnja za delovno mesto v proizvodnji«, po pošti na naslov podjetja, Inles d.d., Kolodvorska 22, 1310 Ribnica ali po elektronski pošti.

Kontakt: Helena Kular, tel: 040 239 610,
el. naslov: helena.kular@inles.si

BOJAN POGORELEC,
BLESK D.O.O.
KOSTEVČ 7, 1331 DOLENJA VAS

SPLOŠNA IN ZAKLJUČNA DELA V GRADBENIŠTVU

tel.: 041-647-188, 051-456-646, e-mail: blesk@siol.net, www.blesk.si

*FASADERSTVO IN ENERGETSKE SANACIJE

- KVALITETNA IZVEDBA FASAD, BREZPLAČNA BARVNA ŠTUDIJA (PRIPRAVIMO VAM CELOTNO DOKUMENTACIJO ZA NEPOVRATNA SREDSTVA)
- CELOTNA ENERGETSKA SANACIJA STAVB (PODSTREŠJE, FASADA, OKNA, HIDROIZOLACIJA STEN) (SUBVENCIJA ZA ENERGETSKO SANACIJO)

*GRADBENA DELA

- NOVOGRADNJA ALI REKONSTRUKCIJA STANOVANJSKIH IN POSLOVNIH STAVB (3D VIZUALIZACIJA OBJEKTA)
- ADAPTACIJE STANOVANJSKIH PROSTOROV (IZRIS TLOORISA, IZVEDBA VSEH DEL, Z MOŽNOSTJO NA KLJUČ)
- ZUNANJA UREDITEV (TLAKOVANJE DVORIŠČ, ASFALTIRANJE, IZDELAVA ŠKARP...)
- SANACIJE (BALKONOV, PLOČNIKOV, VLAGE V ZIDU)
- RUŠITVENA DELA (VODNI IZREZ BETONSKIH, ASFALTNIH ALI OPEČNIH POVRŠIN)

*SUHOMONTAŽNA IN SLIKOPLESKARSKA DELA

*POLAGANJE TALNIH OBLOG

- (KERAMIKA, KAMEN, PARKET, LAMINAT, PVC VINIL)

*ČISTILNI SERVIS

microera

Microera Jože Šilc s.p.
Hrovača 14A (trgovski center SPAR Ribnica)
1310 Ribnica
☎ 01 8373 116
☎ 051 358 762
✉ info@microera.si
www.microera.si

UGODNI NAROČNIŠKI PAKETI TER AKCIJSKI MOBITELI NA OBROKE!

Ugodni fiksni paketi NEO in mobilni paketi NAJ

DELOVNI ČAS:
PON - PET
8.30 h - 11.30 h
ter 14 h - 17 h
SOB
8.30 h - 11.30 h

TelekomSlovenije

POOBlašČENI PRODAJALEC

LIP ODKUP HLODOVINE

LIP BOHINJ

From **wood** to **wonders**.

lipbohinj.si

Vaš partner v gozdu že 70 let

Predelava hlodovine na lastni žagi
Kratki plačilni roki in zanesljivo plačilo
Možnost izbire elektronske izmere

- BARAGA Bojan ☎ 030 634 434
- DEMŠAR Viljem ☎ 040 700 058

OPTIK

JANEZ POZNIČ s.p.

Vrvarška 3
1310 Ribnica
TEL.: 01/83 60 367

Delovni čas:
vsak dan od 9h do 19h
soboja zaprto

Stanislav Šilc s.p., Breže 33, Ribnica

Vzdrževanje in popravila vozil vseh znamk:

| servisi | zahtevna popravila | računalniška diagnostika |

Vulkanizerstvo in prodaja pnevmatik
različnih blagovnih znamk.

041 537 434

Možnost plačila na obroke.

SANITAR d.o.o.

Zadovoljstvo naših strank,
nam je na prvemu mestu.

- Izdelava vseh vrst ogrevalnih sistemov na ključ (solarni sistemi, peleti, drva, toplotne črpalke, plin, olje)
- Izdelava vseh vrst strojnih instalacij (vodovod, plin, ogrevanje)
- Adaptacije celotne kopalnice z vsemi obrtniškimi deli
- Za brezplačen ogled in svetovanje Pokličite 041/622-542 (Boru!)

Vojkova 58, Ljubljana

TEL: 01/568 27 29

GSM: 031/622 542

041/622 542

E-MAIL: info@sanitar.si

Jan Omahen, s.p.

Senčila Jan Omahen s.p.

031 293 250

sencilajanomahen@gmail.com

Senčila Jan Omahen s.p.

SERVIS IN MONTAŽA

- žaluzije
- plise zavese
- komarniki
- rolete
- tende
- roloji
- pergole
- PVC okna

KROVSTVO M in M

Kot pri Ribnici 30
1310 Ribnica

Tel: 041 347 707

krovstvomm@gmail.com
www.krovstvomm.si

KROVSKA DELA :

- pokrivanje z betonskimi kritinami (Bramac, Golob, ...)
- pokrivanje z glinenimi kritinami (Tondach, Creaton, ...)
- pokrivanje s pločev. kritinami (Trimo, Decra, Italpanelli, ...)
- pokrivanje ravnih streh (Sika, Bauder, Fragmat, ...)

KLEPARSKA DELA:

- montaža žlebov in cevi (poc, alu barvan, poc barvan, baker)
- montaža obrob in žlot (poc, alu barvan, poc barvan, baker)
- montaža dimniških obrob (poc, alu barvan, poc barvan, baker)

TESARSKA DELA :

- postavljanje ostrešij
- postavljanje nadstreškov

Krivljenje obrob na krivlinem stroju do dolžine 8m.
Montaža strešnih oken (Velux, Fakro, Domix)

MEGADOM

URESNIČI IDEJE CENEJE!

VSE ZA KOLESARSTVO

NOVO V
PUNUDBI

Z MEGA KARTICO že za

807,91 €

SLIKA JE SIMBOLIČNA!

Akcija velja do 31.5.2021 oz. do odprodaje zalog.

MEGADOM RIBNICA • 01/835 1 640 • www.megadom.si • f i

blesk₂

Kjer je **kakovost**
na prvem mestu!

25 LET
IZKUŠENJ

Fasaderstvo

Slikopleskarstvo

Čistilni servis

Z nami do subvencije iz
Eko sklada.

051 334 826

info@blesk2.si

www.blesk2.si

BAMBA NEPREMIČNINE Franc TANKO s.p.

Del. čas: od 10 - 17, sob. 10 - 13, Prečna 4a, Ribnica, Tel.: 83 62 101, GSM.: 041 643 004

PRODAMO

HIŠE:

RIBNICA - Jurjevica

Prodamo starejšo stanovanjsko hišo z gospodarskim poslopjem in vrtom. Stavba in gospodarsko poslopje sta bila zgrajena leta 1955, streha zamenjana leta 2001, velikost zemljišča pod stavbo je 159 m², gospodarsko poslopje - velikosti zemljišča pod stavbo je 100 m², skupna velikost zemljišča je 1338 m², vsa infrastruktura, potrebna obnove, neobremenjena, vseljiva. Cena je 69.000 EUR, EI v izdelavi.

RIBNICA - Nemška vas

Prodamo starejšo stanovanjsko pritlično hišico v izmeri 170 m², parcela je velika 521 m², na parceli stoji opremljena stanovanjska hiša, ki je bila zgrajena pred letom 1967, fasada in streha sta bili obnovljeni leta 1987, vsa infrastruktura, ogrevanje na trda goriva, takoj vseljiva. Cena je 64.000 EUR.

LOŠKI POTOK - Lazec

Prodamo stanovanjsko stavbo (gostinski objekt) v izmeri 87 m² in dva poslovna prostora v izmeri 85 m² in 199 m² ter dvorišče v izmeri 1649 m², primerno za turistično dejavnost, v idilčni okolici, zgrajeno leta 1989, vsa infrastruktura, CK na olje in trda goriva, takoj vseljivo, cena 88.000 EUR. EI - Strokovno mnenje - Izkaz!

KOČEVJE - Črni Potok, center

Prodamo starejšo stanovanjsko hišo z večjim vrtom in gospodarskim poslopjem. Hiša je v izmeri 124 m² (spomeniško varstvo), gospodarski objekt je v izmeri 66 m², velikost vseh parcel, delno stavbne, delno kmetijske, je 2.331 m², vse k.o. 1593 Črni potok. Možno je kupiti tudi sosednji parceli brez hiše, v skupni izmeri 1.689 m². Hiša je bila zgrajena leta 1914, pred letom 1957, vsa infrastruktura. Cena je 43.000 EUR, EI v izdelavi.

LOŠKI POTOK - Retje

Prodamo opremljeno, starejšo stanovanjsko hišo s pomožnimi objekti, velikost parcel, skupna izmera je 544 m². Stanovanjska stavba, v izmeri 126 m² je bila zgrajena pred letom 1967, okna zamenjana leta 1985, pomožni objekti zgrajeni leta 1988. Vsa infrastruktura, ogrevanje na trda goriva, takoj vseljivo. Cena 57.000 EUR. EI F 209,34 kWh/m²a.

VELIKE LAŠČE - Knej

Prodamo kmetijo z gospodarskim poslopjem hlev, primerno za vzrejo konj in kozolec ter ca 4,5 ha pašnikov, travnikov, njiv in sadovnjakov, skupaj v enem kosu, ter ca 2,5 ha gozda, ki se nahaja v sklopu ostalih zemljišč. Infrastruktura v in ob gospodarskem posloplju. Pridobljeno gradbeno dovoljenje za izgradnjo novega gospodarskega poslopja v izmeri 20 x 10 m, z začetno gradnjo. Stavbnega zemljišča je ca 1000 m². Cena je 180.000 EUR, nova cena 130.000 EUR.

SODRAŽICA - Male Vinice

Prodamo starejšo, opremljeno stanovanjsko hišo 9,5 x 7 m 2x, plus klet z garažo 11 x 6 m in gospodarskim poslopljem 9 x 6 m, na zanimivi lokaciji, zgrajeno pred letom 1967, obnovljeno 1992. Stoji na parceli v skupni izmeri z vrtom 5.600 m². Dodatno je še ena parcela v k.o. Jurjevica, v izmeri 2735 m². Etažno centralno ogrevanje, vsa infrastruktura, takoj vseljiva. Cena je 117.000 EUR.

LOŠKI POTOK - Draga

Prodamo starejšo poslovno stanovanjsko hišo (pekarno), z vrtom in parkirnim prostorom pred stavbo, v skupni izmeri 946 m², ter poslovno stanovanjsko stavbo v izmeri 355 m² in dvorišče v izmeri 157 m², vse k.o. 1584 Draga. Hiša je bila zgrajena leta 1965, obnovljena leta 1999, vsa infrastruktura, takoj vseljiva. Cena 75.000 EUR.

LOŠKI POTOK - Retje

Prodamo starejšo, opremljeno stanovanjsko hišo in gospodarsko poslopje z vrtom, v izmeri 198 m², del hiše je tudi poslovni prostor-trgovina, celotna parcela je velika 765 m² in predstavlja dvorišče. Hiša je bila zgrajena leta 1968, obnovljena leta 1997, gospodarsko poslopje je bilo zgrajeno leta 1990. Takoj vseljivo. Ogrevanje CK na olje, elektrika, voda, vsa infrastruktura, cena 73.000 EUR. EI v izdelavi.

GRADBENE PARCELE:

VELIKE LAŠČE - Opalkovo

Na lepi lokaciji prodamo gradbeno parcelo v izmeri 2579 m², vsa infrastruktura na oz. ob parceli. **Cena za m² je 42 EUR.**

VELIKE LAŠČE - Karlovica

Na lepi lokaciji prodamo gradbeno parcelo v izmeri 1338 m², s pridobljenim gradbenim dovoljenjem za stanovanjsko hišo v izmeri 7x9 m, ter začetno gradnjo, izdelano do prve plošče, vsa infrastruktura ob parceli, **cena 79.000 EUR.**

VELIKE LAŠČE - strogi center

Prodamo gradbeno parcelo v izmeri 925 m², vsa infrastruktura na oz. ob parceli. Pridobljena lokacijska informacija o gradnji. **Cena za m² je 49 EUR.**

TREBNJE - okolica Bevško

Prodamo stavbni parceli v izmeri 3.258 m², ter v izmeri 97 m², obe k.o. 2690 Prapreče, infrastruktura na oz. ob parceli, cena je 101.000 EUR.

SODRAŽICA - Travná gora

Prodamo zazidljivo parcelo v vikend naselju, v izmeri 1041 m², **cena je 22.000 EUR.**

DOLENJA VAS

Prodamo zemljišče v izmeri 699 m², k. o. 1629 Dolenja vas, vsa infrastruktura je ob oz. na parceli, cena na m² je 30 EUR, skupna cena je 20.970 EUR. Avtobusno postajališče, šola in trgovina so dosegljivi peš. Primerno za vse, ki si želijo manjše hiše z vrtom v neposredni bližini narave.

KOČEVJE - Črni Potok

Prodamo dve parceli, eno v celoti stavbno, v izmeri 650 m², in eno delno kmetijsko, delno stavbno, v izmeri 1039 m², od tega 140 m² zazidljivega. Skupna cena je 17.500 EUR.

POSLOVNI PROSTORI:

GROSUPLJE - Višnja Gora

Prodamo posest v izmeri 9331 m², na kateri so zgrajeni gostinski objekt 165 m² P+1, objekti za športne in rekreacijske dejavnosti (tri tenis igrišča, igrišče za odbojko na mivki, veliko parkirišče, primerno za postavitev in priključitev avtodomov), objekt za piknike z urejenimi sanitarijami in moderno opremljeni z gostinsko opremo, ob potoku, primerno tudi za različne dogodke. Vsa infrastruktura. Zgradba je bila zgrajena leta 2014, objekti imajo pridobljeno gradbeno in uporabno dovoljenje. Možnost je tudi najeti celoten kompleks oz. po elementih. Prodajna cena je 1.100.000 EUR, plus DDV.

ODDAMO

POSLOVNI PROSTORI:

RIBNICA - center, Škrabčev trg

V najem oddamo poslovni prostor v izmeri 260 m², za mirno dejavnost v pritličju poslovno stanovanjske stavbe. Stavba je bila zgrajena leta 2009. Vsa infrastruktura, CK ogrevanje na olje, vseljivo takoj. Cena najema je 1.100 EUR mesečno, plus DDV in stroški.

KUPIMO

STANOVANJA:

LJUBLJANA - Trnovo, Vič, Rožna dolina, center, Mesarska ulica
Kupimo dvojnopol do trisobno stanovanje, v izmeri ca. 70 m², v prvem nadstropju - balkon, manjši blok, zaželeno parkirno mesto, starost do 20 let, cena od 145.000 do 180.000 EUR.

Uredimo vam vso dokumentacijo, svetujemo in se za vas strokovno in srčno potrudimo pri prodaji in nakupu vaših nepremičnin, pokličite nas in nam zaupajte vaše želje.

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA GOSPODARSKI
RAZVOJ IN TEHNOLOGIJO

LAS Po poteh dediščine od
Turjaka do Kolpe

OBČINA
SODRAŽICA

Projekt sofinancirata Republika Slovenija in Evropska unija iz Evropskega sklada za regionalni razvoj.

Od lajta 1492 so tle doma rajta, roza in situ, zatu: »les go, rokodelska zadruga Sodražica!«

Občina Sodražica je skupaj s partnerji kandidirala na razpisu Lokalne akcijske skupine (LAS) Po poteh dediščine od Turjaka do Kolpe in uspešno pridobila sredstva Evropskega sklada za regionalni razvoj, s katerimi bo letos ustanovila Rokodelsko zadrugo Sodražica.

Razlogi za novo zadrugo v Sodražici

Sodražica z okolico je imela v preteklosti in ima tudi danes največ »suhorobarjev« – izdelovalcev lesenih izdelkov. Občina Sodražica je od leta 2005 tudi nosilec ene redkih in zato še toliko bolj dragocenih geografskih označb v Sloveniji: »Ribniška suha roba«, ki povezuje občine Sodražica, Ribnica, Kočevje, Loški Potok, Velike Lašče, Dobropolje in Bloke. Rokodelstvo je najbolj trajnostna oblika proizvodnje dobrin. Energijo črpa predvsem iz človeškega telesa, uma in rok. Materiale za izdelke poišče in najde v svojem najožjem okolju, ne da bi mu pri tem škodovala.

Zadružništvo povezuje poslanstvo trajnostnega razvoja in krožnega gospodarstva z vrednotami socialnega podjetništva, medsebojnega sodelovanja, pomoči, povezovanja za doseganje boljšega položaja na skupnem in prodajnem tržišču. Namesto k profitu teži k poštenemu plačilu za delo zadružnikov. Rokodelska zadruga Sodražica bo po zgoraj navedenih načelih povezovala dobavitelje naravnih surovin, rokodelce, izdelovalce suhe robe in izdelkov dopolnilne dejavnosti kmetij na območju LAS in občin, kjer je suha roba prepoznana kot izvorna in geografsko zaščitena.

Številne koristi za člane

Povezani v zadrugo bodo rokodelci in drugi člani močnejši pogajalec za doseganje ugodnejših nabavnih cen repromaterialov, strojev, opreme in orodij. Zadruga jim bo pomagala pri razvoju novih izdelkov, pri njihovem oblikovanju, pripravi za vstop na tržišče. Z njo bodo dosegali višjo dodano vrednost. Pomagala jim bo pri odkrivanju novih tržišč in prodajnih poti. S skupnim trženjem, promocijo, spletno stranjo in trgovino bodo člani zadruge dosegali večjo prepoznavnost in trdnjši status na svetovnem spletu, trgu in v družbi. Ob sorazmerno nižjih stroških bodo dosegali višje prihodke, boljši položaj na nabavnem in prodajnem trgu, učinkovitejšo povezovanje z občino, regijo in širšim okoljem ter večjo prisotnost v turistični ponudbi okolja. Članstvo v rokodelski zadrugi jim bo olajšalo delo in poslovanje ter omogočalo večjo ekonomsko varnost.

Priprave

Občina je skupaj s partnerji že in še bo izvedla več aktivnosti, na katere vabi vse zainteresirane, predvsem aktivne predelovalce lesa. Na prvih delavnicah so bili predstavljeni cilji, pomen in prednosti vključevanja v zadrugo. V septembru 2020 so se na občini srečali mladi podjetniki iz občine Sodražica, ki so na podlagi informacij komentirali svoja videnja prihodnje zadruge. Na podlagi razmišljanja potencialnih zadružnikov in po informacijah z obiskov mladih podjetnikov se je začela priprava potrebnih gradiv in dokumentov. Zaradi razmer ob epidemiji novega koronavirusa je Občina Sodražica

skupaj s partnerji projekta oblikovala ožjo delovno skupino, ki v skladu s časovnico EU-projekta letos nadaljuje proces ustanovitve zadruge. V teku so zadnje priprave na ustanovitev: priprava poslovnega, tržnega in promocijskega načrta, zadružnih pravil, ustanovitvenega akta in kodeksa sodelovanja. Ko bo zaradi epidemioloških razmer možno, bodo sledila srečanja, na katerih bomo osvetlili statute izdelovalcev, načine finančnega poslovanja, pomen blagovnih znamk in njihovega dejavnega trženja. Zanimiva bo tudi razstava, ki bo prikazala neštete možnosti uporabe lesa in lesnih izdelkov.

GLaVa kot delovno ime za novo gozdno lesno verigo

Ustanavljanje Rokodelske zadruge Sodražica je sprožilo še eno zanimivo pobudo, in sicer formiranje Gozdno-lesne verige za področje LAS Od Turjaka do Kolpe. Obrtno-podjetniška zbornica Ribnica že več let povezuje svoje člane – lesne predelovalce z zadrugo Festival lesa iz Kočevja, katere osnovni namen je oblikovanje in razvijanje novih izdelkov. Ob novici, da se »lesarji« povezujejo v zadrugo, je svoj interes pokazalo tudi podjetje Kočevski les, ki želi pripravljeno lesno surovino zagotavljati predvsem podjetnikom v kočevsko-ribniški regiji. V želji, da se bo več lesa predelalo doma, da bomo producirali svoje izdelke, da bomo učinkovito promovirali našo regijo, se je oblikovala iniciativna skupina za ustanovitev gozdno-lesne verige. Pavel Hočevar in Miran Mate sodelujeta pri ustanovitvi Rokodelske zadruge Sodražica, ki bo združevala najboljše lesne predelovalce v naši regiji. Zadrugo zastopata tudi v nastajajoči gozdno-lesni verigi, ki bo člane zadruge povezovala z vsemi drugimi akterji s področja gozdarstva in lesarstva v naši regiji in tudi širše. Cilj gozdno-lesne verige bo povezovanje gozda kot ekosistema in hkrati vira avtohtone surovine z lesnimi pridelovalci in predelovalci ter strokovnjaki s številnih področij. Njeno poslanstvo je vzpostavitev sistema krožnega gospodarstva v regiji od Turjaka do Kolpe, v deželi, ki jo družijo geografska označba »Ribniška suha roba«. Lesa avtohtonih sort ne želimo več zgolj prodajati. Oplemenitili ga bomo z novo vrednostjo svojega znanja in dela, za končne izdelke z višjo dodano vrednostjo ter za naravno in družbeno okolje kot vrednote.

Vabimo vas med člane in krstne botre

Z vami želimo dokončno sooblikovati strateške in ustanovitvene dokumente Rokodelske zadruge Sodražica. Takoj, ko bodo to dopuščale epidemiološke razmere, vas bomo povabili na sestanek, na katerem bomo dorekli vse pomembne podrobnosti. Skupaj bomo izbrali tudi krajše ime zadruge. Z nekaterimi izmed možnih smo se poigrali že v naslovu tega prispevka.

Sestanku vseh, ki vas zanima sodelovanje, bosta sledila občni zbor in ustanovitev Rokodelske zadruge Sodražice. Začenjamo že z nakupom potrebne opreme in urejamo prostor, v katerem bo imela zadruga svoj prvi dom. Želimo si, da bi se v njem počutili doma vsi rokodelci v občini in regiji, ki želite sodelovati.

V imenu delovne skupine za ustanovitev zadruge:

Pavle Hočevar, E: pavle.hocevar@gmail.com, M: 041 780 864

Miran Mate, E: miran.mate@siol.net, M: 041 263 107

Pot treh cerkva

Pot treh cerkva, kot sem jo poimenovala, je razgledna, poteka po dolini s krajšimi vzponi na vzpetine, pri čemer ves čas s pogledi objemamo naslednji cilj, tako da se praktično ne moremo izgubiti.

Ob poti spoznavamo cerkveno in vaško arhitekturo, naužijemo se tudi naravnih lepot. Glede na čas in kondicijsko pripravljenost pa pot lahko skrajšamo, na primer v pot dveh cerkva.

ZAPOTOK–cerkev sv. Marka–ZAPOTOK–VINICE–cerkev Nova Štifta– JURJEVICA–cerkev sv. Križa–SUŠJE–ZAPOTOK (približno 11 km)

Pohod lahko začnete na katerikoli od naštetih točk, sama sem ga iz vasi Sušje, kjer prebivam. Če se pripeljete z avtom, lahko parkirate na parkirišču pod Zapotokom, ki mu domačini pravimo »mali« Zapotok. Od tod se najprej vzpnemo naravnost navzgor, pred nami je ves čas cerkvica sv. Marka, kamor dospemo po slabih 15 minutah. Že ko hodimo navzgor, se lahko oziramo po celotni Ribniški dolini ter na Malo in Veliko goro, ki jo obkrožata. Cerkev sv. Marka je najstarejša cerkev v župniji Sodražica. Na hribu ob cesti stoji tudi obnovljen in zelo star manjši leseni gasilski dom, ob katerem se po cesti usmerimo navzdol proti drugemu delu Zapotoka, imenovanem »veliki«. Ko se spuščamo, pred seboj že vidimo v daljavi zvonik cerkve sv. Križa, desno pa se na hribu prikazuje cerkev Nova Štifta, ki je za nas naslednji cilj.

Pogled iz Sušja na Zapotok in cerkev sv. Marka.

V vasi spodaj, malo nad regionalno cesto, zagledamo kolovoz in se po njem sprehodimo do naslednje vasi, Vinice. Ko z makadamske ceste prispemo do regionalne ceste, se usmerimo po vaški cesti v vas, toda že po nekaj metrih krenemo po levi makadamski cesti, pred seboj pa ves čas vidimo vzpetino Brinov grič s cerkvijo Nova Štifta na vrhu. Poljska pot nas pelje čez lesen mostiček in naravnost do ceste, ki pelje na Novo Štifto. Sama sem se gor povzpela po stezi, ki je označena s tablicami Pisateljska pot. Po 15-minutnem vzponu se znajdemo pred frančiškanskim samostanom, dvema mogočnima lipama in seveda cerkvijo, imenovano romarska cerkev Marijinega vnebovzvetja, zgrajeno v drugi polovici sedemnajstega stoletja. Cerkev je običajno odprta, zato vam priporočam, da si ogledate njeno notranjost s prelepimi oltarji, ki so izrezljani iz lesa, pobarvani oziroma pozlačeni ali posrebreni.

Pogled iz Vinic na Novo Štifto.

Pot nadaljujemo navzdol mimo postaj križevega pota, ob katerih lahko postanemo in se posvetimo sporočilni vrednosti zapisov. Po kratkem času pridemo do lokalne ceste, ki pelje skozi vas Ravni Dol (lahko obiščemo še Matičevo Etno hišo, ki skriva bogato etnološko dediščino), jo prečkamo in se po poljski poti usmerimo proti vasi Kot. Pohod do cerkve sv. Križa lahko nadaljujemo po asfaltni cesti skozi Kot in Jurjevico. Lahko pa se podamo pod Kotom po travnikih do asfaltne ceste, jo pri tabli Jurjevica prečkamo in nadaljujemo pod vasjo Jurjevica do kmetije Seljan, potem desno čez gozd navzgor. Cerkev sv. Križa že vidimo levo na majhni vzpetini, spada pod ribniško župnijo in se prvič omenja v pisnih virih leta 1576. Od cerkve proti Brežam vodi štirinajst postaj križevega pota, ki jih obhodimo, potem pa pred tablo Breže stopimo na kolovozno pot, od koder s pogledi objemamo vas Sušje in višje Zapotok. Pri Bel'm maln'u prečkamo potok Bistrica in se mimo osnovne šole usmerimo proti vasi Sušje, na koncu vasi pa po makadamski poti desno nazaj do parkirišča pod Zapotokom.

Mirjam Trdan

Sveti križ.

Oberstarjev ali Seljanov mlin in žaga

»Pragospostvo« Ribnica je bilo v visokem srednjem veku verjetno posest oglejskih patriarhov, ki so ga že v dvanajstem stoletju podeljevali v fevd svojim vazalom iz rodu svobodnih Turjaških.

Po njihovem izumrtju je bila posest podeljena v fevd grofom Ortenburškim. Ko so ti leta 1418 izumrli, je posest prešla v roke grofom Celjskim. Že v času vladanja Celjskih, med letoma 1436 in 1456, je imel Jurij iz Dan v Jurjevici v fevdu mlin in štiri hube.

Podložnik Mathias Oberstar se je med letoma 1842 in 1847 z družino preselil iz Zapuž v Jurjevico 40. V zemljiški knjigi je prvič vpisan kot gospodar posestva 3. 1. 1855. Na geodetskem posnetku iz leta 1879 sta na parcelni številki 63, stavbi na otočku sredi Bistrice, narisani dve vodni kolesi, zato sklepam, da je imel mlin dva kamna.

Glede na letnico 1886, ki je na gospodarskem poslopiju, so verjetno takrat preselili mlin z otočka v novo hišo. Ko se je Ivana Pucelj omožila z Viktorjem Oberstarjem, sta bili ob hiši dve vodni kolesi. Mlin v hiši: prvi kamen je mlel koruzo, drugi pa je bil za ječmen in oves. V mlinu so bile tudi stope, ki so jih zaradi hrupa pozneje predstavili. Posebnost mlina je bila, da so na stopno kolo lahko pritrdili verigo, ki je služila za rezanje slame. Mlin, za katerega je skrbela gospodinja, je svoja kolesa vrtel do leta 1960, ko so mu z regulacijo Bistrice vzeli vodo.

Pri Selanovih so za zmletih 25 kg koruze pobrali 1,5 l merice oziroma po domače en »firkele«. Po drugi svetovni vojni so davki vrtoglavo narasli. Oblasti so mlinarjem od 1,5 merice vzele kar celo merico. Zaslužka ni bilo več.

Leta 1896 je začela na otočku obratovati na novo postavljena žaga na en list – venecijanka, ki sta jo gnali obe vodni kolesi. Vode ni bilo vedno dovolj. Žaga je v času polnega pogona porabila toliko vode, da so morali nato več ur čakati, da se je ponovno natekla in so lahko zagnali mlin. Od hlodišča do žage je bil položen tir za prevoz tovora z vozičkom (»kinkež«).

Žago so med vojno opustošili lahi. Ostala je brez jermenov za prenos moči z vodnih koles na jermenico (laufšajbo).

Žaga je obratovala do leta 1954, ko je umrl žagovodja Krzmankar/Marolt. Za žaganje se je plačevalo z denarjem. Po dogovoru je bilo plačilo tudi v lesu. Pred drugo svetovno vojno se je za razrez plačalo 20 din od 1 m³ lesa. Cena za 1 m³ lesa je bila 205 din. Po vojni je Občina določila ceno razreza, ki je bila 300 din/1 m³. Zavetnika mlina in žage sta bila sv. Jožef in Marija.

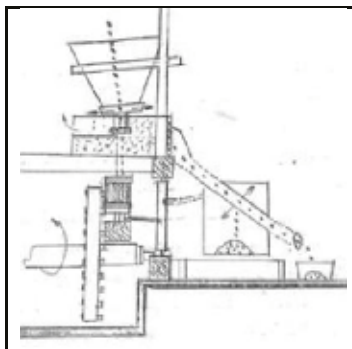
Zapise v diplomskem delu GEOGRAFSKO-ZGODOVINSKA ANALIZA RABE VODNIH VIROV RIBNIŠKE DOLINE OD LETA 1850 NAPREJ avtorja Gregorja KRANJCA, VODNI MLINI IN ŽAGE V RIBNIŠKI DOLINI avtorjev Polone MIHELIC in Petra TANKA ter pričevanja Mare ZBAŠNIK in Nade BOBEK sem s pomočjo Janeza OBERSTARJA dopolnil in v novembru 2020 narisal skice.

Vojko Bobek

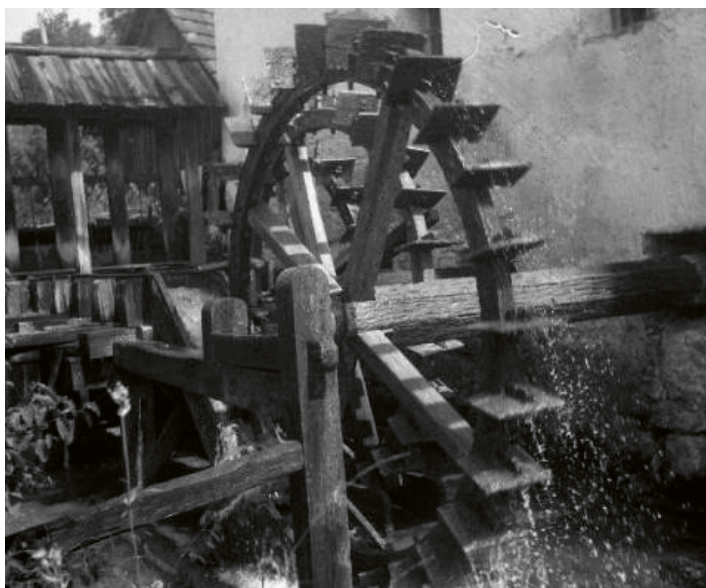
Skica
**SELANOVEGA
MLINA**

Po spominu jo je
narisal:

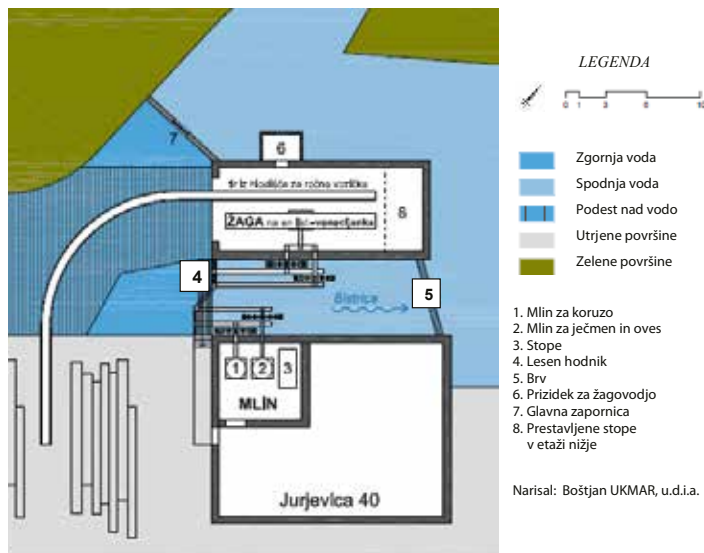
Janez OBERSTAR
Kranj
Oktober 2020

Mlini in žage ob potoku Obrh (loskadolina.info)

Vodno kolo Plavčev/Kreglev mlin nekoč (Mlini na spodnjem toku potoka Bistrica Kakmra.si)

Velikonočna razstava že drugo leto na daljavo

Društva po vsej Sloveniji se kljub koroni trudimo, da naše delovanje ne bo zamrlo. Ko smo se v letu 2020 prvič soočili z drugačnim načinom delovanja, nismo pomislili, da bomo toliko časa povezani le na daljavo ...

Tudi v našem Društvu podeželskih žena Ribnica smo se znašle pred preizkušnjo in naučile smo se komunicirati na daljavo. S pomočjo mobilnih telefonov, računalnikov in različnih družbenih omrežij smo tudi letos z našimi velikonočnimi dobrotami in stvaritvami opozorile nase. Vsaka pri sebi smo se potrudile in lepo okrasile naše domove ter pripravile tradicionalne ribniške jedi in stvaritve, ki so značilne za našo dolino. Z nekakšnim posebnim veseljem smo se med seboj slišale in si pripovedovale razne recepte in načine, kako bomo izdelale pirhe.

Seveda smo se rade spominjale naših nekdanjih velikonočnih razstav in jedi, ki smo jih pripravljale skozi leta našega delovanja. K sodelovanju smo povabile še otroke iz vrtcev in osnovnih šol ter varovance delovnega centra. Ti so bili veseli, da so svoje stvaritve in izdelke lahko širše predstavili. Ko smo jo prvič postavile, so bili prisotni novinarji mnenja, da je razstava urejena in postavljena na nivoju muzejskih postavitev razstav. Moji spomini so še posebno živi, saj sem v lanskem letu vse to zapisala v naš zbornik z naslovom »Pogled skozi ribniško rajto«, v katerem so zajete naše razstave in tudi recepti.

(Mimogrede: nekdanje članice, ki bi knjigo želele imeti, me kontaktirajte.)

Pirhi kuhani v čebulnih olupkih in orehova potica.

Riževa pogača s svinjskim prekajenim mesom

Testo zamesimo kot za boljši kruh, ga pustimo, da vzhaja, potem pa ga na tanko razvaljamo in ga premažemo z riževim nadevom, tesno zavijemo kot za potico in še enkrat vzhajamo damo peč za 1 uro na 180 °C.

Nadev: Skodelico riža skuhamo v juhi, kjer so se prej kuhala prekajena svinjska rebra. V ohlajen riž zamešamo še na kocke narezano prekajeno meso, 3 jajca, kislo smetano in na ocirkovi masti prepraženo čebulo, poper in po potrebi še sol.

Riževa pogača je dobra še malo topla, kot samostojna jed ali pa zraven šunke in hrenovega namaza.

Pa dober tek!

Velikonočni prazniki so sicer za nami, a kakšen dober recept za izdelavo velikonočnih dobrot, ki ste ga kje zasledili, se spleta preizkusiti in morda shraniti za drugo leto.

Marinka Vesel

Pirhi v obliki zajčka.

Zbudi me za 1. maj!

Ribniški godbeniki prvomajske budnice ne damo! Malce se je treba le prilagoditi in tu nam priskočijo na pomoč gasilci. Le kaj bi brez njih! 1. maja ob 7. uri zjutraj se bomo z gasilskim vozilom popeljali po Ribniški dolini – ob spremljavi naših posnetkov. Tako vam bomo vsaj malo poskušali pričarati praznično vzdušje.

Želimo vam lepe praznike in upamo, da se kmalu vidimo na kakšnem našem koncertu.

Vaš Ribniški pihalni orkester

Pirhi s črno čipko.

Regratova solata s čemažem.

Posamezne dele čemaža lahko nabiramo še v aprilu in maju

Čas nabiranja mladih poganjkov se izteka. V glavni sezoni smo si pridelali dovolj čemaževega pesta za uporabo prek celega leta. Sledijo cvetni popki in cvetovi. Tudi ostareli listi so še koristni, skrbno jih nabereмо in očistimo. Uporabimo jih za juho, ki pri nas velja za najbolj razširjeno in okusno jed s čemažem. Biti mora gladka in krem-na. Juha je osvežujoča in predvsem zdrav obrok v prehrani.

Priprava juhe: štiri krompirje olupimo, narežemo na kose in skuhamo v manjši količini slane vode, dodamo na drobno narezane liste čemaža ali pesta in prevremo. S paličnim mešalnikom premešamo v gladko kremno juho, popramo, solimo in dodamo kisló smetano, s katero juho obogatimo in olepšamo.

Iz starejših listov lahko pripravimo tudi čemaževo sol. Uporabimo fino ali grobo mleto nerafinirano morsko sol in sveže čemaževe liste. Nabrane čemaževe liste operemo in na drobno narezane damo v sekljalnik. Dodamo približno pest soli in vse skupaj sekljamo, dokler ne dobimo gladke zmesi, ki jo dodamo v preostalo sol in vse skupaj dobro premešamo. Posušimo jo razgrnjeno na soncu ali v pečici pri 50 stopinjah Celzija. Tako kakovostno pripravljena čemaževo sol je odlična začimba z rahlim priokusom čemaža in je lahko v kuhinji nadomestek umetnim začimbam. Čemaževo sol je primerna za aromatiziranje spomladanskih solat, paradiznikove solate in vseh vrst juh.

Zelo zanimivi so tudi čemaževi cvetni popki, ki jih nabiramo, ko listi niso več primerni za predelavo. Razvijejo se, ko listi začnejo izgubljati na moči. Nabereмо jih in vložimo v kozarčke. Kozarčke napolnimo s cvetnimi popki in jih zalijemo s prevretim kisom, razredčenim z vodo v razmerju 1 : 2, ter dodamo sol, poper in lovorjev list. Kozarčke dobro zapremo in pasteriziramo nekaj minut. Dodajamo lahko tudi razne druge začimbe, materino dušico, majaron oziroma začimbe po želji. Lepo se podajo k hladnim narezkom, panceti, pršutu ali siru, podobno kot kape.

Ko čemaž odcveti, ostanejo na stebelcih semena, ki jih oberemo in posušimo. V terilniku jih zdrobimo, damo v posodice za poper in uporabimo namesto navadnega popra. Zanimiv okus doda belemu siru, jajčkom in podobnim jedem.

S čemaževimi cvetovi, ki jih namočimo v domače žganje, pa pripravimo tinkturo, ki jo uporabljamo v zdravilne namene, predvsem za krepitev imunskega sis-

tema, čiščenja ožilja in odstranjevanja težkih kovin iz telesa. Tinktu-ro uživamo redno, po 30 kapljic na dan, s kozarcem vode ali kakšne druge tekočine.

Še vedno si lahko v tem času pripravimo okusno regratovo solato s čemažem. Nabrani čemaž operemo in po-sušimo, prav tako tudi regrat. Liste primerno narežemo, dodamo kuhana jajca in ocvrto panceto, ki obogati sola-to s toplino in ji da odličen okus. Lahko dodamo tudi krompir, prelijemo z domačim kisom in oljčnim oljem. Ponudimo kot samostojno jed ali prilogo.

Vsekakor je čemaž s svojimi sestavinami zelo pomemben pri krepitev imunskega sistema in čiščenju ožilja ter v pomoč pri vrsti drugih obolenj.

Avgust Miklošič

Rešeto

Naslednja številka izide
31. maja 2021.

GRADIVO ODDAJTE do
17. maja 2021.

Oča so mi pripovedovali

Vsaka generacija dokazano razvija svoj način razumevanja svojega časa, takrat ko je na vrhu sposobnosti, v skladu s širšimi svetovnimi dogajanjem in na osnovi razumevanja ključnih dogodkov, najbolj s svoje neposredne okolice.

Iz generacije v generacijo se vseeno vleče rdeča nit, ki pomeni povezavo med generacijami in prenašanje zakoreninjenih navad in običajev, ki jim pravimo kulturna dediščina, konkretno dežele suhe robe. Opaža se, da ta kulturna dediščina neposredno med občani blede in jo je največkrat mogoče najti v pisani obliki ter postaja domena strokovne javnosti. Torej govorimo o anahronizmu, kar je izrecno nastalo iz navad ljudstva in danes postaja kulturni dinosaver. Najprepoznavnejša kulturna duhovna dediščina ribniškega človeka, ki se kaže v šegavosti komunikacije na večini področij življenja dela domače javnosti. Ta oblika ostaja še danes domena domačinov, ki pa izgublja svojo izrazno moč, zlasti v novih mestnih predelih. Nove navade tako prehajajo v naše okolje od drugod. Največji vpliv na izgubljanje oblik šegave komunikacije pa imajo nedvomno uporaba in razvoj elektronike ter s tem sindrom odtujenosti, razhajanja in osame. Očitno to Ribničanom ne ustreza, saj se s tem intenzivno razvija odtujenost in umira šegava beseda.

Mi, danes ostareli, se še dobro spomnimo, kako je ribniški trg živ, pametoval, se smejal svojim neumnostim in pogruntavščinam, ki so kazale na bistrost ribniškega človeka.

Utrinek časa ob elektrifikaciji ribniškega trga

Prve hiše takrat najnaprednejših ribniških »purgarjev« – tržanov so elektriko dobile konec osemnajstega stoletja in na začetku devetnajstega stoletja je bil projekt elektrifikacije trga v glavnem dokončan. Inštalacije so izvedli pod strehami hiš z golimi, neizoliranimi žicami, napetimi na porcelanastih lončkih. Tako, kot se je takrat to delalo. Enako je bilo narejeno tudi v Miklovi gostilni (danes Miklova hiša). Pred grajskim mostom je stal velik vodnjak z nadgradnjo iz bron, iz katerega so štrlele pipe, narejene v baročnem slogu. Cel predprostor dovoza na grajski most je tvoril drevored kostanjev, ki je segal do trške glavne ceste. Pod grajskim mostom je še danes ponikalnica, ki je iz Bistrice napajala vodnjak.

Po elektrifikaciji je nastala potreba po vzdrževanju sistema, zato so tržani dali v uk elektro vzdrževalca. Prvi, ki je končal to izobraže-

vanje, je bil Marjan Gril in je bil namensko tudi zaposlen. Ko je izvajal popravila na višini in je z višine gledal na dogajanje na trgu, je videl marsikaj zanimivega. Tako je opazil, da vsak torek jejo in popivajo v Miklovi gostilni ribniški »purgarji« in da hodijo lulat k hišnemu žlebu, ki je bil tik ob enem od kostanjev. Medtem so se čez teden gostili v drugih znanih gostilnah: Pri Pakižu, Pildarju, Kramarčku, Ulčarju, Miheliču, Cenetu, pa še kje zasebno. Pri tem opazovanju mu je šinila v glavo hudomušna misel in sklenil jo je zagosti »purgarjem« prav pri Miklovem žlebu. Splezal je v torek zvečer na kostanj in prek stikala priklopil električno fazo na žleb in čakal. Kmalu je prišel na malo potrebo prvi izmed »purgarjev«. Ko je začel »lulati«, je Marjan na kratko pritisnil na stikalo. Mož spodaj je poskočil in zavpil. Pregledoval je žleb in na kratko raziskoval, kaj se dogaja. Ker na žlebu ni bilo več električnega toka, ni mogel ugotoviti, kaj se dogaja, in je nazadnje le odšel v gostilno. Očitno o dogodku ni nikomur nič povedal, ker je kmalu prišel drugi in vsi ostali po vrsti. Nazadnje je prišel tudi Bukovčan, in ko je dobil električni impulz, je takoj prenehal močiti in kaj hitro se je pobral v gostilno. Medtem je Gril že splezal iz kostanja in prisluškoval pri oknu. Ko je Bukovčan prišel do mize, je začel razburjeno razlagati, kaj je doživel. »Veste, kaj takega, kar se mi je danes dogodilo, še živ dan nisem doživel. Ko sem pri žlebu začel »scati«, me je nekaj tako močno udarilo po tamalem, da sem mislil, da mi ga je »gvišnu« odtrgalo. Nisem mogel ugotoviti, kaj za vruga je to bilo, sem bil pa vseeno vesel, da tamalega še imam. Tisto s tamalim pa vseeno ni bilo tako nedolžno, saj sem čutu, kot da bi me pikalo »tavžnt« mravljincev.« Vsi prisotni so se pri tem muzali, gledali v mizo in nazadnje priznali, da se je to zgodilo tudi njim. Zdaj je Bukovčan od jeze postal več rdeč v obraz, vendar se je zadržal in med zobmi glasno naročil en bokal vina. Menda zato, ker jo je navsezadnje dobro odnesel in je tako najlažje splaknil jezo. To noč so ostali do belega dne.

Mladi Gril se je hotel drugi dan naslajati nad svojo šalo in se ponorčevati na način, ki bi spravil v smeh vse trške »firbce« in babje čenče. Ko je znanec začel pripovedovati, kaj se je dogajalo ponoči pri Miklovihi, je ugotovil, da o dogodku govori že ves trg, zato je bil tiho in raje porogljivo sodeloval pri opisovanju zanimivih različic, ki so jih veleumni razvijali, sam pa je skrbno pazil, da se ne bi izdal, kajti bog ne daj, če bi »purgarji« izvedeli, kdo jim jo je tako zagodel.

J. D. Sifonar, Društvo upokojencev Ribnica.

Drobni utrinki tradicionalnega spomina

Današnji čas nas sooča z zdravstveno krizo velikih razsežnosti. Če se bo tako nadaljevalo, kmalu ne bo človek več poznal človeka, med njima bodo visoki hribi, na katerih bo človek stal in klical drugega. Toda duh neuklonljivosti, ki tli v vsakem izmed nas, upa in verjame, da se to ne bo zgodilo in da se bo vrnil čas, ko se bomo spet družili drug z drugim, ko bomo ponovno imeli prireditve, na katerih se bomo srečali in obujali spomine.

V duhu vere v te prihodnje čase smo se v ZB za vrednote NOB Ribnica spomnili dveh dogodkov, ki jih obeležujemo v mesecu marcu.

Prvi tak dogodek je bil spomin na ustanovitev »Ruskega« bataljona kot 5. bataljona 18. divizije na začetku marca 1943. Pred dvema letoma je Združenje borcev v sodelovanju s predstavništvom Ruske federacije odkrilo spominsko tablo na mestu ustanovitve bataljona, to je na začetku Rudeževe poti v Rakitnici.

Člani ZB za vrednote NOB Ribnica smo se poklonili temu spomenu, in sicer s položitvijo venca na spominsko tablo.

Drugi dogodek je bil spomin na slavno bitko pri Jelenovem Žlebu. Tudi letos nam je prireditev zaradi zdravstvene situacije v državi odpadla. Toda ene najmočnejših zmag partizanskih enot v nemogočih razmerah v takrat še močno okupirani Evropi smo se kljub vsemu spomnili. Na kraj dogodka je prišlo peščica pohodnikov iz Loškega Potoka in nekaj članov ZB za vrednote NOB Ribnica. Položili smo venec pri osrednjem spomeniku nad breznom in tudi pri treh spominskih tablah padlim borcem v tej bitki. Za to, da je bilo to polaganje bolj svečano, so poskrbeli pripadniki Gardne enote Slovenske vojske s častno stražo.

Žal se zaradi objektivnih okoliščin spominskega polaganja ni mogel udeležiti eden redkih še živečih udeležencev te bitke, general Lado Kocjan. Peščico prisotnih je pozdravil Daniel Divjak, predsednik ZB za vrednote NOB Ribnica, Irma Grbec pa sem recitirala partizansko pesem.

Kot odmev našemu spominu so z vetrom med vejami šumele gole krošnje dreves, ki obdajajo brezno in grob padlega borca Juga, in toplota sonce, ki nas je pozdravilo ob prihodu pod Malo Belo steno.

Irma Grbec

Foto: Daniel Divjak

V Ribnici ni niti ena ulica poimenovana po ženski

Kdo se boji žensk, se je spraševal odgovorni urednik v prejšnji številki Rešeta. Seveda v kontekstu aktualnih dogajanj. Jaz pa sem se ozrl malo поблиže po naši Ribnici in ugotovil, da moramo najprej pomesti pred svojim pragom.

Na Ribniškem bi lahko rekli, da se jih bojimo že od nekdaj, saj smo jih v srednjem veku celo zažigali na grmadi. Med drugimi se je Ribničanka Marina Češarkova v slovensko zgodovino zapisala kot zadnja čarovnica, ki so jo zažgali na Kranjskem. No, je pa njej na čast vsaj postavljena stalna razstava v ribniškem grajskem stolpu.

Ko sem pred časom prešteval, koliko ulic in cest je v Ribnici, sem ugotovil, da se niti ena ulica ali cesta ne imenuje po ženski. V Ribnici imamo tako kar 39 ulic, cest, poti. Večina se jih imenuje po območjih oziroma lokacijah, kamor vodijo. Mednje spadajo Bukovška ulica, Cesta na Ugar, Čolnarska ulica, Gorenjska ulica, Gornje Lepovče, Grajska pot, Kolodvorska ulica, Krošnjarska pot, Lepovče, Ljubljanska cesta, Ob Bistrici, Ob železnici, Obrtna cona Ugar, Opekarstva ulica, Podgorska ulica, Prečna ulica, Struška ulica, Šolska ulica, Vrtnarska pot, Vrvarska pot. Ostala večina pa se jih imenuje po zaslužnih možeh ali dogodkih iz zgodovine našega kraja. Med te spadajo Gallusovo nabrežje, Kettejeva ulica, Knafljev trg, Kosovelova ulica, Kurirska pot, Levstikova ulica, Majnikova ulica, Merharjeva ulica, Prešernova ulica, Prijatelj trg, Šeškova ulica, Škrabčev trg, Topniška ulica, Trubarjeva ulica, Ulica Jožeta Petka, Ulica Louisa Adamiča, Ulica talcev, Urbanova ulica, Vodnikova cesta.

Ali res ni bilo nobene zaslužne ženske v naših krajih, po kateri bi ulica ali cesta v našem suhorobarskem mestu nosila ime? Pa ne, da ne bi imeli pogumnih, odločnih žensk v takratni družbi, očitno je bila prevlada moških že v preteklosti izredno močna in vplivna. Zagotovo so bile, zato bom naštel nekaj žensk – Ribničank, ki so s svojim delom in življenjem zaznamovale tudi širši prostor:

- Ana Skube, sestra Ksaverija, predstojnica in učiteljica ročnega dela, vezilja, vodja strokovne samostanske šole v Zagrebu, rojena leta 1836 v Ribnici;

- Marija Šmalc – Švajgar, znana pianistka, profesorica na sloven-

skem Konservatoriju, rojena leta 1897 v Ribnici;

- Marija Bavec – Mimi, rojena Lovšin, fotografinja, žena znanega fotografa Vinka Bavec, rojena leta 1904 v Sajevcu;

- Franja Bojc Bidovec, slovenska partizanska zdravnica, kirurginja, upravnica znane tajne partizanske bolnice Franja v soteski Pasice pri Cerknem, po njej se tudi imenuje ta bolnica, prav tako vsakoletni kolesarski maraton Franja. Rojena je bila leta 1913 v Nemški vasi;

- Marija Ilc – sestra Vendelina, slovenska redovnica, znana kot sestra Vendelina, učiteljica gospodinjskih šol in tečajev, predstojnica, pripravljala nove izdaje Slovenske kuharice sestre Felicite Kalinšek, pripravila sama ali v sodelovanju z drugimi avtorji več knjig in kuharskih receptov, napisala tri samostojne knjige receptov: Kuharica sestre Vendeline, Pecivo sestre Vendeline, Božič s sestro Vendelino in mojstrom Goljatom. Rojena je bila leta 1916 v Dolenjih Lazih pri Ribnici;

- Zmaga Kumer, slovenska etnomuzikologinja, raziskovalka slovenske ljudske glasbe in ljudskih pesmi, predavateljica, prejemnica številnih nagrad, med drugimi je leta 1992 postala Častna občanka Ribnice. Rodila se je leta 1924 v Ribnici.

Da bi v prihodnje katero od zdajšnjih ulic preimenovali in zanjo izbrali predlagano ime ribniške ženske, je malo verjetno. Preimenovanje je namreč povezano tudi z visokimi stroški, zamenjati je treba hišne tablice, v dokumentih spremeniti naslove. Ribnica pa tudi ne raste toliko, da bi bilo ulic, ki bi potrebovale novo ime, veliko, tako da je pot, ko bomo dobili prvo ulico z ženskim imenom, še dolga. Mogoče pa v prihodnosti, ko se na prestol občine zavihti oseba v ženski podobi – županja, kar se pa tudi še ni zgodilo v zgodovini Ribnice.

Peter Lesar

Pikapolonica za nasmeh

Bil je sončen dan. Sprehajala sem se po travniku in občudovala naravo, ki se je počasi prebujala. Počasi bo vse oživel, sem si mislila. Kako bo spet lepo, vse v cvetju. Ptički bodo peli, čebelice bodo letale s cveta na cvet.

In ko tako razmišljam, me zmoti majhna rdeča pikapolonica. Pleza po moji roki, in ko jo opazujem, se na mojem obrazu pričara širok nasmeh. Pomislim, kako me lahko majhna stvar osreči.

**Pika, poka, pikapolonica,
to sem jaz.**

Suknjica rdeča, nekaj črnih pik.

Res nisem velika kot sosedov bik.

**Toda vsak, ki me pozna,
prav zares me rad ima.**

**Pika, poka, pikapolonica,
to sem jaz!**

(Mira Voglar: Pikapolonica)

Majhna pikapolonica mi je pričarala idejo. Zaradi situacije, v kateri smo, ne moremo obiskati in nastopiti pred starostniki v ribniškem domu starejših občanov. Zato sklep: zanje naredimo pikapolonice, nanje napišemo misel in jih odnesemo v Dom starejših občanov Ribnica. Seveda, Katjini in moji, pomočnice in pomočniki iz 3. c, 4. a, 4. b, 4. c in 6. c, so bili takoj za. Pod vodstvom učiteljice Katje Rus in mene smo se lotili dela in nastalo je veliko pikapolonic, za vsakega starostnika ena.

Če pomislim sedaj, ko so pikapolonice že v rokah starostnikov: če je meni prinesla širok nasmeh pikapolonica sredi travnika, koliko nasmehov, veselja in dobre volje so šele morale prinesiti naše pikapolonice ...

Vanja Novak

Skupaj z otroki skrbimo za okolje

Skrb za naravo, ki nas obdaja, je lahko koristna in zabavna. Skozi pogovor in vzgled na otroke vplivamo predvsem odrasli. Navajamo jih na vrednote, ki jih bodo v sebi nosili skozi celo življenje.

Zato je pomembno, da tudi v vrtcu že najmlajše otroke skozi vsakdanje dejavnosti navajamo na ločevanje odpadkov. To počnemo tudi v skupini Želvic, kjer so otroci stari od 3 do 4 leta. Naš cilj je, da bodo vrednote, povezane z varovanjem okolja, ohranjali skozi vse svoje življenje. Z otroki smo se z odpadki na cesti, travniku in ob gozdnem robu srečevali pogosto ter se o tem tudi pogovarjali. Večkrat se je zgodilo, da so prav oni prvi opazili, da je narava onesnažena. Zato smo se letošnji čistilni akciji, ki jo je organizirala Občina Ribnica, z veseljem pridružili tudi mi. Zaradi omejitev, ki trenutno veljajo, smo starše v skupini spodbudili, da se čistilni akciji pridružijo tako, da skupaj z otroki poberejo smeti tam, kjer se navadno sprehajajo. Starši so se z veseljem odzvali. Poleg omenjenega smo ugotovili, da lahko naravo ohranjamo tudi tako, da varčujemo z vodo in energijo, saj tudi na ta način naredimo nekaj dobrega za naravo. Narava nam daje svoje dobrine, mir, zdravje, omogoča nam življenje, mi vsi skupaj pa smo odgovorni, da narava ostane čista – v gozdu, na travniku, v mestu, v jezeru itd. Veseli smo vseh aktivnosti, ki smo jih izpeljali. Saj veste, otroci štejejo!

Otroci so povedali:

Kaj veste o odpadkih?

»Ko jih pobiramo, recikliramo.«

»Sošolci so jih vrgli.«

»Lahko jih pobiramo in damo v koš.«

»To ni lepo, če jih mečemo.«

»To se ne sme delati, ni pravično.«

Kako odpadke ločujemo v vrtcu?

»Močno.«

»Z mišicami.«

»Reciklažne smeti.«

»Smrdeče.«

»Plastika, pločevinke,

robce, od čokolade.«

Tina Mate, dipl. vzgojiteljica

Foto: Karmen K. Jecelj

Kdor čaka, dočaka

Tokrat, priznam, je težko reči, kdo je bolj nestrpno pričakoval naše ponovno snidenje: stanovalci Doma starejših občanov Ribnica ali učenci in učenke Osnovne šole dr. Franceta Prešerna Ribnica.

Po dolgem letu dni, polnem prepovedi, zapovedi in preprek, nam je bilo 25. marca končno dovoljeno priti v Dom starejših občanov Ribnica, tamkajšnje stanovalce lepo pozdraviti in jim v živo zapeti.

Tokrat so iz Osnovne šole dr. Franceta Prešerna Ribnica v Dom starejših občanov Ribnica večinoma prišli četrtošolci, začetni pozdravček pa so zapeli tretješolci iz 3. c z učiteljico Majo in obiskovalce celo povabili, naj z njimi zapojejo. Kljub prepotenim rokam na začetku pa na nastopu ni bilo videti nobene treme. Odlično so utrli pot učencem in učenkam iz 4. d z učiteljico Tanjo, ki so nam predstavili porednega pobalina in veliko rumeno podmornico, Ajda in Viktorija iz 4. d pa sta za gledalce pripravili še dve deklamaciji: eno o dedku in eno o babici.

In ker babice gotovo najraje pečejo potico in delajo palačinke, so se z naslednjo pesmijo učenci in učenke iz 4. a z učiteljico Branko res potrudili in nam s svojo pernatno družbo zagotovili nujno sestavino za peko – domača jajčka. Vse je šlo po načrtu, dokler nam četrtošolci iz 4. c z učiteljico Miro niso zaupali, da so jajca baje pojedle »kukarače«. Ko smo poslušali njihovo zabavno zgodbo, smo jim seveda morali tudi verjeti.

Tako s peko na sončnem dvorišču žal ni bilo nič ... Malo so se nam sicer pocedile slinice, ampak ni bilo časa za vihanje nosov, saj so nas učenke in učenci iz 4. b spomnili na pomlad! Sončni žarki nas vsak dan malo bolj oblivajo s svojo toploto, trate pisano zelenijo in se pripravljajo na obiske pridnih čebelic ter prelepih metuljev. Prihaja pomlad, kot se šika! S pomladjo pa tudi ptički bolj veselo pojejo in nič ni čudnega, če se nas loteva zaljubljenost, zato so nam učenci iz 4. b z učiteljico Sandro postregli s pravo himno ljubezni.

V želji, da bi pomladni pozdrav še dalj časa ostal v lepem spominu stanovalcev Doma starejših občanov Ribnica, so se četrtošolci odločili, da ga zaključijo kar se da glasno. »Seveda pa smo najglasnejši, če zapojemo skupaj!« so rekli. To so tudi storili ter se veselo, nagajivo, razigrano in prav zares pomladno v pričakovanju čimprejšnjega snidenja tudi poslovili.

Katja Rus

Marec – mesec izjemnih uspehov

V pomladnih mesecih nastopi čas, ko ves vložen trud učencev in profesorjev obrodi sadove.

Z veseljem in ponosom vam Glasbena šola Ribnica sporoča, da sta Iza Levstek, učenka violine pri prof. Kseniji Abramovič Grom, in Janja Glavonjič, učenka flavte pod vodstvom prof. Barbare Gričar in prof. Aleksandre Pleterski, uspešno opravili sprejemni preizkus in se tudi vpisali na Konservatorij za glasbo in balet Ljubljana.

Kolektiv Glasbene šole Ribnica jima želi vse dobro in še veliko uspehov na njuni nadaljnji glasbeni poti.

Aleksandra in Janja

Trije učenci, vsi prvi razred, so se udeležili mednarodnega »on-line« tekmovanja World Open Online Music Competition in dosegli odlične rezultate:

- Urh Malavašič, pozavna, prof. Luka Logar: zlato priznanje,
- Jan Malavašič, trobenta, prof. Domen Gracej: srebrno priznanje
- Maksim Drobnič, trobenta, prof. Domen Gracej: bronasto priznanje.

Vsem iskreno čestitamo in jim želimo še veliko tovrstnih uspehov!

Zahvala

Lepo se zahvaljujeva kolektivu Glasbene šole Ribnica, najinim učiteljicam Kseniji Abramovič Grom, Aleksandri Pleterski, Barbari Gričar in Emini Kuhar, najinemu ko-repetitorju Aleksandru Oražmu in ravnatelju Francu Malavašiču.

Hvala vam za ves trud, čas ter vztrajnost in podporo pri pripravah na sprejemne preizkuse ter v času celotnega osemletnega glasbenega potovanja.

Janja Glavonjič, Iza Levstek

Jan in Urh Malavašič

Maksim in Domen

Glasbena šola Ribnica ob koncu meseca maja vabi vse mlade glasbene nadobudneže, da pridejo na sprejemni preizkus in se vpišejo v glasbeno šolo. Veseli smo in bomo prav vsakega.

»Glasba lahko spremeni svet, ker lahko spremeni ljudi.«

(Bono)

Franc Malavašič, ravnatelj GŠ Ribnica

GLASBENA ŠOLA RIBNICA

RAZPIS ZA VPIS NOVIH UČENCEV ŠOLSKO LETO 2021/22

Glasbena šola Ribnica vabi vse, ki se nam želite pridružiti, na vpis v naslednje programe:

PROGRAM PREDŠOLSKA GLASBENA VZGOJA

otroci, rojeni v letu 2016

GLASBENA PRIPRAVNICA

otroci, rojeni v letu 2015 (bodoči učenci 1. razreda osnovne šole)

Na matični šoli v Ribnici in v dislociranem oddelku v Velikih Laščah bo organiziran po en razred Predšolske glasbene vzgoje (največ 15 učencev) in Glasbene pripravnice (največ 15 učencev).

Za vpis v Predšolsko glasbeno vzgojo in Glasbeno pripravnico ni treba opravljati predhodnega preizkusa glasbenih sposobnosti. Vpis v oba programa bo možen do zapolnitve prostih mest. Prijavnice za vpis dobite v tajništvo šole in na naši spletni strani.

PROGRAM GLASBA – POSAMEZNI INSTRUMENTI IN PETJE

kandidati, ki v letu 2021 dopolnijo 7 let starosti, in starejši

VIOLINA, VIOLA, VIOLONČELO, KONTRABAS, KLARINET, FAGOT, FLAVTA, SAKSOFON, OBOA, TROBENTA, ROG, POZAVNA, EVFONIJ (TENOR, BARITON), TUBA, TOLKALA, CITRE, KITARA, HARFA, TAMBURICA, HARMONIKA, KLAVIR, ORGLE in PETJE

Več podatkov o priporočeni starosti in trajanju izobraževanja najdete na spletni strani www.gs-ribnica.si, in sicer v meniju Vpis – Izobraževalni program. Predhodni preizkus glasbenih sposobnosti je obvezen za vse, ki se želijo vključiti v program Glasba (instrumenti in petje). Število mest je omejeno. Glede na morebitne spremembe normativov in standardov s strani MIZŠ si pridržujemo pravico, da katerega od instrumentov oziroma petja ne bomo vpisali.

Sprejemni preizkus glasbenih sposobnosti bo potekal v prostorih Glasbene šole v Ribnici in Velikih Laščah ter v Osnovni šoli dr. Antona Debeljaka Loški Potok in Osnovni šoli dr. Ivana Prijatelja Sodražica po naslednjem umiku:

RIBNICA

sreda, 26. 5. 2021, od 17.00 do 19.00
sobota, 29. 5. 2021, od 9.00 do 10.30
SOLOPETJE – ponedeljek, 24. 5. 2021, ob 18.00

VELIKE LAŠČE

petek, 28. 5. 2021, od 17.00 do 19.00

SODRAŽICA (Osnovna šola dr. Ivana Prijatelja Sodražica) četrtek, 27. 5. 2021, od 17.00 do 19.00

LOŠKI POTOK (Osnovna šola dr. Antona Debeljaka Loški Potok) četrtek, 27. 5. 2021, od 17.00 do 19.00

Prijavnice boste prejeli in izpolnili neposredno pred preizkusom glasbenih sposobnosti. Kandidati bodo obveščeni o rezultatih oziroma sprejemu/zavrnitvi v glasbeno šolo od 1. 6. do 10. 6. 2021.

Več podatkov o vsebini vseh razpisanih programov, pogojih za vpis in prispevku staršev najdete na spletni strani Glasbene šole Ribnica:

www.gs-ribnica.si

O konferenci Evropske unije in zelenem certifikatu

Konferenca o prihodnosti Evrope, ki se bo uradno začela 9. maja v Strasbourgu in bo trajala eno leto, je projekt, usmerjen k državljanom in državljanke, saj bodo Evropejci in Evropejke lahko izrazili svoje mnenje o

tem, kaj pričakujejo od Evropske unije. Državljeni in državljanke bodo tako imeli pomembnejšo vlogo pri oblikovanju prihodnjih politik in stremeljenj Unije, s čimer se bo izboljšala njena odpornost. V ta namen bodo po vsej Uniji organizirani številni konferenčni dogodki in razprave, hkrati pa bo vzpostavljena tudi interaktivna večjezična digitalna platforma. Evropska unija je od svojega nastanka uspešno obvladala številne izzive. Pandemija covid-19 pa je edinstveni model Evropske unije postavila pred preizkušnjo, kakršne doslej še nikoli ni bilo. Evropa se mora na podlagi teh kriz in v njih pridobljenih izkušenj nekaj naučiti in v ta proces tesno pritegniti državljane in državljanke ter skupnosti. Konferenca o prihodnosti Evrope je tako lepa priložnost za zamisli in sodelovanje pri oblikovanju naše skupne prihodnosti. Konferenca je tudi prvi tovrsten dogodek. Kot veliki vseevrop-

ski demokratični projekt bo konferenca predstavljala nov javni forum za odprto, vključujočo in pregledno razpravo z državljanami in državljani o številnih ključnih prednostnih nalogah in izzivih. Konferenco bodo vodile tri največje evropske institucije, ki jih zastopajo predsednik Evropskega parlamenta, predsednik Sveta in predsednica Evropske komisije ter bodo delovali kot njeno skupno predsedstvo. Menim, da je konferenca v času pandemije covid-19 lepa priložnost za zamisli in sodelovanje pri oblikovanju naše skupne prihodnosti, ki mora temeljiti na demokratičnih vrednotah. Evropska komisija je medtem predlagala tudi oblikovanje digitalnega zelenega certifikata, s čimer bi v času pandemije covid-19 olajšali varno prosto gibanje znotraj Evropske unije. Digitalno zeleno spričevalo bo dokaz, da je bila oseba cepljena proti covid-19 oziroma da je bil njen rezultat testiranja negativen, ali pa, da si je opomogla od virusa. Certifikat bo brezplačen v digitalni ali papirnati obliki. Prepričana sem, da v luči varnostnih in zdravstvenih razmer tovrsten certifikat potrebujemo. Želim pa poudariti, da mora to biti začasna in ne stalna rešitev, saj gre v tem primeru za poseg v delovanje schengenskega območja.

Ljudmila Novak, poslanka Evropskega parlamenta

Gradimo Slovenijo

Epidemija covid-19 je globoko zarezala v javno in poslovno življenje povsod po svetu. Tam, kjer cenijo zdravo in varno življenje, sprejemajo preventivne – varnostne ukrepe, ki se jih velika večina prebivalcev tudi drži. Se pa najdejo »strokovnjaki«, ki preventivne ukrepe jemljejo bolj sproščeno ali

jih celo ignorirajo, zaradi česar rastejo posledice v vseh ozirih. Saj poznate tisti pregovor, da se rane težko pozdravijo, če nanje napsiplješ sol? »Janševa« vlada se je na posledice dobro odzvala. Po ocenah mednarodnih finančnih institucij smo celo med najboljšimi, zaradi česar ima Slovenija prvič v zgodovini dostop do denarja po negativnih obrestnih merah. To pomeni, da bomo realno vrnila manj sredstev, kot smo jih najeli. Tudi ko pogledamo primerjave porasta brezposelnosti, padca gospodarske rasti, deleža precepljenosti in še česa, smo prav tako med najboljšimi oziroma najučinkovitejšimi v Evropi in svetu. Res je smrtnost zelo visoka, a to gre pripisati tudi starostni strukturi prebivalstva, saj imamo eno najstarejših populacij, deloma pa tudi neustrezno grajenim domovom za starejše. Je pa tudi res, da se vsak umrli, ki je obolen za covid-19, ne glede na druge težke in neozdravljive bolezni, vodi kot umrli za covid-19 in ne na primer za rakom. Covid-19 je vlada izkoristila za realizacijo ukrepov, ki so izdatno pomagali več ali manj vsemu prizadetemu prebivalstvu in gospodarstvu. Prav vsak je lahko uveljavljal katerega od njih, upokojenci z nizkimi pokojninami, študenti in še nekateri drugi pa so jih dobili na status. Še nikoli, ob nobeni krizi do sedaj, nobena vlada ni sistemsko zagotavljala sredstev za pomoč, ampak so vlade, če sploh so, namenjale denar za reševanje posameznih nasedlih projektov. V zadnji finančni krizi predvsem bankam in tajkunom. Tokrat pa ne samo, da je Janševa vlada zagotovila neposredne pomoči ogroženim prebivalcem in gospodarstvu, ampak

je tudi sama zagotovila bistveno več sredstev vsem svojim resortom (ministrstvom) za investicije, tako iz kvote spremenjenih pravil Evropske unije do dodatnega zadolževanja kot tudi iz kvote dodatno izpogajanih sredstev iz proračuna EU, kar je julija lani po naporih pogajanjih v Bruslju dosegel predsednik vlade Janez Janša. Gre torej za velik konceptualni premik, ki se, če bi trenutno bila na oblasti katerakoli leva oblast, zagotovo ne bi zgodil. Pa tudi pogajanja v Bruslju bi potekala po Šarčevem načelu »se bodo že zmenili veliki«. Zadnje mesece ministri množično podpisujejo pogodbe iz različnih kvot za investicije po vsej državi za projekte, ki so marsikje »stali« desetletje ali več. Te investicije bodo po eni strani dodatno pripomogle k ohranjanju gospodarske rasti in zaposlenosti, po drugi pa se bodo razreševali nakopičeni problemi. Kot opažam, so se občine osredotočile predvsem na komunalne ali cestne projekte. Je pa to tudi priložnost, da se občine odločajo za večje, regijsko pomembne projekte, ki so tudi ena od vladnih prioritete in s katerimi se bo poskušalo vsaj delno nadomestiti zaostanek, predvsem pri dolgotrajni oskrbi invalidnih ali starejših oseb. Gradili se bodo dodatni domovi za starejše, negovalne bolnice ipd. Negovalne bolnice so projekti, ki bodo večinoma ali v celoti financirani iz državnih (in/ali evropskih) virov. Menim, da bi morali storiti vse, da tak projekt dobi naše območje, če se le da v Ribnici. Čeprav nekaterih občin še nedavno ni bilo nikjer, pravzaprav smo bili edini, ki smo bili zainteresirani za negovalno bolnico, pa so nas nekatere občine s svojimi aktivnostmi že močno prehiteli. Na Občini Ribnica smo 12. oktobra lani imeli zadnji sestanek v zvezi z negovalno bolnico, pri čemer je dr. Božo Voljč izrecno opozoril na pomen t(ak)e investicije. Upam, da se bo župan bolj angažiral, saj bi bila velika škoda, če bi taka priložnost splavala po vodi. Premalo je, da je postavka zapisana v proračunu, potrebne so intenzivne aktivnosti, da bi tudi v Ribnici zgradili pomemben regijski projekt.

Ostanite zdravi!

Jože Tanko

Najnižje aprilske temperature v zadnjih stotih letih

Je že res, da je april znan po svoji muhavosti, ampak letos je prekosil samega sebe. Še v nobenem aprilu v zgodovini meteoroloških meritev se namreč ni zgodilo, da bi razlika med uradno najnižjo in najvišjo izmerjeno temperaturo znašala 48 stopinj Celzija, kar se je zgodilo letos.

Na območju Ribnice in Loškega Potoka je bila ta razlika neuradno še večja, kar 51 stopinj Celzija. Še bolj ekstremno je to, da je med maksimumom in minimumom minilo le šest dni. Zaradi nenadnega vremenskega preobrata marsikje tudi letos ne bo sadja, kar se je v večjem delu Slovenije zgodilo že petkrat v zadnjih šestih letih. Letošnji april si bomo zapomnili po ekstremno velikih temperaturnih nihanjih. Po rekordno toplem začetku meseca, v Prigorici je bila najvišja temperatura 1. aprila 25 stopinj Celzija, nas je takoj po velikonočnih praznikih pobelil sneg. V torek, 6. aprila, je snežilo celo pri negativnih temperaturah, kar je v zadnjih letih še pozimi prava redkost. Sredi popoldneva, ko je sneženje ponehalo, je bila na Ribniškem snežna odeja debela od 20 do 30 centimetrov. Nazadnje smo podobno veliko snega v tem mesecu imeli leta 1997, ko je po podatkih Arsa Prigorico 22. aprila prekrivala 25-centimetrska snežna odeja, še centimeter več snega je bilo takrat v Grčaricah.

Kombinacija sveže snežne odeje, mrzle zračne mase, jasnine in brezvetrja je omogočila, da je bilo jutro po sneženju nenavdno mrzlo. Marsikje po Sloveniji so bile v sredo, 7. aprila, izmerjene celo najnižje aprilske temperature v zadnjih stotih letih. V Prigorici se je živo srebro spustilo do $-13,5$ stopinje Celzija, še veliko hujši mraz pa je pritisnil v sosednji občini Loški Potok, kjer sem v Retjah izmeril kar $-26,1$ stopinje Celzija. To je celo za dve stopinji in pol manj, kot je znašala najnižja temperatura v letošnji zimi.

	Slemena		Prigorica		Retje	
	MIN	MAKS	MIN	MAKS	MIN	MAKS
1. april	9,9	22,7	1,4	24,7	-3,6	22,5
2. april	9,6	18,1	4,5	21,2	0,0	20,6
3. april	2,6	9,8	0,1	10,4	-2,5	8,4
4. april	-0,2	6,4	-2,6	9,7	-5,3	7,5
5. april	-0,1	10,1	-4,4	13,3	-7,5	10,9
6. april	-6,3	5,3	-8,7	7,5	-17,6	5,2
7. april	-7,0	5,4	-13,5	6,2	-26,1	5,3
8. april	-3,0	8,9	-9,0	10,6	-16,3	9,3
9. april	-0,6	9,7	-5,0	12,0	-10,2	10,1
10. april	3,3	12,4	-0,1	14,5	-0,8	11,6

Najnižje in najvišje temperature (v stopinjah Celzija) v prvih desetih dneh aprila

Razlog za nenaden vremenski preobrat je posledica dogajanja nad severnim polom, kjer se pozimi izoblikuje polarni vrtnec. Če je polarni vrtnec močan, se polarni zrak pozimi le redko spušča proti jugu, kar je vzrok za nadpovprečno toplo zimo pri nas.

Vsako leto pa se v drugi polovici zime ali šele spomladi zgodi, da polarni vrtnec razpade, in takrat se mrzel zrak v valovih začne spuščati proti jugu. Močnejši ko je polarni vrtnec v zimskih mesecih, pozneje pride do njegovega razpada in izrazitejše so lahko spomladanske ohladitve. Čeprav se april že preveša v maj, žal to še ne pomeni, da ne bomo v naslednjih tednih deležni še kakšnega zimskega prebliska. Pred novo pozebo bomo varni šele, ko se bo zračna masa tudi nad severnim polom toliko ogrela, da njen morebitni spust nad naše kraje ne bo več predstavljal nevarnosti za negativne temperature, kar se običajno zgodi šele v drugi polovici maja. V Ribniški dolini je pred 15 leti snežilo še 30. maja, torej le dva dneva pred začetkom meteorološkega poletja.

Zakaj so temperaturne razlike med Gašpinovim na Slemenih in ostalimi vremenskimi postajami na širšem ribniško-kočevskem območju tako velike?

Vsi, ki spremljate vremenske podatke iz našega območja, ste verjetno že opazili, da so razlike v temperaturi med posameznimi kraji v jutranjem času pogosto zelo velike. Vse to je posledica razgibanega površja na tem območju. Na območju Slemen so tako ob jasnih in mirnih nočeh pogosto izmerjene občutno višje temperature kot drugod, saj gre za tako imenovano hribovsko postajo, medtem ko se vsi ostali kraji, v katerih že stojijo vremenske postaje, nahajajo v dolini. Mrzel zrak se ponoči uleže na dno dolin in kotlin, na Gašpinovem pa se zaradi hribovitega terena nima kam uleči. Hladen zrak je namreč težji od toplejšega in se posledično zbira kot voda v posodi, zato so noči v dolinah pogosto občutno hladnejše kot v hribih. Pojav imenujemo temperaturni obrat, ki je še posebej izrazit ob dalj časa trajajočem suhem vremenu ali ob situacijah, ko tla prekriva sveža snežna odeja. Tako je bilo med Retjami in Gašpinovim na Slemenih v sredo, 7. aprila, kar 19 stopinj Celzija razlike, kar je res veliko, običajna razlika med obema postajama je v jutranjem času od 10 do 15 stopinj Celzija.

Čez dan se razlike med kraji zmanjšajo, saj sonce in veter premešata ozračje. Tako je popoldne med najhladnejšim in najtoplejšim krajem le še okoli 5 stopinj Celzija razlike, Gašpinovo, ki je bilo v jutranjih urah daleč najtoplejše, pa je popoldne med hladnejšimi, če ne celo najhladnejši kraj na tem območju. Tudi v primeru oblačnega in vetrovnega vremena ter ob padavinah so na Gašpinovem izmerjene nižje temperature kot drugod.

Rok Nosan

Planincem na pot

Knjižne novosti na planinskih policah

Planinska založba Planinske zveze Slovenije (PZS) izdaja vse od vodnikov, planinskih zemljevidov, vzgojnih knjig do leposlovja, tako za odrasle kot za mladino. Tako je letošnje leto začela z izdajo nove zbirke zgodb za mladino Nove dogodivščine v Pravljičariji avtorice Kristine Menih. »Še posebej smo veseli, da je prva zbirka Pravljičarija pod Triglavom dobila med bralci tolikšen odziv ter lahko to dobro slavimo še naprej. Ne nazadnje je prva izdaja pošla v komaj nekaj mesecih. Ker so nove zgodbe tudi po izdaji prve knjige še naprej nastajale in smo jih objavljali v Planinskem vestniku, je padla tudi logična in smela odločitev za izdajo v novi knjigi,« je razložil urednik Planinske založbe PZS Vladimir Habjan.

Planinska šola

Izšla je tudi nova, četrta izdaja priljubljenega učbenika Planinska šola. Od prvih korakov v svet hribov in planin do podajanja na najvišje gore po zahtevnih planinskih poteh. Vmes pa so vsebine za doživeto, predvsem pa celostno doživljanje lepote gora za planinstvo kot način življenja.

Novi planinski zemljevidi

Med planinskimi zemljevidi so sveže izdaje z območij naših hribov in gora, ki jih do sedaj še nismo imeli: Domžale in okolica – 1 : 25.000, Semič z okolico – 1 : 25.000, Smrekovec, Raduha, Olševa, Peca, Uršlja gora – 1 : 30.000 ter Kamnik in okolica – 1 : 25.000. Sledili bodo še zemljevidi Julijske Alpe – vzhodni in zahodni del, Kamniške in Savinjske Alpe, Karavanke – osrednji del, Pohorje, Zasavje ter Cerkljansko in Škofjeloško.

Najvišji vrhovi evropskih držav

Nov vodnik Najvišji vrhovi evropskih držav je delo prekaljenega pisca Jožeta Draba in njegove žene Andreje Tomšič Drab. Za edinstveni vodnik sta se avtorja povzpela na vse najvišje vrhove evropskih držav. Vodnik vsebuje natančne opise tur, od najzahtevnejših alpskih vzponov do kratkih turističnih sprehodov na najvišje vrhove vseh 48 evropskih držav, skice poti z vrsti in možnimi drugimi različicami, podatke o vrhu (GPS-koordinate, nadmorska višina), vse o izhodišču (opisni opis poti od znanega kraja, ocena vožnje, GPS-koordinate, nadmorska višina) in višinski razliki, ki jo opravimo med opisano turo. Navedene so kočice in zavetišča, pomembne za izvedbo vzpona, z dodanimi kontaktnimi podatki, zanimivosti in značilnosti posameznega vrha oziroma države, pa tudi pestre zgodbe in dogodivščine, ki so se jim pripetile med popotovanjem po Evropi.

Planinstvo od A do Ž

... je zbornik tekmovanja Mladina in gore (MIG), ki ima dodano tudi množico vprašanj in starih testov v desetletju med šolskima letoma 2009/10 in 2019/20. Tekmovanje MIG je šolsko športno tekmovanje, namenjeno osnovnošolcem zadnje triade, zadnjih nekaj let pa se v planinskih znanjih pomerjajo tudi dijaki.

Za vsak okus nekaj

Za letos ima Planinska založba v načrtu izdajo še kar nekaj knjig, o katerih urednik založbe Habjan pravi: »Druga knjiga za mlade oziroma družine bo vodnik, kjer bo predstavljenih 30 ciljev po Gorenjski. Izbrala jih je Dušica Kunaver, vsi pa imajo za osnovo ljudsko legendo ali pripovedko. Opise do ciljev je pripravila Irena Mušič Habjan. Za mlade in družine pripravljamo še eno izdajo, in sicer Osnove planinske šole inštruktorja planinske vzgoje Jožeta Draba. Gre za prenovljeno izdajo njegovega Gorniškega priročnika, ki je namenjena vsem, ki se podajajo v gore, slikovito in nazorno bodo predstavljena osnovna znanja, ki jih za to potrebujemo.«

Ostali letošnji vodniki nas bodo vodili po Bohinjski planinski poti, po mejnikih rapalske meje, po 45 izbirnih ciljih osrednjih in južnih Julijskih Alp in po vseh najvišjih evropskih vrhovih. Od leposlovja bo založba izdala novo knjigo priznanega avtorja in alpinista Iztoka Tomazina ter prenovljeno zgodovino slovenskega planinstva večjega formata, kamor je vključila zadnje obdobje od leta 2010 dalje. »Pripravljamo tudi ponatise nekaterih uspešnih izdaj, med drugim vodnikov Razširjena Slovenska planinska pot, Bovec ter Slovenska Istra, Čičarija, Brkini, Kras,« doda urednik založbe.

Planinska založba z novo spletno stranjo

Planinska založba, ki v sklopu Slovenskega planinskega društva oziroma PZS deluje že od ustanovitve leta 1893, je prvič v svoji zgodovini dočakala spletno predstavitev. Nahaja se na spletni strani <http://planinskazalozba.pzs.si/>. Na njej so vse knjižne izdaje, vsi zemljevidi, brskalnik, planinska trgovina, sprehodite se lahko tudi po nekaterih arhivskih izdajah založbe, na voljo so elektronske kopije nekaterih najstarejših izdaj Planinske založbe, med drugim knjiga Plezalna tehnika Mire Marko Debelakove iz leta 1933 in Janeza Gregorina Blagoslov gora, zbrano delo iz leta 1944.

Želim vam čim več lepih trenutkov v hribov, pazite nase, na druge in na naravo. Ključ za uspešno turo je neprecenjevanje svojih sposobnosti in dobra priprava pred planinskim pohodom, tako fizična in psihična kot tudi s preštudiranjem ture, preverjanjem razmer na poti, snežnih razmer in vremenske napovedi.

Srečno in varen korak na vseh vaših poteh ter 'mejte se radi!

Zdenka Mihelič

V rubriki Bralke in bralci pišejo objavljamo prispevke, ki niso žaljivi. Pridržujemo si pravico, da zaradi razpoložljivega prostora v časopisu besedila tudi skrajšamo – po predhodnem obvestilu avtorja ali avtorice prispevka.

Uredništvo si pridržuje pravico, da zavrne besedilo, ki vsebuje neresnično, rasistično, nacionalistično, hujškaško, nasilno, pornografsko, žaljivo ali podobno vsebino. Zahvaljujemo se vam za korektno sodelovanje.

Uredništvo

Poslančeva izpoved ali ra(zpe)njen ponos!

G. Jože Tanko, hvala za lepe besede, ker lepših žal pač ne zmorete. Na lep način sem vam hotel nekaj dopovedati o vaših nenehnih neopravičenih kritikah, spreobrnjenem pisanju in objavah, predvsem v zagovor sedanjemu županu, ki se na vseh področjih trudi uspešno opravljati svoje delo. Z vaše strani je deležen predvsem diskreditacije, kljub vašim stalnim trditvam, kako mu ponujate svojo pomoč. Vaš zadnji članek je dokaz, da sem vas zadel v srce, da niste nedotakljivi, ustoličeni na prestolu. Na vaše neutemeljeno in sprevrženo pisanje pa vam podajam še nekaj odgovorov oziroma dejstev:

1. Nihče vam ni očital vašega mnenja na Občinskem svetu, bogokletstva vaših objav in kratenja demokracije, kot to navajate, ampak samo dejstvo, da javnosti ne predstavite dejanskega stanja, ampak le tisto, kar si vi zamišljate oziroma vam ustreza. Vi ste tisti, ki stalno napadate, vi ste tisti, ki stalno diskreditirate, jaz se samo županu in naši ekipi postavljam v bran!

2. Ko brskate po svojem spominu in navajate mojo razprodajo premoženja Rika v stečajju, potem še enkrat temeljito pobrskajte ali obiščite psihiatra. Ta vaša izjava je zgolj zlonamerna domneva, iz omare vlečete stare okostnjake, odpirate stare rane, zmožni ste potegniti celo hudiča iz pekla, a glede stečaja Rika in travm takrat zaposlenih nimate pojma, razen tega, da ste nas kot tedanji direktor Inlesa omejevali z ogrevanjem in ga celo zapirali. Naj vam osvetlim dejstvo, da sem bil v postopku stečaja v. d. direktorja takratnega Rikostroja in na sestanku stečajnega upravitelja nasprotoval ceneni razprodaji premoženja, kritično ocenil delo stečajnega upravitelja, bil zaradi tega odslovljen s sestanka in odšel na Zavod za zaposlovanje. Za seboj nisem potegnil nobenih koristi in v stečajnem postopku sploh nisem sodeloval. Upam, da imate za vaše navedbe oziroma domneve argumente, v nasprotnem primeru pričakujem vaše javno opravičilo, če ste ga sploh zmožni.

3. Spuščate se na moje osebno življenje in navajate moje delo in vstop v Ribiško družino (RD) Ribnica po izgradnji ribiškega doma, nesodelovanje pri pripravi dokumentacije in sami gradnji ter ostale neumnosti. Zopet neke domneve, o katerih nimate pojma, ali pa v ospredje postavljate vašo izjavo meni osebno, da če ne bi bilo vas, da RD Ribnica nikoli ne bi imela ribiškega doma na tej lokaciji. Če niste bili omenjeni in ste glede tega prizadeti, potem se obrnite na prejšnje vodstvo RD Ribnica. RD Ribnica sem vodil v letih 1980–1990, kasneje sem izstopil iz osebnih razlogov, nikoli pa zapustil ribišta in naravovarstva, ter se vrnil nazaj na pobudo takratnega vodstva, ali sem pripravljen ponovno voditi RD Ribnica. Povabilo sem sprejel, nadaljeval prizadevno delo članstva, z novo ekipo dvignil RD Ribnica na zavirljiv nivo v slovenskem ribiškem prostoru in domačem okolju, jo oplemenitil z dodatno izvedenimi projekti in delo RD Ribnica objavljalo tako v Rešetu kot na družbenih omrežjih. Sicer pa o društvenem delu in naravovarstveni aktivnosti nimate pojma, g. Jože Tanko, volonterstvo in prostovoljno delo sta za vas neznanki. Moje prostovoljno delo ima obseg, ki ga vi v svojem štiridesetletnem delu niste videli, kaj šele občutili.

4. Kakšno sprevrženo informacijo dajete v javnost glede moje podžupanske funkcije, o kateri nisem ne razmišljal, ne razpravljaj, ne kandidiral, niti si je ne želim in ne hrepenim po nobeni slavi. Zopet ena vaša domneva ali bujna domišljija. Začnite nadzirati svoje izpade!

5. Ne jokajte glede preteklosti in vaših projektov, kajti v rokah ste imeli škarje in platno. Bili ste kar nekaj mandatov na sceni, zato za božjo voljo razložite ob-

čanom, zakaj niste izpeljali svojih projektov. Ali pa ste morda mislili, da boste večno na prestolu in zaradi tega sedaj napadate sedanjega župana? Bodimo veseli, da se projekti nadaljujejo, ne glede na to, čigavi so.

Ostalih vaših navedb pa ne bom niti komentiral, ker je to skupek vašega nekontroliranega polemiziranja. G. Jože Tanko, upam, da sem vam podal oziroma razgnil argumente za vaše sprevržene objave in neresnice, ki jih lansirate v javnost. Mislim, da je že čas, da se malo umirite, hkrati pa se sprašujem, s kakšno pravico si kot visok politični funkcionar, poslanec in podpredsednik državnega zbora jemljete ta privilegij, da z mojimi osebnimi stvarmi diskreditirate tudi mene, pri čemer se poslužujete vseh možnih sredstev. Zaradi mene izdajate svoje eseje še naprej, z vami se ne nameravam več ukvarjati, ne nameravam se spuščati na vaš politično-kulturni nivo, vedite pa, da bom vedno nasprotoval vašim dezinformacijam.

Ne jaz, g. Jože Tanko, volivci so tisti, ki so in bodo ocenjevali vaše delo, aktivnost, prizadevnost. Občina, mesto, vasi smo ljudje, občani, in samo dobro delo nas krasi!

Vojko Štanfelj

Še o Ideal centru

Dopolnitev prispevka, objavljenega v marčevskem Rešetu, na temo Ideal centra

Moj prispevek se bere kot kritika občinskim predlogom za obnovo Ideal centra, toda moram pojasniti, da sem se tako odzvala zaradi javno dostopnih objav in izjav na temo obnove oziroma nove izgradnje, predvsem z vidika vsebin, ki naj bi se izvajale v objektu. Toda presenetil me je preobrat, ko v isti številki Rešeta najdemo občinski prispevek na temo vsebin, kot da bi občinska uprava in jaz sama imeli v glavah isti koncept. Zame presenetljiv razplet in dokaz, da imam telepatske sposobnosti ... Malo za šalo, malo zares! Res si želim uspešne zgodbe na področju izgradnje novega objekta, ki bo koristno služil zanamcem, prišlekom pa dal vedeti, da tudi nanje nismo pozabili.

Mirjam Trdan

Akcija

Financiranje fasad po ribniškem trgu je pred leti uvedel prejšnji župan Jože Levstek. Načrtoval je razširitev še na centre krajevnih skupnosti. Sedanji župan sklad ohranja, vendar samo za ribniški trg, čeprav bi ga v tretjem letu županovanja zaradi pomembnih obletnic lahko razširil na centre krajevnih skupnosti. Leta 2020 je Športno turistično društvo Lončar praznovalo 30 let, leta 2022 pa bo PGD Dolenja vas praznovalo 150 let. Naj gostje vidijo urejeno Dolenjo vas. Treba je obnoviti fasade na hišah. Sklad bi bilo treba razširiti na vzdrževanje ostrejših. Nekaj zgradb ima dotrajano ostrejšje in obstaja nevarnost samoporušitve. Te zgradbe naj odkupi občina, jih odstrani in pridobi poceni stavbene parcele za gradnjo novih zgradb za mlade družine.

Tako odločitev je župan Pogorelec realiziral z odkupom domačije Rigler v Dolenji vasi, v kateri je pred drugo svetovno vojno živela pridna in ugledna družina. Ustvarila si je premoženje, stanovanje, trgovino s skladiščnim prostorom, gostilno, mesnico s hladilnico in mlekarno. Jeseni leta 1944 so borci za revolucijo – partizani – Riglerju nehumano stregli po življenju, češ da je kapitalist. Po končani vojni so premoženje poddržavili – ukradli pod pretvezo »vse je naše«. Premoženje je postalo družbena lastnina brez gospodarja, saj so ga le uporabljali in nič vzdrževali, zato je čas opravil svoje. Podrla se je streha. Pokazala se je zgodba revolucije – slabi gospodarji. Pridobitve revolucije in njihovo ohranjanje slavijo še danes člani zveze borcev in njihovi simpatizerji. Vendar se po 75 letih niso opravičili za zločin in poplačali škodo. Je opravljeno spravno dejanje? Propadajoči spomenik revolucije odkupi župan z denarjem davkoplačevalcev in z vedno višjimi zneski na položnicah. Cena nakupa in odstranitve je zelo visoka, drago plačan m². Sedaj ko so odstranjene stavbe, je nastala velika praznina. Da bo prostor zapolnjen, se predlaga županu, da izpolni predvolilne obljube, projekt »Mladi za mlade« v vsaki krajevni skupnosti. *Da se preide od obljub k dejanjem.*

France Vidervol

Kateri praznik nam bo v ponos?

Spremljam razprave o naših praznikih, ki naj bi Slovence združevali. Za lažje razumevanje zapletene teme najprej nekaj uvodnih stavkov. Praznika dan Osvobodilne fronte (OF) in dan upora se nanašata na dogodke na dan 27. aprila 1941, ko je še veljal pakt med Nemčijo in Sovjetsko zvezo. Ta dan je bila ustanovljena PIF, kasneje imenovana OF, ki je bila uperjena proti imperialističnim državam: Angliji, Franciji in Združenim državam Amerike. Nemčija in SZ pa sta po veljavnem paktu že okupirali veliko evropskih držav. Nemčija je septembra 1939 napadla Poljsko, del Poljske pa je okupirala SZ. S tem se je začela druga svetovna vojna. Kraljevina Jugoslavija je bila prisiljena skleniti pakt z Nemčijo. Sledil je vojaški udar na Cvetkovičevo vlado, podpisnico pakta. Udar je vodil general letalstva Dušan Simovič. Pakta ni bilo več. Besen Hitler je 6. aprila 1941 v soglasju z zaveznico SZ ter skupaj z Italijo in Madžarsko, to je s članicami »trojne osi«, napadel Jugoslavijo. Ta dan dopoldne je nemško letalstvo silovito bombardiralo Beograd. Piloti kraljevega letalstva, večinoma Slovenci, pa so istega dne popoldne bombardirali Gradec, kar je bilo prvo bombardiranje »Reicha«. Bombardirali so tudi italijansko vojaško pristanišče Bari. Napad je vodil Vuk Rupnik, sin generala Leona Rupnika. Komunisti, tako v SZ kot v državah Evrope, tudi v Jugoslaviji, so morali spoštovati pakt med Nemčijo in komunistično SZ. Njun pakt je propadel, ko so Nemci 22. junija 1941 presenetili in napadli svojo zaveznico SZ, ki je še uro pred napadom Nemčiji poslala vlak z žitom. Toliko o prijateljstvu med nacizmom in komunizmom. Iščejo še dogodek, ki naj bi kazal svetu, da smo uporen narod in svojo svobodo branimo »za vsako ceno«, kar da je edino častno ravnanje. Pozabljamo pa na Slovence, oficirje, vojake in prostovoljce kraljeve vojske, ki so prvi branili in umirali za domovino ali kot vojni ujetniki končali v nemških taboriščih. Mnogi domoljubi so se odzvali klicu OF in so šli v partizane, da osvobodijo in preženejo okupatorje. Žal je OF zelo podcenila moč nacistične Nemčije, ki so jo šele po štirih letih le premagali zavezniki. Slovenci pa smo to zmoto zelo drago plačali. Vodja zloglasne OZNE Matija Maček je dejal: »Če bi povedali ljudem, kako ljudje živijo v SZ, ne bi šel nihče v partizane.« Ta izjava pove vse! Viktor Žakelj, govornik ob 72. obletnici dražgoške bitke, je dejal: »L. 1942 sta bili poljanska vstaja in dražgoška bitka nujni v boju proti nacizmu in smo Slovenci pokazali, da prevzemamo svoj del odgovornosti za zmago nad tem zlom 20. stoletja. Smo potomci najbojevitejšega plemena slovanskega. Za domovino s pametjo naprej!« Človeštvo ima prvinski nagon, da preživi in ohrani vrsto. General de Gaulle je že oktobra 1941 rotil komuniste, naj zaradi hudih nemških represalij nad civilisti nehajo pobijati nemške oficirje in vojake. Ali je vsak junaški upor res koristen in vedno časten, čeprav je poraz, ne zmagaja? Gotovo ne.

Presenečen sem že lani bral v tisku: »Na današnji dan se je zgodil resnični dan upora proti okupatorju: spominjamo se, kako je organizacija TIGR kot prva napadla skupino italijanskih fašistov 13. maja zjutraj, leta 1941 na Mali gori pri Ribnici.« Ampak to ni bil napad organizacije TIGR na italijanskega okupatorja, niti še boj za cilje NOB. Patrulja, sestavljena iz slovenskih žandarjev in italijanskih karabinerjev, je tri dobro oborožene tigrovce zalotila nepripravljene, brez straže okrog svojega skrivališča. Oblegani so se junaško upirali. Ko je karabinerjem prišla na pomoč enota italijanske vojske iz Ribnice, se je boj končal in so vse tri tigrovce zajeli. V spopadu je umrl Danilo Zelen, ki je bil težko ranjen, a se je raje ustrelil kot živ predal. Vsi trije so se dogovorili, da se živi ne predajo. Ferdo Kravanja je bil hudo ranjen, nezavesten in so ga zajeli, Anton Majnik pa jim je ušel. Edina žrtev je torej bil Danilo Zelen, vojaški vodja organizacije TIGR, tudi državljani Kraljevine Jugoslavije in rezervni obveščevalni častnik Dravske divizije. Zanj je bila razpisana tiralica, ki so jo gotovo poznali tudi žandarji in karabinerji v Ribnici. Žandar in lovec Jožef Pišorn je dobro poznal Malo goro. On je vodil patruljo do koč, skrivališča organizacije TIGR. V napadu je bil težje ranjen. Prepričan sem, da je velika verjetnost, da je ravno žandar Pišorn prvi odkril skrivališče organizacije TIGR. Kasneje se je javil kot pričevalec Bruno Tekavec, ki pa je očeta Filipa obtožil izdaje te organizacije. Brat Gašper se z bratom Brunom ne strinja. Tudi zame je Brunova zgodba nenavadna. Mnogi poudarjajo, da je lahko Tigrovce izdal le komunist. Nisem tega mnenja, ko berem objave pokojnega general majorja Marijana Krajnca, ki navaja, da sta v zapuščini pokojnega Filipa Tekavca dva dokumenta, ki ne potrjujeta, da bi bil Filip izdajalec. Dokumenti so dostopni na spletu. Pred leti je dr. Bojan Godeša z Inštituta za novejšo zgodovino povedal, da so bili komunisti do organizacije TIGR zadržani, ker se je TIGR naslonil na reakcionarne sile, kot sta kralj in nacionalno orientirana Kraljevina. Ne pozabimo, pokojni akademik prof. dr. Aleksander Bajt, slovenski ekonomist, je napisal, da je bil odpor proti zavojevalcu, kakršnega je sprožila partija, nepotreben. Eno in drugo je bilo odvisno izključno od vprašanja, katera stran bo zmagala. Dr. Tatjana Srebot Rejec, soproga Alberta Rejca, političnega voditelja organizacije TIGR, pravi: »Edini cilj organizacije TIGR je bila priključitev Primorske k domovini, tedanji Kraljevini Jugoslaviji.« Menim, da obravnavani dogodki niso toliko pomembni, da bi bili državni praznik. V ponos nam bo, ko bomo dosegli spravo, še pa prej sprejmimo: niso nam kar vsi dogodki v ponos, so tudi dogodki, ki se predvsem obžalujejo. Samostojna in demokratična država Republika Slovenija ne potrebuje praznikov, ki povečujejo razkol naroda, temveč praznik, ki nam bo vsem v ponos, doma in po svetu!

Franc Mihič, Ribnica

primoline

Lesno podjetje Primoline d.o.o. zaposli **delavca-operaterja za delo na cnc stroju**. Delovne izkušnje s cnc strojem so obvezne.

Več informacij dobite na številki **031 260 807**.

Primoline d.o.o., Bruhanja vas 33, 1312 Videm - Dobropolje

Slikopleskarstvo BOJC

Peter Bojc, s.p.

Humec 24, 1331 Dolenja vas

Tel.: 01 8364-533

GSM: 041 712 103

ZAHVALA

Iskreno se zahvaljujemo vsem gasilcem, reševalcem, medicinskemu osebju in vsem, ki ste kakorkoli pripomogli k uspešnemu reševanju v prometni nesreči, ki se je zgodila v soboto, 13. 3. 2021, na Velikih Poljanah.
Iskrena hvala!

Družina Drobnič

*Je čas, ki da,
je čas, ki vzame,
pravijo je čas,
ki celi rane,
in je čas, ki nikdar ne mine,
ko zasanjaš se v spomine.*

ZAHVALA

ob boleči izgubi moža, ata, brata, starega ata in pradedka
FRANCA MALNARJA
(29. 3. 1934–15. 3. 2021)
iz Dolenjih Lazov

Iz srca se zahvaljujemo vsem sorodnikom, vaščanom, znancem in prijateljem ter vsem ostalim za izrečene besede sožalja, podarjene sveče, cvetje in darovane maše. Iskrena hvala socialnim delavkam, dr. Lidiji Šmalc in sestri Anici ter zaposlenim ZD RIBNICA, ki so mu pomagali v težkih trenutkih. Hvala tudi kaplanu Roku Pogačniku za lepo opravljen obred in pogrebni službi Komunale Ribnica.

Žalujoči: vsi njegovi

*Ni sol, je slana solza
bolečine, ki sega čez
in čez vse soline
(T. Pavček)*

ZAHVALA

Ob izgubi naše mame, tašče, babice
prababice in tete
LJUDMILE KRAJEC
(7. 10. 1933–13. 3. 2021)
iz Dolenjih Lazov 1

se vsem iskreno zahvaljujemo za izrečeno sožalje in podarjene sveče. Posebna zahvala velja kolektivu ZD Ribnica, Cvetličarni Špela, pevcem, gasilcem PGD Dolenji Lazi in Komunalni Ribnica za opravljen obred.

Žalujoči: vsi njeni

*Ko ti življenje
je časa trpljenja,
je smrt odrešitev
je tožba odveč.
Le mir in pokoj
mi dragi želite
in zame prižgite
lučko v spomin.*

ZAHVALA

Z žalostjo sporočamo, da nas je v 81. letu starosti po dolgotrajni bolezni zapustil naš dragi mož, oče in ata
MARJAN LEVSTEK
(6. 4. 1940–23. 3. 2021)

V veliki hvaležnosti se zahvaljujemo zdravstvenemu in zdravniškemu osebju Ortopedske klinike v Ljubljani, ki se je več mesecev nesebično trudilo za ozdravitev našega očeta, vendar je bila bolezen močnejša. Iskreno se zahvaljujemo vsem sosedom, prijateljem in znancem za izrečena sožalja in besede tolažbe. Hvala tudi za vse sveče, cvetje in darove za svete maše. Hvala g. kaplanu Roku Pogačniku za zelo lep pogrebni obred, pevcem za lepe pesmi, trobentaču, gasilcem ter patronažni in oskrbovalni službi CSD Ribnica za pomoč v očetovih zadnjih dneh življenja.

V lepem spominu, spoštovanju in ljubezni ga bomo ohranili žena Francka, sin Marjan, hči Alenka in sin Bogdan z družinama ter ostalo sorodstvo.

ZAHVALA

ob izgubi mame, babice in prababice
MARTE MIŠE
10. 5. 1934–1. 4. 2021

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za izrečeno sožalje, podarjeno cvetje in sveče ter darove za sv. maše.

Žalujoči: vsi njeni

V 98. letu nas je zapustila draga teta
KAROLINA ŽIBERT
 (28. 10. 1923–16. 3. 2021)
 iz Ribnice, Grajska pot 20.

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem
 in znancem za izrečeno sožalje, podarjeno cvetje in sveče.
 Hvala gospodu kaplanu Roku Pogačniku za molitev,
 lepo petje in čustveno opravljen pogrebni obred.
 Hvala tudi pogrebnikom Komunale Ribnica in vsem,
 ki ste jo pospremili na njeni zadnji poti k večnemu počitku.

Žalujoci: vsi njeni

V slovo

22. marca 2021 je odšel **Tomislav Lukić – Čune**, rojen leta 1939.
 Od njega smo se poslovili na materinski dan, 25. marca 2021,
 v ožjem družinskem krogu.
 Hvala vsem, ki ste se spomnili nanj, darovali sveče in cvetje.

Nismo le svojci izgubili Velikega človeka,
 veliko je izgubila tudi skupnost, saj je bil izjemno predan kraju,
 kjer je preživel večino življenja,
 služboval in si ustvaril družino – Ribnici.

»Tomo, človek srčnosti, skromnosti, morale, delavnosti,
 čustvene inteligence, pridemo za tabo. Spočij si!«

Zelo te bomo pogrešali.

*Mnogo si ustvaril,
 zdaj vsak korak
 spomin je nate
 in hvaležna misel
 luč je, ki ne ugasne.*

ZAHVALA VERI ŠENK

Z gospo Vero Šenk je ribniška kultura izgubila velikega človeka.
 Ribniški godbeniki bomo vedno hvaležni za njeno stalno podporo,
 saj nam ni nikoli odrekla pomoči,
 prav tako pa smo bili vedno zelo veseli in počaščeni,
 ko se je udeležila naših koncertov.

Gospa Vera, ISKRENA HVALA. Za Vami bo ostala velika vrzel!

KUD Ribniški pihalni orkester

ZAHVALA
 ob izgubi ata, starega ata, tasta, brata in strica
IVANA ZOBICA
 (7. 11. 1932–4. 4. 2021)

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem,
 ki so se od njega poslovili. Zahvaljujemo se tudi dr. Alenki Žagar,
 negovalkam Centra za socialno delo Ribnica
 in župniku Antonu Berčanu za opravljen pogrebni obred.
 Hvala vsem za darovane sveče.

V Društvu Univerza za tretje življenjsko obdobje Ribnica pri svoji dejavnosti izhajamo iz načela, ki je izrazito poudarjeno tudi v ZELENI KNJIGI, listini Evropske unije o kakovostnem staranju: vseživljenjsko izobraževanje, učenje v vseh starostnih obdobjih, je nezanemarljiva potreba hitro spreminjajoče se družbe, ki hoče biti učinkovita in sposobna prilagoditi se nenehnim kulturnim spremembam. Starejšim omogoča aktivno sodelovanje in družbeno vključenost, hkrati preprečuje upad kognitivnih sposobnosti in začetek demence. Zdravo in aktivno staranje je nedvomno osebna izbira posameznika, ki vključuje vsakodnevno telesno in umsko aktivnost. Slednji so namenjene tudi tokratne besedne, številčne in črkovne vaje.

Poiščite samostalnike, ki se končajo na AK.

_____ AK   _____ AK
 _____ AK   _____ AK
 _____ AK   _____ AK
 _____ AK   _____ AK

Poskusite prebrati spodnje besedilo.

80D173 PON05N1, Č3 L4HKO 83R373
 73 VR571C3, 70 POM3N1, D4 1M473
 P07R38N01N73L3K7U4LN05PO508N057.
 4L1 V4M J3 U5P3LO?
 POK4Ž173 70 5VOJIM PR1J473LJ3M 1N
 50RODN1KOM.

Nadaljujte nize.

- a) 7 12 13 18 19 24 ____
 b) 256 64 16 ____ 1
 c) 3 5 9 17 33 ____
 č) 2 44 666 ____
 d) ABACAČADAEA__

Sudoku 6 x 6

Vpišite manjkajoča števila od 1 do 6 brez ponavljanja v prazne celice v vsaki vrsti, v vsakem stolpcu in v vsakem z debelejšimi črtami označenem pravokotniku velikosti 2 x 3 celice.

Lažje

		3	5		
	1			2	
6					
					5
	6			1	
		2	4		

Težje

		5			4
4				2	
2			1		
		4			5
	4				2
3			4		

V kateri črkovni mešanici ne moremo prepoznati evropskega mesta?

- GRAPA _____
- ILNREB _____
- ODNLNO _____
- NUJDA _____
- KVASMO _____
- MIBUDPAŠTE _____
- ISLEHNIK _____
- POKNEGHANE _____
- NABJIALA _____
- CEFIREN _____

6	2	5	3	1	4
4	1	3	5	2	6
1	3	4	2	6	5
5	4	1	6	3	2
3	6	2	4	4	1

1	3	5	2	4	6
4	6	5	2	1	3
5	1	6	3	2	4
3	2	1	6	4	5
4	5	2	1	5	3

Rešitev: 0 = O, 1 = I, 3 = E, 4 = A, 7 = T, 8 = B
 Mesta: 9. ALBANIJA samostalnik; BEDAK, KORAK,
 PRVAK, KRAK, VESELJAK, VLAK, SILAK, KORENJAK,
 POŠTENJAK, SVAK, BRAK, MRAK, OBLAK itd. Nizi: a)
 25, b) 4, c) 65, č) 8888, d) F

Osmerosmerka - poiščite besede v vodoravni, navpični in poševni smeri.

Gesla

Drevo pred ribniškim gradom
Poletno neurje
Spomladanska zelenjava
Prodajalka na tržnici
Kraj pod Krimom
Sodček
Reka, ki teče skozi Ribnico
Rožičev zavitek
Mesto z rudnikom živega srebra
Hribovje na Štajerskem
Mesto na vodi
Slovenska igralka Zupančič
Pisatelj Hemingway
Prva slovenska povest – Miklova ...
Glavno mesto Francije
Slovenski skakalec Kranjec
Novca za stotino goldinarja
Starinsko poimenovanje za vojaka

Šale

Pozabljenost

Tri priletne gospe so se odločile obiskati svojo prijateljico Micko. Micka jih je že nestrpno pričakovala, žal pa ji je spomin že pešal, zato si je pripravila vrstni red stvari, ki jih moram postreči prijateljicam:

1. Postrezi kavo.
2. Postrezi pecivo.
3. Postrezi sok.

Prijateljice pozvonijo, Micka jih povabi naprej in jih posede v dnevno sobo. Potem odhiti v kuhinjo, pogleda listek in jim postreže s kavo. Čez čas gre spet v kuhinjo, pogleda listek in prijateljicam zopet prinese kavo. To se je zgodilo še trikrat in naredil se je že večer. Prijateljice so se na poti domov med seboj pogovarjale: »Ta Micka je pa res skopa, še s kavo nam ni postregla.« Drugi dve se spogledata in v en glas vprašata: »Katera Micka?«

Vprašanja

Petletni fantič stopi do moškega na plaži: »Stric, kaj počneš?«

- »Na dopustu sem.«
 »Ali je tisti mercedes tamle tvoj?«
 »Seveda.«
 »Kje pa živiš?«
 »V mestu, v veliki hiši.«
 »Pa dobro zaslužiš?«
 »Zelo dobro.«
 »Kje pa imaš ženo in otroke?«
 »Nimam jih.«

Fantek se obrne nazaj in zakliče: »Mami, kaj si še rekla, da naj ga vprašam?«

Razlika

Kakšna je razlika med dobessednežem in kleptomantom? Dobessednež jemlje vse dobessedno, kleptomant pa jemlje dobessedno vse.

Anglež v Franciji

Policist v Franciji ustavi popolnoma pijanega Angleža in ga vpraša, ali je trezen. Anglež mu je mukoma priznal, da je cel dan pil, ker se je njegova hči poročila s Francozom. Na poroki je začel s šampanjcem, nadaljeval z vinom in potem spil še nekaj žganega. Popolnoma razburjen policist je Angležu ponudil alkotest in ga vprašal, ali ve, da je zdaj aretiran po francoskih zakonih. Anglež se je začudil: »Menda ja ne?! Ali veste, da je to angleški avto in da je moja žena voznica ... na drugi strani?«

Knjižnica Miklova hiša

Rešitve

Lipa
Nevihla
Solata
Branjevka
Kannik
Barigla
Bistrica
Krompirjevka
Idrija
Pohorje
Benetke
Milena
Ernest
Zala
Pariz
Robert
Krajcar
Soldat

Rokodelska zadruga Sodražica

Tradicija prihodnosti ...

Občina Sodražica je s pomočjo partnerjev in iniciativne skupine rokodelcev uspešno pridobila sredstva za ustanovitev in zagon Rokodelske zadruge Sodražica. Projekt sofinancira Evropska unija, Evropski sklad za regionalni razvoj, v okviru sodelovanja Občine Sodražica v Lokalni akcijski skupini Po poteh dediščine od Turjaka do Kolpe.

Po načrtih bo zadruga ustanovljena letos v maju oziroma juniju. Točen datum bo določen glede na epidemiološke razmere in veljavne ukrepe ter objavljen na spletni strani www.sodrazica.si.

Članstvo v Rokodelski zadrugi Sodražica vam bo omogočilo:

- sorazmerno višje prihodke glede na sorazmerno nižje stroške,
- boljši položaj na nabavnem in prodajnem trgu,
- učinkovitejše povezovanje z občino, regijo in širšim okoljem.
- Olajšalo vam bo delo in poslovanje in večalo vašo ekonomsko varnost.

Izvedite več!

Za pogovor, podrobnejše podatke, sestanek ali obisk vam je z veseljem na voljo iniciativna skupina za ustanovitev Rokodelske zadruge Sodražica, oz. po njenem pooblastilu:

Pavle Hočevar

E: pavle.hocevar@gmail.com
M: 041 780 864

Miran Mate

E: miran.mate@siol.net
M: 041 263 107

Projekt sofinancirata Republika Slovenija in Evropska unija iz Evropskega sklada za regionalni razvoj.

Vljudno vas vabimo med ustanovne člane!

Povežite se z drugimi rokodelci in proizvajalci pretežno lesne galanterije, z dobavitelji avtohtone lesne surovine in polizdelkov. Združeni boste močnejši pogajalec za doseganje ugodnejših nabavnih cen repromaterialov, strojev, opreme in orodij. Z zadrugo boste prodrli na nova tržišča in odkrili nove prodajne poti. S skupnim trženjem, promocijo, spletno stranjo in trgovino si boste na svetovnem spletu, trgu in v družbi zagotovili trdnejši status in večjo prepoznavnost.

Vztrajno, trajno in trajnostno!

Rokodelstvo, predvsem izdelava lesenih predmetov, je okolju in človeku najbolj prijazna oblika proizvodnje. Zadržništvo in socialno podjetništvo jo plemenitita z vrednotami medsebojnega sodelovanja in pomoči. S povezovanjem v zadrugo boste uspešnejši in bolj prepoznavni izdelovalci suhe robe na območju LAS Od Turjaka do Kolpe, zlasti pa občin Sodražica, Ribnica, Kočevje, Loški Potok, Velike Lašče, Dobropolje in Bloke, kjer je suha roba prepoznana kot izvirna in geografsko zaščitena. Nosilec geografske zaščite Ribniška suha roba je Občina Sodražica.

Rokodelski center Ribnica vabi na

TEČAJ KLEKLJANJA ZA OTROKE

z mentorico Slavico Mihelič

Tečaj bo potekal 2x tedensko, ob sredah, od 17. do 19. ure in ob sobotah od 9.30 do 11.30 ure, v obsegu 20 ur (10 obiskov).

Prvo srečanje bo v sredo, 5. maja, v Rokodelskem centru Ribnica.

Cena tečaja je 100 eur.

Možnost brezplačne izposoje celotne opreme za klekljanje v času izvajanja tečaja.

V primeru, da bi otroku želeli kupiti opremo za klekljanje, vam bomo svetovali pri nakupu.

Prijave sprejemamo do petka, 30. 4. 2021, na elektronski naslov katja.zagar@rokodelskicenter-ribnica.si ali po telefonu 01/ 836 11 20.

ROKODELSKI CENTER
RIBNICA

Rokodelski center Ribnica in Občina Ribnica
v sodelovanju z društvom 404 organizirata

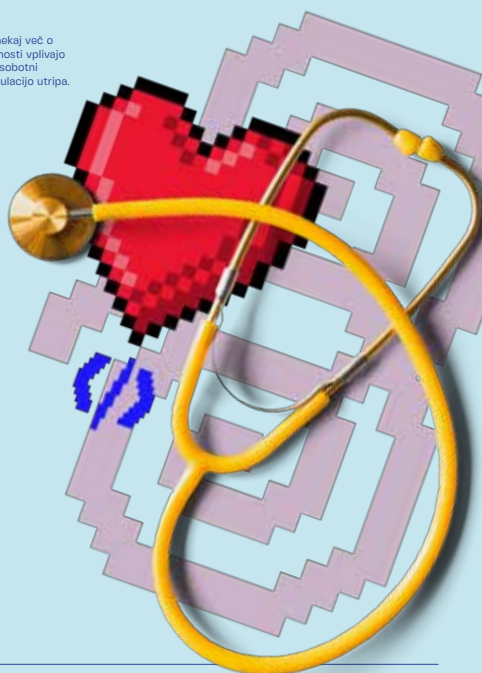
KREATIVNI LAB
RIBNICA

DELAVNICO ZA OTROKE

UTRIP SRCA

(Za otroke od 5. do 8. razreda)

Vsi ga poznamo, vsi ga imamo. Si želiš izvedeti nekaj več o utripu srca in o tem, kako različne telesne dejavnosti vplivajo nanj? Odgovor na to vprašanje boš izvedel/a na sobotni delavnici Utrip srca, kjer bomo sprogramirali simulacijo utripa.

SOBOTA, 8. 5. 2021
OD 9. DO 13. URE
ROKODELSKI CENTER RIBNICA

Simbolna prijavnina znaša 5 eur.
Prijave so obvezne,
saj je število mest omejeno.

Več informacij in prijave:
katja.zagar@rokodelskicenter-ribnica.si
01/ 836 11 20.

ROKODELSKI CENTER RIBNICA

OBČINA RIBNICA

404

Rokodelski center Ribnica in Občina Ribnica
v sodelovanju z društvom 404 organizirata

KREATIVNI LAB
RIBNICA

DELAVNICO

MAVRIČNO SVETILO

(Za dijake in študente)

Na delavnici si bo vsak izdelal svojo ambientalno lučko, majhno svetilo, ki bo svetlobo oddajalo v vseh mavričnih barvah. Skozi delavnico bomo raziskali vse dele te svetilke. Spoznali bomo kako ji spreminjamo barve, kako delujejo vse njene električne komponente, iz katerih materialov je sestavljena in ji izdelali ohišje.

SOBOTA, 8. 5. 2021
OD 9. DO 13. URE
ROKODELSKI CENTER RIBNICA

Simbolna prijavnina znaša 5 eur.
Prijave so obvezne,
saj je število mest omejeno.

Za več informacij in prijave (do 20. 1. 2021):
katja.zagar@rokodelskicenter-ribnica.si
01 836 11 20

ROKODELSKI CENTER RIBNICA

OBČINA RIBNICA

404

RiBN!CA

Rokodeljski biser Slovenije

I FEEL
SLOVENIA

spokojnost narave

www.turizem.ribnica.si

turizem
RIBNICA